



dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

Vabimo vas, da nas obiščete v novi prodajalni SALON MODE IN OBUTVE na Ljubljanski cesti 31, vsak dan od 8. do 20. ure in v soboto od 8. do 13. ure.
Pričakujemo vas s širokim izborom tekstila in obutve.

ISSN 0416-2242



9 770416 224000
vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

**KOVAČIČ ŠE NAPREJ
PREDSEDNIK
ZBORNICE**

NOVO MESTO - Upravni odbor Območne gospodarske zbornice Novo mesto je v torek na prvi seji v novi sestavi potrdil za predsednika odbora Miloša Kovačiča, direktorja Krke in že dosedanja nosilca te funkcije. Novi podpredsedniki so: Tatjana Fink (Trimo), Franc Panjan (Bograd) in Albin Jaklič (Jakles). Člani so za direktorja zbornice še za en mandat imenovali Janka Goleša.

SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV NA SEVNIŠKEM GRADU

SEVNICA - Zveza kulturnih organizacij Sevnica priredi v nedeljo, 27. junija, ob 15. uri na sevniškem gradu tradicionalno srečanje ljudskih pevcev Posavje, Dolenjske in Štajerske.



"CERKEV JE ZOPET TU" - Po besedah nadškofa Rodeta je to sporočilo, ki ga daje celotni slovenski javnosti, nova, 36 metrov dolga, 12 široka in 16 metrov visoka cerkev v Kočevski Reki. (Foto: M. L.-S.)

SINDIKALNI PROTEST

Podobnik krivi ogledalo

Zgorenji smo nad besednim izpadom podpredsednika vlade Marjana Podobnika na TV konferenci, ko je uporabil klevete in laži za diskreditacijo predsednika ZSSS Dušana Semoliča v njegovem boju proti poslanskim privilegijem. Tako so zapisali dolenjski sindikalni delavci v izjavi, ki jo objavljamo na 14. strani. Podobnik se je resda javno opravičil po televiziji in radiu, ostane pa dejstvo, da je zavestno uporabil obojanja vredno metodo. Semolič namreč nikoli ni vložil zahteve za upokojitev, zato ni mogel izrabiti nekdanjega zakona o poslancih, kot je pred televizijskim občinstvom trdil Podobnik, prav tako ni res, da znaša plača sindikalnega predsednika več kot poslanska plača, marveč je polovico manjša kot pri večini poslanec državnega zbra in dosega 240 tisočakov na mesec.

Marjan Podobnik se že nekaj časa zapleta kot muha v pajkovi mreži. Bolj ko brca in kobaca, bolj se zapreda v njene niti. Postalo je dokončno jasno, da je v času najbolj glasnega govorjenja o lastni poštenosti v politiki počel ali vsaj dopuščal največje nečistnosti, povezane z nezakonitom in nemoralnim pridobivanjem denarja za strankine potrebe, od tako imenovane virmanske afere do prenašanja avstrijskega denarja v kovčku čez državno mejo. Toda namesto da bi na konkretno vprašanje konkretno odgovoril in kaj pošteno priznal, je svoj TV nastop, te vrhunc sprenevedanja, izkoristil za nebrdovan napod nobne politike in novinarje. Za svojo dvrdčno napod nobne poštenjaka je okril ogledalo in pri tem izrekel tudi tak nesmisel, češ da se mu neprijetnosti dogajajo zato, ker si novinarji ne želijo demokracije, marveč hrepajo po diktaturi. O sveta preproščina!

MARJAN LEGAN

DOLENJSKI LIST

Št. 25 (2600), leto L • Novo mesto, četrtek, 24. junija 1999 • Cena: 210 tolarjev

SLOVENSKI TABORI IN DANAŠNJOST

Potezimo vkljup vse sile v narodu

Sto trideset let slovenskega tabora v Sevnici in 120 let PGD Sevnica

SEVNICA - Preteklo soboto so v Sevnici obeležili dva pomembna dogodka iz naše preteklosti: 130-letnica slovenskega tabora v Sevnici in 120-letnica sevnških gasilcev. Zaradi muhastega vremena so slovenski namesto na Trgu svobode izvedli v jedilnici Lisce. Slavnostni govornik je bil predsednik državnega zabora dr. Janez Podobnik.

Podobnik je poudaril pomen taborskega gibanja, saj je pred dobrim stoletjem predstavljalo mejnik, ko se je slovenski narod odločil pokazati svojo politično voljo. Ljudske množice so na teh shodih javno manifestirale slovenske narodne zahteve. Med temi sta bili najbolj znani zahtevi po ustanovitvi Zedinjene Slovenije in uvedbi slovenščine kot učnega je-

zika v vse osnovne in srednje šole oziroma ustanovitev vseučilišča na Slovenskem.

Med 17 slovenskimi tabori spada sevnški med najpomembnejše po številu udeležencev, po korenosti in zrelosti zahtev. Na njem so sodelovali tudi najvidnejši slovenski politiki. "Pomen taborskega gibanja je predvsem v dejstvu, da so v njem sodelovali vsi slovenski



Dr. Janez Podobnik



OB DNEVU DRŽAVNOSTI

SENTJERNEJ - Občina Šentjernej vabi na slavnostno akademijo ob dnevnu državnosti, ki bo v četrtek, 24. junija, ob 20. uri v atriju Šentjernejske osnovne šole. Slavnostni govornik bo župan občine Šentjernej Franc Hudoklin. Vabljeni!

NOVA CERKEV V KOČEVSKI REKI

Ne hlapci, temveč izbrano ljudstvo

Blagoslovitev cerkve je po besedah nadškofa simbol ponovnega vstajenja

KOČEVSKA REKA - Slovenska država se je že pred leti obvezala, da se bo z izgradnjo cerkve v Kočevski Reki simbolično oddolžila Kočevski za vse po vojni porušene cerkve, božja znamenja

in druga verska obeležja. Z izgradnjeno nove cerkve na mestu stare, ki so jo porušili leta 1954, so priceli pred petimi leti, minuto nedeljo pa so jo s predajo ključa v blagoslovitvijo, kot je dejal farni župnik Ivan Potrebuješ, končno izročili namenu.

Ob somaševanju okoli 50 duhovnikov je prvo mašo v novi cerkvi sv. Janeza Krstnika v Kočevski Reki daroval nadškof in ljubljanski metropolit dr. Franc Rode. Dejal je, da je posvetitev cerkve v Kočevski Reki eno izmed znamenj, ki govorijo o premagovanju temne preteklosti, v kateri so nekateri hoteli izbrisati vsako sled božjega. To se je dogajalo tudi na Kočevskem, pa vendar, je dejal, je prav tu človek trpel bolj kot kjerkoli drugje v Sloveniji. "Tu so delali ujetniki, ki so bili uradno mrtvi in za katere še danes ne vemo, kako so končali," je dejal in dodal, da pa je to obdobje sedaj za nami. "Bog se ponovno vrača na Kočevsko," je poudaril, blagoslovitev cerkve pa označil za simbol ponovnega vstajenja ne le Kočevske, ampak vse Slovenije. Številne zbrane, med katerimi je bil tudi podpredsednik vlade Marjan Podobnik, je pozval, naj se spo-

stujo. Poudaril je, da Slovenci nismo narod hlapcev, temveč izbrano ljudstvo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

• NA BIZELJSKEM O SLOMŠKU - V veroučni sobi bizeljskega župnišča so v nedeljo odprli priložnostno razstavo o življenu in delu škofa Antona Martina Slomška, ki ga bo jeseni papež Janez Pavel II. slovesno proglašil za blaženega. Kot je v opisu njegovega življenja pred odprtjem razstave povedal mariborski prelat Franc Zdolšek, je bil Slomšek na tedanje "težavno in moralno oporečno" Bizeljsko, kjer je kaplanoval kljub mladosti poslan zaradi svoje velike duhovne moči in velike pridigarske nadarjenosti. Otvoritev nedeljske razstave se je poleg predstavnikov Cerkve in številnega občinstva udeležila tudi brežiška podžupanja Milena Jesenko, ki se je v svojem nagovoru dotaknila tudi Slomškovega pedagoškega dela.



Ljubljana Airport

CLINTON V SLOVENIJI - V ponedeljek je Slovenijo obiskal ameriški predsednik Bill Clinton z ženo Hillary in številnim spremljstvom, v katerem je bila tudi ameriška državna sekretarka Madeleine Albright, in številni visoki uradniki ameriške administracije. Predsednika Clinton sta gostila predsednik republike Slovenije Milan Kučan in predsednik vlade dr. Janez Drnovšek, z njim pa so se srečali tudi drugi visoki predstavniki slovenskega političnega življenja. O obisku objavljamo reportažo na 19. strani. (Foto: Igor Vidmar)



Do konca tedna bo delno jasno in dokaj hladno vreme z možnimi popoldanskimi plohami.

1. JULIJA

STANOVANJSKO VARČEVANJE

temelj vaše prihodnosti

vam odpiramo vrata stanovanja! Začnite varčevati v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi, ki jo izvajajo: A banka, Banka Celje, Banka Domžale, Banka Koper, Banka Velenje, Banka Zasavje, Dolenjska banka, Koroška banka, Nova Ljubljanska banka, Pomurska banka, SKB banka in Slovenska zadružna kmetijska banka. Varčujete lahko tudi za stanovanje svojih otrok ali vnukov. Informacije: Stanovanjski sklad RS, tel.: (061) 1710 500 http://www.stanovanjskisklad-rs.si



Berite danes

stran 2:

• Romi v novomeškem občinskem svetu?

stran 5:

• Čas birokraciji ne pomeni nič

stran 7:

• Več kot nuklearka in sodi cvička

stran 9:

• Vinò odpira vrata na Japonsko

stran 10:

• Zapel "največji slovenski zbor"

stran 11:

• Oče branil hčerko pred nasilnim možem

stran 20:

• Izvor imena zelene dolenjske lepotice

stran 21:

• Bojan s kolesom obkrožil zemeljsko oblo

Otok med počitnicami

Neki devetdesetletnik je menda zapisal, da bi se, če bi bil znova mlad, v življenju med drugim več vozil z vrtljakom. Če bi to počel v času, ko imajo šolarji poletne počitnice, bi se mu verjetno kmalu pridružili številni kratkohlačniki, ki se jim ne bi več ljubilo postavati. Zgoda z vrtljakom bi bila lahko prav uporaben napotek za poletne dni, ko se starši sprašujejo, kam izročiti svoj naraščaj v času, ko se sami penijo za peneze. Žal je na svetu premalo vrtljakov. In vrtljak tudi ne reši vseh zadrug, ki nastopijo v šolarjevem poletnem počitniškem urniku. Res, kam s šolarjem in še zlasti z malčkom iz vrtca poleti med tednom dopoldne? Organizacije s človekoljubnim predznamenkom, kot je npr. Zveza prijateljev mladine, organizirajo letovanja in različna druga počitniška potepanja, skratak preuzevamo začasno nase, kar sodobna družba vse bolj doživlja kot starševsko breme. Tudi različne druge ustanove civilne družbe so pripravljene poskrbeti za šole proste šolarje, seveda za različne cene. Si vprašanje, kam z otroki med počitnicami, zastavljam kdaj tudi sami ali nimate teh skrb? V anketi je Dolenjski list skušal s pomočjo naključno izbranih sogovornikov tudi tokrat z območja od Kočevja do Sevnice in od Trebnjega do Metlike sestaviti mozaik zamisli o varnih in prijetnih počitniških uricah, v katerih so otroci sami.



ALEKSANDRA CINDRIČ, učenka osnovne šole Semič: "Dobro bi bilo, da bi bila poleti vrata šol odprtia otrokom, da ne bi bili prepusteni ulici in televizorju. Pripravili naj bi delavnice, ki pa ne bi bile povezane s poukom. Vendar naj bi delavnice vodili dijaki in študenti, saj imajo učenci učitelje že med šolskim letom vrh glave. Poleg tega si tudi učitelji zaslужijo dopust."

JERNEJA ROŽIČ, prodajalka iz Črnomlja: "Če bi bila šolska vrata med počitnicami odprta, bi bili starši v službi bolj brez skrb. Marsikdo ne more poslati svojih otrok na tečaje po Sloveniji ali v tujino. Morali bi nuditi pester program, ki ne bi spominjal na šolo, sodelovala pa naj bi tudi društva. Najbrž ne bi imel nihče proti, če bi bilo potrebno tudi kaj plačati."

JOŽE HOČEVAR, podjetnik iz Ribnice: "Če imajo otroci preveč časa, postanejo nemirni. Zato bi jih morali tudi med počitnicami zaposlit z aktivnostmi. Organizirane bi morale biti kot igre, da bi otroke pritegnili, ne da bi jih starši v to prisiljevali. Društva za svoje mlajše člane dobro skrbijo, zato bi bilo dobro, ko bi se ta med počitnicami posvetila tudi drugim otrokom."

SONJA ČIBEJ, prodajalka iz Kočevja: "V Kočevju nimamo bazena in ne zanimivih aktivnosti za otroke med počitnicami. Še posebno hudo je zato za otroke, katerih starši si ne morejo privoščiti morja. Teh pa je veliko, saj če si priznamo ali ne, smo Slovenci zelo reven narod. Lepo bi bilo, če bi za otroke organizirali enodnevne izlete po Kočevski. Bilo bi tudi poučno."

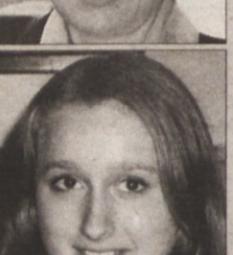
SLAVICA PIRNAR iz Škocjana: "Imam tri otroke, dekleti sta že srednješolki in sta mi v veliko pomoč pri varovanju najmlajšega fanta, ki ves čas potrebuje varstvo. Vsak dan ga vozimo v šolo s prilagojenim programom Dragotin Kette. Poprej sva z možem za varstvo poskrbela tako, da sva delala v izmeni, ves dopust pa sva izkoristila poleti, ko ni bilo šole. Nekako se pač moraš znajti."

KATARINA ŠANTEJ, učiteljica razrednega pouka na sevnški osnovni šoli Sava Kladnika: "Predvsem bi morali starši sami paziti na svoje otroke. Včasih, ko je bilo več revščine, kot je zdaj, tudi ni bilo kakšnih interesnih dejavnosti, da bi koristno zaposlili otroke ob odsonostni staršev. Verjetno niti ni bilo več starsh mam oziroma starih staršev, kot jih je zdaj."

VERA GOGNJAVEC, predmetna učiteljica na trebanjski osnovni šoli: "Slučajno kot prosvetna delavka námam teh težav glede varstva šoloobveznih otrok. Moram pa reči, da se mi zdijo za koristno izraboti prostega časa učencev primerne različne delavnice, organizirano kopanje otrok v podobne oblike. Menim, da tako najlaže združujemo prijetno s koristnim."

TATJANA PETRIČ, komercialistka iz Kostanjevcev: "Starejši, srednješolci, naj bi varovali mlajše, in to v različnih delavnicah. To naj bi delali taki, ki imajo možnosti in voljo. Za vso stvar bi bilo potrebno nabrati nekaj denarja, ne veliko, le toliko, da starejšim nekaj daš, bolj za občutek, da so koristni. V Kostanjevici je za take delavnice veliko možnosti."

IVANA HORVAT, prodajalka v Brežicah: "Otroke je treba poslati na morje, v kolonije, kaj takega. V koloniji je v redu, starši se nimajo česa batiti, otroci pa tudi ne. Veliko staršev ima probleme s tem, kam dati otroke med počitnicami. Težave so zaradi denarja, če bi bil denar, je tudi dosti primernih dejavnosti za šolarje med počitnicami. Več denarja za otroke bi moral da država."



Srečanje upokojencev Slovenije

V Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - V torek, 29. junija, bo v Dolenjskih Toplicah potekalo že 11. vseslovensko srečanje upokojencev, ki ga ob pomoči novomeške območne zveze društva upokojencev organizira Zveza društev upokojencev Slovenije. Prireditev se bo pričela ob 11. uri na Jasi v Dolenjskih Toplicah. Slavnostni govornik bo predsednik Slovenije Milan Kučan. Za to priložnost so pripravili bogat kulturni program, kjer bodo nastopili vokalno-instrumentalna skupina Zarja in sonce, recitator OŠ Dolenjske Toplice in štirje upokojenski zbori. Poskrbljeno bo tudi za bogat zabavni program, za pleš bo igral ansambel Fink. V OŠ Dolenjske Toplice pa bo novomeško društvo upokojencev pripravilo slikarsko razstavo, razstavo ročnih del ter prikaz dela njihovih intresnih skupin.

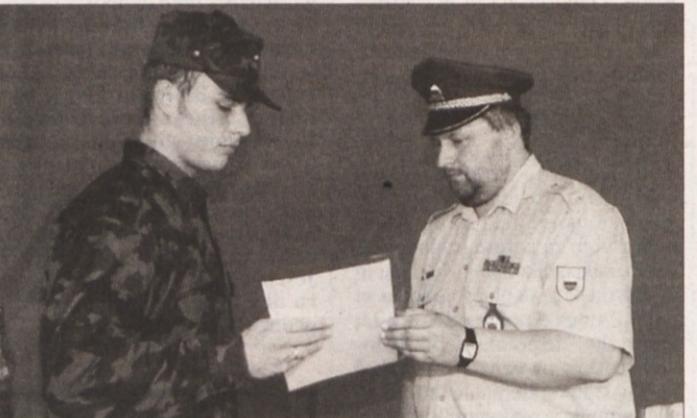
Ker pričakujejo več kot 10.000 obiskovalcev, bo ta dan v Dolenjskih Toplicah in okolični moten prometni režim. Od 7. do 18. ure bosta zato popolnoma zaprte občinske ceste od križišča v Dolenjskih Toplicah skozi Meniško vas do križišča v Podhosti in lokalna cesta Dolenjske Toplice - Dolnje Polje do mostu čez Krko. Obvozi bodo urejeni. Vse udeležence v prometu prosijo za strpnost in upoštevanje navodil prometne policije in redarske službe.

USPEH METLIŠKIH GODBENIKOV

METLIKA - Mestna godba Metlika se je nedavno udeležila šestega tekmovanja slovenskih godb v zabavnem programu za pokal Ormoža. Med enajstimi orkestri iz vse države si je z odličnim igranjem prislužila 1. mesto, ki ga je delila z godbam iz Slovenj Gradca in Mute.



30 LET ZVEZE DELOVNICH INVALIDOV - V novomeškem hotelu Krka je bila v soboto svečana seja Zveze delovnih invalidov Slovenije ob 30-letnici njihovega delovanja pod naslovom "Za enake pravice invalidov v neenakih usodi". Predsednik zveze Miran Krajnc je v gorovu poudaril, da so problemi, s katerimi se invalidi srečujejo danes, drugačni kot pred tridesetimi leti. Danes delovni invalidi zelo težko najdejo delo, poseben problem pa so kršitve njihovih pravic v podjetjih. Sejo je popestril nastop Dolenjskega oketa. Na koncu pa so najprizadenejšim v društvih invalidov Trebnje, Grosuplje, Črnomelj, Ribnica in Novo mesto podelili priznanja za njihovo pozrtvovalno delo. Posebno priznanje pa so podelili tudi podpisniku ustanovne liste pred 30-imi leti Novomeščanu Ignacu Hočevetu, na fotografiju mu čestita sekretarka zveze Tanja Hočvar. (Foto: J. Dorniž)



PRIZNANJA ZA DAN BATALJONA - V petek, 18. junija, je bilo v novomeški vojašnici še posebej slovesno, saj so praznovali sedmo obletnico ustanovitve 1. pehotnega bataljona 22. brigade Slovenske vojske. Major Martin Pust je najboljšim vojakom 19. generacije, ki ta čas služi vojaški rok v bataljonu, podelil priznanja. Zlati strelski znak si je prislužil Marko Dragičič iz minometalske čete, srebrnega pa med drugimi tudi Gašper Kotar (na sliki levo). Zlati znak najboljšega vojaka je dobil Štefan Breznikar. Major Pust je ob tej priložnosti opozoril na kronično pomanjkanje tehnično brezhibnega oružja in učnih pripomočkov, kar precej ovira proces usposabljanja vojakov v novomeški vojašnici. (Foto: I. V.)

Romi v novomeškem občinskem svetu?

Rajko Šajnovič pobudnik ustavne presoje glede ureditve avtohtone romske skupnosti

LJUBLJANA - Na pobudo novomeškega Roma Rajka Šajnoviča, ki na lanskih lokalnih volitvah ni mogel kandidirati za predstavnika romske skupnosti v občinskem svetu Mestne občine Novo mesto, je ustavno sodišče začelo postopek za oceno ustanovnosti in zakonitosti statuta Mestne občine Novo mesto in oceno ustanovnosti zakona o lokalni samoupravi ter zakona o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij, v delu, v katerem določa število članov prvega občinskega sveta. Minuli petek je bila na ustavnem sodišču v Ljubljani javna obravnavna, dokončno odločitev pa bodo sodniki sprejeli na javnost zaprti seji v kratkem.

Statut novomeške občine namreč ne določa, da imajo tudi predstavniki Romov pravico izvoliti svojega predstavnika v občinskem svetu. Zakon o lokalni samoupravi, ki sicer avtohtonim romskim skupnostim daje pravico do predstavnštva v občinskem svetu, ne določa pa meril, po katerih bi občine lahko ugotovile, če na njihovem območju živi avtohtonata skupnost. Zakon o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij, ki sestavlja prvič občinskih svetov določa z zakonom, sestava naslednjih pa določa občina s svojim statutom, je predstavnštvo v občinskem svetu določil samo Romov v Murski Soboti.

Sodniki so najprej prisluhnili pobudniku Rajku Šajnoviču, ki je dejal, da so novomeški Romi enakopravnost z ostalimi državljanimi le na papirju, razvojno in civilizacijsko pa da so se na ravni izpred petdesetih let. "Nočemo, da bi le

SPET O PROSLULI MRЛИŠKI VEŽICI

Najpomembnejši je občinski avto

Zgode in nezgode ob pripravi prvega proračuna občine Dolenjske Toplice

DOLENJSKE TOPLICE - Čeprav naj bi šlo le za nekakšno gradivo, ki ga je pripravil župan Franc Vovk, je "predstavitev proračuna za leto 1999" postal osrednja točka dnevnega reda zadnje seje topliškega občinskega sveta.

V dolgotrajni in mestoma dolgozvezni razpravi so prišle na dan ne samo številne potrebe, starci greh in zamere, ampak tudi povsem nasprotni pogledi. Župan je hotel, da bi se o tem "gradivu" za proračun svetnik "v svojih sredinah pogovorili s svojimi kolegi", čež teden bi se ponovno sestali in proračun kar sprejeli. Temu so nekateri svetniki

odločno nasprotovali, češ da je proračun tako pomembna stvar, da ga je treba sprejeti po normalnem, se pravi dvofaznem postopku. Razprava se je vlekla in opotekala, kup zelo perečih problemov je postal

- Kakorkoli že, za letošnji topliški proračun ni narejen še niti osnutek. So pa svetniki kljub temu že sprejeli eno postavko na odhodkovni strani. Nakup občinskega avtomobila je očitno takoj nujna stvar, da so zanj že vnaprej namenili 2 milijona tolarjev. Za to je glasovalo 9 svetnikov, 2 sta bila proti, eden pa se je glasovanja vzdržal. Po županovem predlogu naj bi šlo za občinski avto celo 2,7 milijona tolarjev, kupili pa naj bi renault megane, češ da se bodo včasih moralni "tudi trije peljati na kakšno daljšo pot, morda na izobraževanje". A so svetniki menili, da bo za potrebe občine zadostoval Clio.

vse večji, od proslule topliške mrljške vežice do vodovoda za Cibljive. Vse to je enega od trezinh in umirjenih svetnikov, ki je že nekajkrat dobrohotno, a brez odmeva ponudil župan svojo strokovno pomoč, pripeljal do do tega, da je opozoril: "Če bomo delali vsak po svoje,

nas bodo na koncu ljudje nagnali!" Po županovem gradivu naj bi se v letošnjem topliškem proračunu zbral blizu 330 milijonov tolarjev, porabili pa naj bi nekaj sto tisočakov manj. Za dokončanje mrljške vežice je v tem gradivu namenjenih 16,7 milijona tolarjev, s tem denarjem pa bi po županovem prepričanju vežico lahko odprli, pri čemer so drugi nejverno zmajevali z glavo. Vsekakor je s to vežico že dalj časa toliko težav in je povzročila že toliko razprtja, da je eden od svetnikov predlagal, naj bi temu vprašanju posvetili posebno sejo občinskega sveta. Do takrat naj bi svetniki vežico tudi ogledali, za to pa bo treba najprej dobiti pravi ključ, kajti niti eden od štirih, ki so jih dobili na občino, ne odklene njenih vrat.

A. BARTELJ

razposajenega mesta, k čemu so v zadnjih dneh svoje prispevale tudi znamenite Viole, ki so (pre)bučno proslavljale dvojno zmago nogometne Mariborske Teatrnike na državnem prvenstvu ter v pokalnem tekmovanju.

Za kulisami pa so razmreje v mestu veliko bolj žalostne. Medtem ko se v večini slovenskih občin že kažejo znaki konjukture, se gospodarska kriza v Mariboru še vedno poglablja, saj so gospodarske družbe v mestu lani ustvarile samo 6,5 odstotka prihodkov gospodarstva v državi in 4,7 odstotka čistega dobička ter kar 12,1 odstotka čistih izgub slovenskega gospodarstva. Mariborsko gospodarstvo je lani ustvarilo največ neto izgube v državi (658 podjetij je ustvarilo skupno 11 milijard tolarjev izgube), medtem ko je stopnja brezposelnosti skoraj za deset odstotkov višja od slovenskega povprečja ter znaša 23,6 odstotka. V regiji je brezposelnih preko 31.000 delavcev, povprečno plača za poslenih pa se več kot 10 odstotkov zaostajajo za republiškim povprečjem. Kakor kaže, se tudi val stečajev v Mariboru še ni ustavl.

Mlađi Mariborčani so veseli, da je končno prišel čas počitnic. Mnogi odrasli pa se z zaskrbljenostjo sprašujejo, kaj bo prihodnost poslovnega rezultativnega leta. Tomaž Kšela

NESREČA - Na edinem parknem mestu na Glavnem trgu, rezerviranem za invalide, avtomobile pogosto parkirajo ljudje, ki sicer niso invalidi, a jih manjka človečnost, strpnost in razumevanja za prizadete ljudi, po drugi strani pa so polni napuha, objestnosti in nesramnosti. Invalidi tudi to krivico prenašajo nenavadno mirno in strpno. Zadnji torek ob enih popoldne pa je bilo enemu od njih le dovolj in je poklical policijo, da bi naredila red. Pa so mu odgovorili, da se nimajo časa ukvarjati s tem, če da obravnavajo neko nesrečo. Kot da sta v Novem mestu le dva policista! Prizadeti fant je klical Komunalno, tam pa so mu svetovali, naj pokliče parkirno hišo. Najbrž so mu hoteli namigniti, da je tam še kaj prostora.

P - Od nekdaj mogočnega Pionirja so ostale le še kljuke v oblki ērke P na vhodnih vratih nekdanjega Pionirjeve upravne stavbe. V tistih socialističnih časih je bila vsaj trava pred stavbo pokošena in okolica urejena, na prostranih parkiriščih pa je lahko parkiral tudi navaden smrtnik, ne tako kot danes, ko imajo izbranci svoja parkirišča zaprta z zapornicami. Danes to stavbo naseljujejo razne službe in uradi, od dimnikarjev, inšpektorjev do davkarjev. Ti so na otvoritvi prostorov prostodušno izjavili, da bodo v novih prostorih dosegali še boljše rezultate. Slab obet za davne zavezance, dobra napoved za pogoltino državo.

VODA - Z vodo so težave. Ni prav, če je preveč, še huje je, če je primanjkuje. Posebne težave pa so s težko vodo. Zlasti z njenim pisavo. Težka voda je ime potoka, ne pa vasi, zato je tabla ob gorjanski cesti z napisom Težka voda neustrezena. Ko gre za označbo vasi, bi moralo pisati Dolnja oz. Gornja Težka Voda. Jezikovni pedantnež bi tudi obvestilo, da je na Težki vodi radarska kontrola, razumel tako, da policija lovi tiste, ki z motornimi čolni prehitro vozijo po potoku. Kljub temu pa bo bolje, če tudi avtomobilisti ob takem obvestilu zmanjšajo hitrost na največ 50 km na uro.



Ena gospa je rekla, da je denacionalizacija strup za trgovine. Medtem ko so po nacionizaciji trgovine v Novem mestu delale naprej, jih po denacionalizaciji na veliko zapirajo.

Iz NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE
V času od 8. do 17. junija so v novomeski porodnišnici rodile: Lidija Šraj iz Gorenjevega Podsumberka - Lucijno, Andreja Jurajevič iz Črnomlja - Manco, Vanja Blatnik iz Muhabera - Aljaža, Slavka Bedek iz Brusnic - Marka, Renata Zorman iz Šmarjeških Toplic - Erika, Mateja Kastrevca iz Hrušice - Julijo, Bojana Luzar iz Brusnic - Miha, Damjana Stolar iz Grobelj - Kristijana, Eva Schweiger iz Starje Lipe - Žiga, Dijana Fortuna iz Metlike - Tajo, Katarina Kolar iz Bušinje vasi - Luka, Polona Cerjak Brod iz Božiča - Laro, Blaženka Plut iz Božiča - Ano, Milena Hudorovič iz Črnomlja - Jaka, Karsten Hrastar iz Trebnjega - Karin, Marija Nemančič iz Radovčev - Monika, Slavica Murgelj iz Zapudja - Luka, Brigit Gašperič iz Gor. Kamenc - Karmen, Darja Greznik iz Trebnjega - Nastja, Petra Novak iz Kočevja - Manco, Jožica Novak iz Zajcjeva - Vrha - Marušo, Marinka Jaklič iz Dol. Kote - Primoža, Irena Josipovič Pavakovič iz Križevske vasi - Doriane, Nedeljka Ivančič iz Krškega - Pio, Anica Pratljacič iz Črnomlja - Tomislava, Mojca Ivančič iz Starje Lipe pri Vinici - Nejcja, Mateja Oštr iz Češke vasi - Klaro, Nataša Novak iz Brezovega pri Studencu - Aljaža, Danica Miketič iz Gorenjev pri Adleščih - Ano, Eva Zupančič Volkar iz Birske vasi - Maj, Suzana Šenica iz Potoka - Žiga, Terezija Cemčič iz Mikot - dečka.

IZ NOVOMEŠKE MESTA: Mojca Rabič, Adamičeva ulica 46 - Matja - Ema Kastrevca, Regrava vas 69 - Anžeta, Fata Kajtazovič iz Šegova ulice 6 - Enisa.
Čestitamo!

Zbiralna akcija na tožilstvu

Potem ko so se na občinskem svetu strinjali z zbiranjem dela denarja za obnovo strehe na cerkvi sv. Roka, ni šlo brez negodovanja in celo prijave na tožilstvu

METLIKA - Gradbeni odbor za obnovo cerkve sv. Roka na metliškem pokopališču je dal mestni skupnosti (MS) Metlika pobudo za povišanje najemnine za grobove. Svet MS se je strinjal s 100-odst. povišanjem, ki bi veljalo le za letos, denar pa bi namenili za obnovo strehe na cerkvi. Tudi občinski svet je soglašal s to podražitvijo, ko pa so najemniki dobili položnice, se je zapletlo.

S Komunale, ki ureja pokopališče in pobira najemnino, so namreč poslali položnice za grobarino, h kateri je bil prisan še prispev-

ZMAGA OSTALA V ČRНОMLJU

ČRНОMLJ - Pretekli konec tedna je bilo v Črnomlju 4. regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaštite z Dolenske. Pomerilo se je osem ekip iz sedmih občin in sicer iz Črnomilja, Metlike, Semiča, Trebnjega, Novega mesta, Škocjanca in Šentjerneja. Tekmovalci so moralni v nedograjeni telovadnici pri osnovni soli Mirana Jarca reševati ponesrečenec iz ruševin in pomagati ponesrečenec ob razlitju kisline. Najbolje se je odrezala ekipa Črnomelj I, ki je tako ubranila lansko 1. mesto, oktober pa se bo pomerila na državnem prvenstvu, sledili pa sta ekipi Črnomelj II in Novo mesto.

ŠEST NOVIH FOTOGRAFIJ

METLIKA - Pred kratkim je Božidar Flajšman, Metličan, ki živi v Ljubljani, oblikoval, izdal in založil pet razglednic. Ena prikazuje pustovanje v Metliki leta 1965, ko so Turki napadli mesto. Dve sta s pustovanjem leta 1966, prikazujeta pa glavno gadje gnezdo in Krištofa Kolumba, ki je odkril Metliko. Ker metliško Gasilsko društvo konec tedna praznuje 130-letnico obstoja, sta dve razglednici posvečeni temu jubileju. Na eni je načelnik metliških gasilcev leta 1913 Josip Flajšman, na drugi pa metliški gasilski pionirji leta 1969. Flajšman je fotografiral in oblikoval tudi razglednico z belimi brezami, ki jo je izdal in založil Belokranjsko muzejsko društvo ob 50-letnici delovanja.



OBNOVA SV. ROKA - Propadajoča cerkev sv. Roka res ni bila v ponos lepo urejenemu metliškemu pokopališču. Čeprav bo večino denarja za obnovo strehe moral zagotoviti župnik, pa je nekatere motil tudi način zbiranja prispevkov pri najemnikih grobov.

hodnje kupovali grobove, takrat plačali tudi ta prispevki. Zdela pa se mu je pretirano, da se je zaradi takšnega načina zbiranja denarja znašla prijava na tožilstvu.

Se bolj natančen je bil direktor Komunale Juš Mihelčič. Komunala pogodbeno vzdržuje pokopališče pri sv. Roku za MS, to vzdrževanje pa spada v izbirno dejavnost njihove gospodarske službe. "Potem ko so v MS dobili vsa soglasja, so nam predlagali, da zanje fakturiramo še prispevki za povrnil strohe. Nihče še pomisli, da bo kdo to vzel za ideološki problem, kaj šele, da bi si privošči prijavo na tožilstvo, ki ima govorovo veliko več pomembnejšega dela," je bil odkrit Mihelčič. Priznal je napako, ker ni bilo obrazložitve. Privošči so namreč morali dati na položnice tudi obvestila in navodila za takšno besedilo so s Komunalno po njegovih zagotovilih tudi poslali. A je tekst izpadel. Ker položnice tiska pošta v Ljubljani, oni pa jih vidijo še takrat kot najemniki grobov, je bilo za povrake prepozno. Pouparil je, da je Komunala v tem primeru na željo MS le opravila storitev, sicer pa nima nič pri zbiranju denarja, ki naj bi se ga iz tega naslova zbralo, če bi plačali prav vsi, za milijon tolarjev. Do konca preteklega tedna jih je od 300 zavezancev račun poravnalo 70 odst. Sicer pa bo popravilo strehe veljalo 4 milijone tolarjev.

M. BEZEK-JAKŠE

PROTEST SVETNIKOV

METLIKA - Metliški svetniki so na pobudo Ivana Škofa iz DeSUS soglasno sprejeli protestno izjavo o zakonu o upokojevanju poslancev.

1. julija začetek metliškega kulturnega poletja

METLIKA - Čeprav bo letošnje poletje dvorišče metliškega gradu zaradi popravila grajske strehe zaprto, Metlika ne bo ostala brez mednarodnih poletnih kulturnih prireditv, imenovanih "Pridi zvečer na grad". Nasprotno, osemčlanski prireditveni odbor pri Ljudski knjižnici Metlika, ki ga vodi Anica Kopinčič, je pripravil petster program.

Od 1. julija do 4. septembra se bo zvrstilo kar sedemnajst prireditv. Tri predstave so namenili še posebej otrokom, vsako avgustovsko sredo pa bodo v kulturnem domu brezplačne filmske predstave. Prav tako bosta brezplačni prireditvi, ki so ju pripravili v okviru nacionalnega projekta Imago Slovenije - Podoba Slovenije. Organizatorji se zavedajo, da boljšega prireditvenega prostora, kot je grajsko dvorišče, v mestu ni, vendar so obljubili, da se bodo potrudili, da več tisoč obiskovalcev, ki vsak let obišejo kulturno poletje, ne bo prikrasjani. Tako se bodo prireditve pričele v župnijski cerkvi sv. Nikolaja in zaključile pri Treh farah, ena od prireditv bo na Mestnem trgu, večina pa na Pungartu. Med okrog 400 nastopajočimi jih bo četrtna iz tujine.

Kot je na tiskovni konferenci povedala Kopinčičeva, bodo prireditve veljale 4,5 do 5 milijonov tolarjev. Milijon tolarjev pričakujejo od vstopnine, pol-

• Čeprav se metliške kulturne prireditve "Pridi zvečer na grad" pričnejo 1. julija, bo svečana otvoritev 3. julija s koncertom metliške mestne godbe in slavnostnim govornikom tovaršem Titom, torej igralcem Ivom Godničem.

drugi milijon bo prispevalo ministrstvo za kulturo, pa občinski proračun in sponzorji. Slednji se lahko na prireditvah tudi predstavijo, to možnost pa bosta izkoristila glavni sponzor Beti in Ghetto.

M. B.-J.



ZA OŽIVITEV STARE METLICE - Minulo nedeljo so na stojnici na metliškem Mestnem trgu podpisovali peticijo proti umiranju starega mestnega jedra ter delitvi Metlike na opustošeni in živi del. Samo v nedeljo so zbrali 371 podpisov, že prej pa okrog 80. Med kolektivnimi podpisniki so bili Invalidsko društvo Metlika, Društvo Bela krajina iz Ljubljane in Belokranjski klub iz Toronto. Kot so povedali člani odbora, je zbiranje podpisov zelo močan pritisk, s katerim nameravajo nadaljevati, dokler ne bo umirajoči del mesta zopet dobil dušo. (Foto: M. B.-J.)

ŽIVŽAV IN TEK

METLIKA - Danes, 24. junija, bo ob 19.50 na Pungartu v Metliki cilj četrte, torej predzadnje etape teka ob slovenski meji, ki ga pripravila Tekaški klub s Ptujem. Iste dne ob 15.30 pa bo OZPM Metlika pripravila na Pungartu živžav "Vesel v počitnice" za solarje, predšolske otroke, njihove starše in prijatelje mladih, ki jim bo na voljo dvanajst ustvarjalnih delavnic. V sejni sobi bo filatelistična razstava, zamenjava in prodaja znakov, na igrišču neresna olimpiada ter karaoke z duom Fantasy. Ob prihodu tekáčev bo proslava ob dnevu državnosti, kjer bo sprogovali tudi metliški župan Slavko Dragovan.

IZLET S KOPANJEM

METLIKA - OZPM Metlika bo pripravila v sredo, 7. julija, izlet v zagrebški živalski vrt s popoldanskim kopanjem v Čateških Toplicah. Prijavite s plačilom prispevka zbirajo v pisarni OZPM na Pungartu do zasedbe avtobusa, vendar najpozneje do 3. julija, zaradi ureditive dokumentov za prestop meje.



TEKMOVANJE V ŠPORTNEM RIBOLOVU - Preteklo soboto je bilo ob Kolpi v Vinici prvo državno prvenstvo v športnem ribolovu, ki ga je pripravila komisija za šport in rekreacijo pri Združenju multipleklorje Slovence. Pri tekmovanju je pomagala dolenska podružnica, ki je pripravila tudi srečanje za okrog 135 svojih članov in gostov iz vse Slovenije. Pri ženskah je bila najboljša Milena Gerbec, za njo pa Najfa Alagič, obe iz ljubljanske podružnice. Med ribiči pa so se najbolje odrezali Črnomeljci Gusti Štefančič, ki je poleg medalje dobil tudi veliko pletenje srce za največ ulovljenih rib, ter Milan Brencič iz Gornje Radgome in Milan Koren iz prekmurske podružnice. Na skrajni desni Stane Lozan, podpredsednik Ribiske družine Črnomelj, ki je pomagala pri organizaciji tekmovanja. (Foto: M. B.-J.)

Medobčinski sklad za pomoč drobnemu gospodarstvu naj bi ustanovile vse tri belokranjske občine, a metliški in semiški svetniki še niso razpravljali o njem

ČRНОMLJ - Na dnevnem redu zadnje seje črnomaljskega občinskega sveta se je znašel tudi poslovni načrt za postavitev medobčinskega garancijsko-posojilnega sklada. Njegov namen je najprej ponuditi dolgoročna posojila za razvoj malega gospodarstva z ugodno obrestno mero tako samostojnim podjetnikom kot manjšim družbam, ki imajo do 50 zaposlenih. S tem bi spodbudili podjetnike k nakupu sodobnejše tehnologije.

V drugem letu delovanja pa naj bi sklad dodeljeval tudi garancije za novo najeta komercialna dolgoročna posojila. Sklad naj bi ustanovile vse tri belokranjske občine, zato ni razumljivo, da so v sicer obširnem gradivu, ki je nastalo v črnomaljskih občinah, morske prikazane le podatki iz te občine, čeprav to ni posebej nave-

deno. Tako je med drugim moč zaslediti, da je bilo v preteklih letih več stečajev in likvidacij, ki pa so bile v resnicu le v črnomaljskih, ne pa tudi v metliških in semiških občinah. A teh pomankljivosti črnomaljski svetniki očitno niso opazili, saj so se soglasno strinjali, da se začnejo postopki za ustanovitev sklada. Sklad, ki naj bi deloval v okviru že obstoječe Agencije za razvoj občine Črnomelj, naj bi financirale vse tri občine ter ministrstvo. Črnomaljska občina ima ranj v proračunu rezerviranih 14 milijonov tolarjev, semiška in metliška občina naj bi prispevali po 5 milijonov, ministrstvo pa 19 milijonov tolarjev.

M. B.-J.

SREČANJE MLADIH LITERATOV

SEMIČ - Črnomaljska območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti je pretekli teden pripravila v semiških osnovnih šoli srečanje mladih literarnih ustvarjalcev Bele krajine. Svoja dela je predstavilo 34 mladih pesnikov iz osnovnih šol Metlika, Dragatuš, Semič, Stari trg, Vinica, Črnomaljskih osnovnih šol Loka in Mirana Jarca ter tekstilne šole Metlika. Gostja srečanja je bila pesnica Jadranka Matič-Zupančič iz Novega mesta.

ZBOR ČLANOV SNS

SEMIČ - V soboto, 26. junija, bo ob 18. uri v lovski koči na Smuku nad Semičem zbor članov SNS iz semiške občine. Gost bo Matjaž Engel, član predsedstva SNS.

O DELU ŠKOFA JANEZA STARIEH

SEMIČ - V soboto, 26. junija, bo ob 20. uri v galerijskem prostoru v Semiču odprtje razstave o življenju in delu škofa Janeza Starieha, belokranjskega rojaka, rojenega leta 1845 v Sadinji vasi pri Semiču. V kulturnem programu bo nastopil moški pevski zbor Sv. Stefan iz Semiča pod vodstvom Agate Ahdali.

Julija lani pa so pričeli z gradnjo skoraj 2.600 metrov dolgega

vodovoda za naselja Cerovec, Hrib pri Cerovcu in Kravčji Vrh. Pipo na tem vodovodu sta v soboto slovesno odprla semiški župan Janko Bukovec in podsekretarka na ministrstvu za ekonomsko odnose in razvoj Snežana Čanak. Hkrati so oskrbeli še s požarno vodo Črešnjevec ter zgradili sto prostorninskih metrov velik vodohran na Hribu in Črpalnicu. Pogodbena vrednost gradbenih del znaša 52,5 milijona tolarjev.

Ko so ob ustanovitvijo svoje občine začeli v Semiču z načrtno gradnjo vodovodov, je bilo brez pitne vode iz vodovoda 30 odst. občanov. Danes si mora pomagati s kapnico le še 12 odst. prebivalcev. Vendar pa po županovih besedah že načrtujejo polodruži kilometer dolg vodovod proti Omoti ter v Rožni Dol in okoliške zaselke.

M. BEZEK-JAKŠE

Voda pritekla do Krvavčjega Vrha

Odkar imajo Semičani zopet svojo občino, se je število občanov brez vodovoda zmanjšalo od 30 na 12 odstotkov - V soboto voda še na Hribu, Cerovcu in Krvavčjem Vrhu - Sledi Omota



TEŽKO PRIČAKOVANA VODA - Snežana Čanak in Janko Bukovec sta prva poskusila vodo iz vodovoda na Kravčjem Vrhu.

M. BEZEK-JAKŠE

TITO - Organizatorji metliških mednarodnih poletnih kulturnih prireditv "Pridi zvečer na grad" so dve leti vabili kulturnega ministra Jožefa Školča na otvoritev prireditve, a ni imel časa. Letos pa so se odločili za tovariša Tita, ki za svojega življenja res ni utegnil priti v Metliko, posmrtno pa mu bo to - dal je načrt načrt. Titovo - očitno uspelo. Pripravljalni odbor prireditve se sicer opravičuje komiteju Zveze komunistov, da je prevzel vlogo gostitelja Josipa Broza Tita, zato pa bodo (bivšim) komunistom dovolili, da Tita pozdravijo s partijskimi zastavicami in titovkami na glavah.

SE LANSKI - Ko je Anica Kopinčič, predsednica prireditvenega odbora prej omenjenih kulturnih prireditv na tiskovni konferenci načrtovala tiste, ki so prisotni na pomoč, je omenila tudi župana Branka Matkoviča. Pozneje se je spomnila, da je bil Branko župan do lani, ko ga je nasledil Slavko Dragovan. Novinarji pa so za vsak primer raje dvakrat preverili, ali ni morda tudi program prireditve še lanski.

OPEKA - Nekatere Metličane je precej zmotil način zbiranja denarja za popravilo strehe na cerkvici sv. Roka na mestnem pokopališču. Najbolj domislni, ki so očitno na Gorenjskem končali tečaj o varčevanju, so prišli na idejo, kako bi lahko veliko ceneje rešili problem odpadanja opeke s cerkvene strehe. Okrog cerkve bi postavili napise: "Pozor, opeka pada!" Učinek bi bil dvojni: poleg tega, da bi prihranili denar, bi lahko ugotovili tudi, koliko Metličanov je še nepismenih.

PROBLEMI - Metličani je precej zmotil način zbiranja denarja za popravilo strehe na cerkvici sv. Roka na mestnem pokopališču. Najbolj domislni, ki so očitno na Gorenjskem končali tečaj o varčevanju, so prišli na idejo, kako bi lahko veliko ceneje rešili problem odpadanja opeke s cerkvene strehe. Okrog cerkve bi postavili napise: "Pozor, opeka pada!" Učinek bi bil dvojni: poleg tega, da bi prihranili denar, bi lahko ugotovili tudi, koliko Metličanov je še nepismenih.

POLICISTI - Dolenski lokalni radio je preteklo soboto, drugi dan črnomaljskega jurjevanja, večkrat ponovil obvestilo, da obcesti, ki vodi iz Metlike v Črnomelj, stojijo policisti, nadzorujejo promet in preverjajo voznike, ki vozijo proti Črnomlju. Pozneje se je izkazalo, da sploh ne gre za police, ampak v policijski uniforme preoblečene člane pripravljanega odbora metliške Vinisce, ki so preverjali, kako lojalni so do Metlike in vigradi njeni prebivalci.

PODPISI - Metličani so začeli obširno akcijo za oživitev starega mestnega jedra, za kar so v zadnjih dneh zbrali na stotine podpisov. Česa podobnega bi se morebiti lotili tudi v Črnomelju, kjer v delu mestnega jedra ne le da so hiša prazne, ampak se bodo zdaj zdaj sedesle. Zagotovo bi bili med prvimi podpisniki peticije lastniki štirih avtomobilov, ki so v nedeljo, tretji dan jurjevanja, kljub zapori zaradi nastopa folkloristov parkirali avtomobile na parkirišču ob gradu. Oč



Drobnič pozval k enotni politični stranki kristjanov

Slovesnost pod Krenom

DOVOLJIVE OCENE - Lanke ocene števila udeležencev spominske slovesnosti pod Kremnom v Kočevskem rogu si niso bile enotne. Vendar pa je prevladala ocena z razliko tisoč udeležencev gor ali dol, da jih je bilo okoli 6 tisoč. Letos si ocene udeležencev v naš časopis nismo upali zapisati! Medtem ko so nekateri izmed vsakokratnih rednih udeležencev trdili, da jih je več kot lani, in so pri tem navajali celo število 10 tisoč, so drugi to število hladno za pol zmanjšali in zato smo lahko, denimo v časopisu Delo, prebrali, da jih je bilo celo manj kot 5 tisoč!

POSLANEC IN ŽUPAN

- Ob pozdravu prisotnih na posvetitvi nove cerkve v Kočevski Reki so poimensko našteli vse vidnejše predstavnike slovenskega političnega življenja, ki so se udeležili blagoslovitve. Ko so omenili Janeza Janšo, se je v cerkvi in zunaj nje razlegel močan aplavz. Ali so ga bila deležna tudi ostala omenjena imena, zunanj nabito polne cerkve ni bilo dobro slišati. Prav tako pa zunanj cerkev klub na meščinem zvočnikom tudi ni bilo slišati - ali pa vsaj ne tako dobro kot mnoga druga imena - da bi omenili prisotnega državnega poslanca Janka Vebrja. Če so ga in smo to preslili, se organizatorjem za zapisano opravljemo, če pa ga niso, velja omeniti, da to preseneča. Veber namreč ni le državni poslanec iz stranke, ki cerkev sicer ni naklonjen, ampak tudi kočevski župan in tako tudi župan kranjski Kočevske Reke - če jim bomo tako sedaj, ko so ponovno dobili cerkev in postali farani, sploh še lahko rekli!

M. L.-S.



Erik Krisch

Srečanje Kočevarjev v stari domovini

KOČEVSKI ROG - Pri breznu pod Krenom v Kočevskem rogu je v nedeljo potekala obletna slovesnost v spomin žrtvam povojnih pobojev. Maša za po koncu II. svetovne vojne množično pobite domobrance in druge žrtve tedanjega režima je daroval nadškof in ljubljanski metropolit dr. Franc Rode, osrednji govornik pa je bil bivši državni javni tožilec Anton Drobnič.

"Slovensko državo k pregonu vojnih zločincov obvezujejo mednarodna konvencija in domači kazenski zakonik, vendar pa v devetih letih obstoja ni odkrila niti enega," je dejal in dodal, da se številni zato že prosti sprehabajo in nekateri med njimi celo s posebnimi državnimi pokojnинami in drugimi državnimi častmi. Poudaril je, da državo še vedno in vsak dan bolj upravlja bivši komunisti in da bi zaradi nedemokratičnih razmer, ki da zato pri nas vladajo, slovenski kristiani morali stopiti v enotno politično stranko za pravičnejo prihodnost. Da so lahko povojne žrtve element združevanja in povezovanja, pa je opozoril tudi nadškof Rode v svojem nič manj kritičnem nagovoru nekaj tisoč zbranim.

M. L.-S.

"Preko 100 Kočevarjev je prišlo iz Amerike, okoli 15 iz Nemčije in okoli 40 iz Avstrije," je povedal predsednik Društva Peter Kozler Erik Krisch, ki je po pozdravnem nagovoru kočevskega župana Janka Vebrja zbrane nagovoril v nemščini. V kočevskem narečju je to za njim storil še Hans-Ivan Jaklitsch. Sledil je kulturni program, v katerem so nastopili: vokalna skupina Cantate Dominó, ženska vokalna skupina Nagelj, učenci OŠ Ob Rinži, učenki drugega letnika srednje glasbene šole iz Ljubljane Špela Benčina in Karin Garb, kantavtor Andraž Hribar, otroški zbor Društva Kočevarjev staroselcev, zbor Društva Kočevarjev iz Celovca ter Kočevarski zbor iz Clevelandca, ki je zapel himno Kočevarjev "Slavoslov domovini".

Prireditve je kljub slabemu vremenu uspela, zaključila pa se je z zabavo z ansamblom Srčev as. "Nekateri izmed udeležencev prireditve so si že zeli ogledati vasi, v katerih so včasih živelii, in so zato obiskali Vrbovec, Polom, Spodnji Log, Suh Potok, Grčarice in Ložne," je povedal Krisch. V nedeljo pa so si nato skupaj ogledali še Kočevsko Reko, saj so po programu "Srečanja Kočevarjev v stari domovini" po blagoslovitvi kapelice v Travnem dolu prisostvovali tudi blagoslovitvi nove cerkve v Kočevski Reki.

M. L.-S.

NADARJENI V KOSTELU

KOSTEL - Izida, informacijski, izobraževalni in svetovalni center iz Ljubljane, bo tudi letos gost v občini Kostel. Pripravili bodo tri večje tabore, od katerih se bo prvi pod nazivom Ideje brez meje - Kostel 99 začel 26. junija, trajal bo do 3. julija. Namenjen je najbolj nadarjenim osmošolcem v državi. Tema tabora je naravna in kulturna dediščina Kostela. Poleg slovenskih otrok se bodo tabora udeležili vrstniki iz Italije in Hrvaške ter letos prvič otrok iz Bosne in Hercegovine. Otoška forma viva bo trajala od 3. do 10. julija, kiparska kolonija mladih ustvarjalcev pa od 10. do 16. julija.

M. G.

"IDEJE BREZ MEJE - KOSTEL 99"

FARA - V soboto se bo v Fari pričel že 7. mednarodni raziskovalni tabor "Idee brez meje", ki ga financira Republiški zavod za zaposlovanje, izvaja pa Informacijski, izobraževalni in svetovalni center Izida iz Ljubljane. Tema tabora bo tudi letos naravna in kulturna dediščina Kostela, udeležilo pa se ga bo 56 otrok poleg najbolj nadarjenih osmošolcev iz Slovenije tudi zamejski Slovenci iz Italije, otroci iz Hrvaške in letos prvič tudi iz BIH. V Izidi so si že leta 1996 zastavili dolgoročni načrt izvajanja taborov za nadarjene osmošolce. Vsebino tabora in otroške formave vive, ki se bo tudi letos začela po koncu tabora in bo trajala teden dni, so vezali na potrebe kočevske občine.

M. L.-S.

NOVODOBNE MUKE PO MATEJU

Čas birokraciji ne pomeni nič

Najbolj enostavnega prepisa prodanega avtomobila ni mogoče opraviti v enem dnevju

LOŠKI POTOK - Pretežni del uradnih zadav občan Loškega Potoka opravi le na Upravnih enotih v Ribnici ali Kočevju. Tokrat naj omenimo samo eno. To je prepis prodanega avtomobila. Za ta enostavni postopek morajo najbolj oddaljeni občani prevoziti vsaj 120 km v obe smeri, pri tem pa morajo imeti še srečo, da to opravijo v enem dnevu. Uradne ure UE namreč niso usklajene z notarsko pisarno, ki pa je v Kočevju, razen ob pritožbi zaradi kratjenja nočnega počinka v Kočevju, vendar na UE ni uradni dan.

Če občan pride s prej omenjeno zadevo na UE v dopoldanskem času, navadno naleti na zaprta vrata, ker so delavci na malici. Ko končno le uredi še pogodbo, pa mora v Kočevje. In glej ga, zlom-



A. KOŠMERL

REŠEVANJE PROBLEMA ZARAŠČANJA

Občina najemnik in najemodajalec

Z zakupom 10 hektarjev zemljišč in oddajo v podzakup je ribniška občina storila prvi korak v preprečevanju nadaljnega zaraščanja Dolenjevaškega polja - Dolgoročno štiri rešitve

RIBNICA - V ribniški občini so že pred tremi leti lotili urejanja razmer v kmetijstvu. Številnim lastnikom razdrobljenih kmetijskih zemljišč so brezplačno opravili vse potrebno za zamenjavo parcel. Po temeljnih predhodnih pripravah pa je sedaj prišlo na vrsto tudi Dolenjevaško polje, ki je po obsežnosti zaraščanja v občini največji problem.

Na skupno okoli 300 hektarjev obsežnem Dolenjevaškem polju, sestavljen iz komaj 11 arov velikih povprečnih parcel, je približno polovica zemljišča neobdelanih. Da bi ugotovili, kdo so lastniki in kakšna je površina, število in velikost parcel, je občina lani v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo pripravila vprašalnik, s katерim pa so že zeleli tudi ugotoviti, kaj so lastniki zemljišč pripravljeno storiti, da bi preprečili nadaljnje zaraščanje.

Na podlagi odgovorov na vprašalnik so pričeli z raznimi aktiv-

nostmi. "S 25 lastniki zemljišč, ki tvorijo več večjih zaokroženih sklopov, smo podpisali pogodbo o dveletnem zakupu skupno 10 hektarjev zemljišč, istočasno pa smo z lastnikom kmetije v Gotenici Markom Kocjančičem podpisali pogodbo, v kateri se je ta zavezal, da bo omenjena zemljišča kosil," je na tiskovni konferenci prejšnjo sredo povedal ribniški župan Jože Tanko. S tem v občini začasno rešujejo problem zaraščanja Dolenjevaškega polja, za dolgoročno rešitev pa se, kot je povedal župan, ponujajo štiri možnosti. "Z ministrstvom za kmetijstvo se dogovarjam o pripravi programa za celovito urejanje območja, ki bi

nam omogočil dostop do raznih oblik predpristopne pomoči," je povedal o eni izmed njih. Možnosti sta tudi, da občina zemljišča dolgoročno najme ali odkupi, zadnja med možnimi rešitvami za zaustavitev nadaljnega zaraščanja pa je, da se bo o zakupu ali nakupu oziroma nadaljnji rabi zemljišč z lastnikom dogovorjal zdajnji podnajemnik Kocjančič.

M. LESKOVŠEK-SVETE

SLIKA A-KANALA IZREDNO SLABA

LOŠKI POTOK - Gledalci se pritožujejo nad izredno slabo sliko A-kanala, odkar so vključili SMG sistem mobilne telefoni. Vzdrževalce Dušan Debeljak pravi, da bodo napako odpravili, ko bo v omrežje vključena TV gajba, kar se bo menda v kratkem zgodilo.

10. LINHARTOV SREČANJE

SLOVENSKA BISTRICA - Prejšnji teden je v petek in soboto, 18. in 19. junija, v Domu Svobode potekalo 10. Linhartovo srečanje - Festival otroških gledališč in lutkovnih skupin. Udeležilo se ga je izbranih 23 gledališč in 5 lutkovnih skupin iz vse Slovenije. Za našega območja sta na festivalu sodelovali le gledališča skupina kočevskih osnovnih šol Zbora odpolsancev in Ob Rinži s predstavo Romana Zupančiča Te nore mravlje ter gledališča skupina Slončki vrtca Kekc iz Grozuplja s predstavo Janeža Bitanca Domišljaži želodek.

GOZDARSKA RAZSTAVA

KOČEVSKA REKA - V Dulminovi hiši v Kočevski Reki so v petek odprli razstavo, ki so jo pripravili gozdarji Snežnika v sodelovanju z gozdarskim društvom in krajevno enoto ZGS Kočevska Reka. Kot je povedala dipl. inž. gozdarstva Mirjam Mikulič, razstava sodi v okvir počastitve sedanje gozdov, vendar so jo v Kočevski Reki zastavili tudi kot promocijo kraja.

MOSTOVA OBNOVILI

RIBNICA - Delavci ljubljanskega Gradisa so obnovili most in uredili pličnik čez Bistrico v Goriči vasi, kmalu bodo obnovili tudi most v Žlebiču. Ker so vsi mostovi na magistralski cesti med Kočevjem in Škofljico dotrajani, jih bodo po vrsti obnavljali. To pomeni, da bodo dela v prihodnjem oviral promet, a ne tako, kot so ga pri rekonstrukciji ma-

gistralne ceste na Gorenjski cesti.



MATIJA NA SEJMU V ITALIJII - V najnovejši knjigi Slovenske stare obrti avtorja Janeza Bogataja je svojo stran dobil tudi Matija Kobola iz Šalke vasi pri Kočevju, znani izdelovalec nečk, ki imajo na Kočevskem dolgo tradicijo. Nečke so izdelovali iz enega kosa bukovine. Okrasili so jih z geometričnimi ali stiliziranimi motivi rož. Nečke so krošnjari prodajali na svojih potovanjih, še danes jih lahko najdemo v Avstriji, ponekod tudi v Sloveniji, Dalmaciji in v Istri. Matija bo kot edini Slovenec staro kočevarsko obrt predstavil na sejmu turizma in starih obrti v Udinah od 25. do 28. junija. (Foto: M. Glavonjić)



25 LET ZBORA SVOBODA KOČEVJE - Ob 25. obletnici delovanja je MoPZ Sloboda Kočevje pripravil minuli petek v Šeškovem domu v Kočevju jubilejni koncert. Številnemu občinstvu so se predstavili s 14 pesmimi, med katerimi je bila tudi "Daj, zapo", ki jo je avtor glasbe in besedil, dolgoročni pevovodila številnih pevskih zborov, iz katerih so mnogi člani nadaljevali petje v MOPZ Sloboda, Miloš Humek posvetil prav 25-letnici zboru. Prvotno se je zbor imenoval Moški pevski zbor Stara Cerkev, današnje ime pa so si nadeli, ko so se zboru pridružili tudi pevci iz Kočevja in so pričeli z vajami v Kočevju. Danes steže zbor 31 članov, katerih povprečna starost je 60 let, zbor ponovno vodi Ivo Stanič, pod čigar vodstvom se je v prvih petih letih delovanja zbor tudi številčno okreplil. (M. L.-S.)

OBNOVA KNAFLJEVEGA DOMA

LJUBLJANA - Minuli četrtek, 17. junija, so minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marinček, minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber in rektor Univerze v Ljubljani prof. dr. Jože Mencinger v prostorih univerze slovesno podpisali pogodbo o sofinanciranju obnove Knafljevega doma na Dunaju, ki ima izjemn pomen za slovensko znanost in zgodovino. Leta 1676 je duhovnik in mecen Luka Knafljelj, po rodu iz Ribnice, na Dunaju ustanovil po njem imenovano ustanovo, katero namen je bil podpiranje slovenskih študentov, ki so se izobraževali na Dunaju. Premeženje ustanove, zgradbo Knafljev dom, je leta 1961 z ustanovo vred avstrijske vlade predala tedanj Jugoslaviji, zdaj pa z njo začasno upravlja Mohorjeva družba v Celovcu. V obnovljenih prostorih bo imel svoj sedež že ustanovljeni Slovenski znanstveni inštitut, dovolj prostora pa bo tudi za gostuječe slovenske profesorje, raziskovalce in študente.

Kot pravi vodja ribniške izpostave SLKD Jože Lampe, je bilo zanimanje amaterskih gledališč skupin za festival veliko. Odločili so se za "Dejmo stis'nt" teater v Vrhni, ki se bo predstavil v petek, 2. julija, s Tarantinovo komedio "Rezervoar dogs", gledališču skupino "Drzni in lepi" iz Štice in njihovo izvedbo Flišarjeve drame "Kaj pa Leonardo?", ki bo na sporednu v soboto, ter Gledališču Toneta Čufarja z Jesenic, ki bo v nedeljo uprizorilo Linhartovo velosoigro "Županova Micka". M. L.-S.

Kostelski rižni

NIČ VEĆ GNOJENJA?

- Priči v zgodovini Kostela so minulo soboto razpostavili po turistično privlačnih krajih ob Kolpi kemična stranična. Upajo, da izletniki in turisti ne bodo zdaj več prostovoljno gnojili in zalivali kostelskih nijiv. Stranična stoji predvsem ob kopališčih (Zavrtke, Zaga, Žlebi) in pri Fari, kjer je ranjena kopališča še vhod čolnarjev do Kolpe. Na istih mestih kot kemična stranična stoji zdaj tudi 900-litrski zaboljni za odpadke.

MOTEN MIR IN ZASEBNA POEST?

- Na Kostelskem prijazni hkrati v večjim obiskom izletnikov in turistov tudi do pritožbi zaradi kratjenja nočnega počinka v Kočevju. Na istih mestih kot kemična stranična stoji zdaj tudi na območju njenih občin, se pravi na območju Brige in Banjaloke.

BALINANJE V KOSTELU

- Turnir

V Dolenji Nemški vasi popolna šola?

90 let šole v Dolenji Nemški vasi - Bo ob 100-letnici iz štiriazrednice nastala popolna osemletka za Trebanje - Uspešna "odskočna deska" za kariero

DOLENJA NEMŠKA VAS - Ko je konec sedemdesetih let prišlo do korenitega zmanjšanja števila vpisanih otrok, sta ostali na šoli v Dolenji Nemški vasi le še dve učitelji, ki sta poučevali kombinirano, in ustanovitelj šole je začel priprave na ukinitve šole. Tem poizkusom so se domaćini upirali, k sreči pa se je prizadevanjem, da bi obdržali šolo, obrnilo v prid demografsko gibanje, saj se je začelo število učencev na tem šolskem okolišu povečevati. Kot je povedal ravnatelj trebanjske osnovne šole Štefan Kamin na petkovem praznovanju 90-letnice podružnične šole v Dolenji Nemški vasi, število učencev še vedno narašča. Skupaj jih je v štirih razredih 74, v prvega se jih je tokrat Severin Sali.

"Morda bo tu zrasla nova osnova šola za Trebnje, saj je trebanjska šola že prevelika," je povedal Kamin. Zahvalil se je sponzorjem za pomoč pri obnovi šole, posebej še Gradbeništvo Zupančič pri izgradnji igrišč. Predsednik sveta krajevne skupnosti Dolenja Nemška vas Marjan Uhan pa je kar naravnost povedal, da si nemalo krajanov želi, da bi njihova podružnična šola postala spet popolna osnovna šola, morda z združitvijo z vrtcem in "morda se bo ta želja uresničila ob prihodnjem jubileju." Uhan, priznani sadjar in podjetnik iz Rodin pri Trebnejem, je bil tudi učenec te šole, prav tako sedanja voditeljica šole Ivanka Mežan-Vencelj, ki

je imela zelo dober posluh za glasbo in zelo dobro igra pianino, kakor se spominja Ivanka Lazar, bivša učiteljica na tej šoli nekaterih svojih učencev, ki so jim dobri učitelji na tej šoli ustvarili možnost za njihovo nadaljnje šolanje in uspešno kariero.

Med temi so gotovo: ena najuspešnejših slovenskih menedžerk, direktorica Trima Tatjana Fink; Franc Kresal, ki je na ljubljanski univerzi doktoriral iz gospodarske in socialne zgodovine in izdal že 5 samostojnih publikacij, med drugimi tudi Zgodovino socialne in gospodarske politike na Slovenskem; Jože Kukman je dostudiral farmacijo in je s tistiškim patrom Aščem proučeval narav-

na zeljšča; Darko Opara se je posvetil defektiologiji in iz nje doktoriral, sedaj pa je ravnatelj Centra za usposabljanje v Strunjanu; Mirko Opara je študij strojništva končal z doktoratom, 14 let je predaval na fakulteti za strojništvo; v svojo bivšo osnovno šolo v Dolenji Nemški vasi se je med otroki rad vrnil tudi pesnik in prevajalec Severin Sali.

Iz dvorazrednice se je v šolskem letu 1918/19 šola razširila v tri razrednic in je v šolskem letu 1937/38 dobila še šesti oddelek. Med 2. svetovno vojno so pouk večkrat prekinili, več učiteljev je okupator ustrelil ali interniral ali pa so šli v partizane. Pouk so nadaljevali takoj po vojni, šolo pa so v zadnjih letih temeljito obnovili. P. PERC



LEPŠEGA ŽITA NI, KOT JE PŠENICA - Učenci in učiteljice podružnične šole Dolenja Nemška vas so ob 90-letnici šole pripravili ob podpori Dolenskih pekarjev zanimivo učno delo, ki so ga predstavili v priložnostnem glasilu "Lepšega žita ni, kot je pšenica", na razstavi v šoli in prireditvi ob jubileju (na posnetku). Učenci so obiskali Gričarjev, Zakrajkov in Durljev mljin in s skupino Pušeljc zapeli hvalnico - kruhu. (Foto: P. Perc)



ZAHVALA GODBENIKOM IN SPONZORJEM

TREBNJE - Predsednik občinskega pihačnega orkestra Trebnje Daniel Metelko se v imenu orkestra zahvaljuje za sodelovanje na 1. mednarodnem festivalu godb in mažoretnih skupin 12. junija v Trebnjem vsem godbenikom in mažoretкам, za pomoč oz. podporo pa trebanjski območni izpostavi republiškega sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti, trebanjskemu turističnemu društvu in vsem sponzorjem, posebej pa še generalnemu sponzorju - Trimu, d.d., Trebnje. Glede na izjemno ugoden odmev oz. sprejem festivala med številnim občinstvom organizatorji obljubljajo, da bo bialna kulturno-zabavná prireditve postala tradicionalna in bo zanesljivo spet junija 2001.

BARAGOV SPOMINSKI DAN

TREBNJE - Občina Trebnje praznuje na rojstni dan Fridega Barage, 29. junija, spominski dan. Baragov odbor bo v petek, 25. junija, ob 20. uri v avli CIK-a v Trebnjem slavnostna akademija. Kulturni program bo oblikovala Glasbena šola Trebnje, slavnostni govornik pa bo dr. Bogdan Kolar, vodja Nadškofijskega arhiva v Ljubljani. Na tiskovni konferenci bodo predstavili Zbornik občine 1. Baragov zbornik in knjižnico, ki govori o Baragi slikarju. V soboto ob 8. uri se bo pri Baragovem spomeniku pri župnijski cerkvi pričel pochod po Baragovi poti. V nedeljo, 27. junija, bo pri Baragovi rojstni hiši v Mali vasi maša, somaševanje bo vodil dr. Franci Šuštar, predsednik Baragovega odbora, kulturni program pa bodo pripravili pevci dobrniške župnije.

(Foto: P. Perc)

URSKI ZAGORCI 3 ZLATA DRŽAVNA PRIZNANJA - Prejela jih je v letosnjem letu najuspešnejša učenka 8. razreda mokronoske osnovne šole Urška Zagorc (na posnetku ji trebanjski župan Pungartnik izroča knjigo), ki je med drugim osvojila tudi zlato Végovo, Preglovo in Cankarjevo priznanje. Njeni sošolci Petra Regent pa je ob koncu leta presestila s pesniško zbirko Ujete sanje. (Foto: P. P.)

P. P.

KRAJEVNI PRAZNIK KS TREBNJE

TREBNJE - Drevi, 24. junija, ob 20. uri bodo na osrednji prireditvi ob krajevnem prazniku KS Trebje v kulturnem domu v Trebnjem podelili priznanja. Med gosti bodo tudi udeleženci 32. Tabora likovnih samorastnikov. Nastopila bo šta orkester Mandolina iz Ljubljane in Trebanjski orkester. V soboto je trebanjska strelska družina v Prapročah priredila strelijanje z malokrabijskimi puškami in pištoljami, v sredo so na Brezi zakurili kres skavti Baragovega stega, v četrtek, 24. junija, ob 21. uri pa bodo razsvetili predpraznični dan s tabornim ognjem za stavbo CIK še taborniki iz rodu Sivih jelš.

POLETNI KONCERT SEVNIŠKE GODBE

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih organizacij vabi v petek, 25. junija, ob 20. uri na poletni koncert Godbe Sevnica. Hkrati bodo godbeniki in obiskovalci na ta način s kulturnim dogodom obeležili dan državnosti.



FLAMENKO V SEVNIŠKI LU-TROVSKI KLETI - Italijanska plesno-instrumentalna skupina Por Los Caminos Flamencos, ki je pretekli petek nastopal na povabilo KUD Primož Trubar Loka in ZKD Sevnica gostovala na sevniškem gradu, se je zaradi dežja namesto v atriju predstavila v akustični lutrovski kleti oz. kapeli pod gradom. Tradicionalna glasba (Ana Garano: flamenco in klasična kitara, Cristina Verita: viola, palmas in Blaž Celarc: cajon, bongos, palmas) in ples andaluzijskih Romov flamenco, ki ga je uprizorila temperamentna Milena Braut (na posnetku) je navdušila občinstvo. (Foto: P. P.)

120 LET PGD SEVNICA - Na slovesnosti ob visokem jubileju slovenskega tabora in sevniških gasilcev so bili poleg številnih gasilcev tudi visoki gostje, med njimi predsednik državnega zborja Janez Podobnik in predsednik državnega sveta Tone Hrovat. Nov prapor je razvil sevniški župan Kristian Janc, ga predal praporščaku Jožetu Kelnariču, zaobljubo pa je dal podpredsednik PGD Alojz Motore. Predsednik GZS Ernest Eoery je predal ključe novega vozila poveljniku PGD Janku Stoparju (na desni), ta pa strojniku Robertu Orešku. Prapor in vozilo je blagoslovil sevniški župnik Ciril Slapšak. (Foto: P. Perc)

Cesta spet vrača Kalu življenje

Krajevna skupnost Šentjanž letos položila asfalt že na 21.000 m² krajevnih cest - Največji zalogaj je bila posodobitev ceste Kal-Lačenberg - Na Kal se spet vrača življenje

ŠENTJANŽ - V krajevni skupnosti Šentjanž doslej še niso posodobili toliko cest, kot jim je že oz. jim bo do konca leta uspelo v zadnjem letu tega tisočletja. Kot da bi hoteli nadomestiti tisto, kar so zamudili v zadnjih desetletjih v primerjavi z drugimi kraji. Letos so položili že okrog 21.000 m² asfalta, do konca leta pa naj bi prekrili ceste še z 9.000 m² asfalta! Prav toliko asfalta je dobila 2.900 m dolga cesta Kal-Lačenberg, ki so jo odprli predzadnjo junijsko nedeljo.

Predsednik sveta KS Šentjanž Milan Jamšek pravi, da ima vas Kal v njihovi okolici simbolični pomen "kot najbolj oddaljen kraj sevniške občine, odrezan od vsega življenskega dogajanja". Zaznamuje ga zaostalost, a tudi jeklenost ljudi, prikovanih na svojo zemljo in okolje." Po Jamškovi besedah so si dolga leta z različnimi objubami ljudem v teh krajih nabirali točke ob volitvah politik, župani in poslanci. "Prvi korak smo skupaj storili šele sedaj. S podporo države, občine, krajevne skupnosti in predvsem vaščanov smo dosegli rezultat, na katerem lahko domačini gradijo nadaljnji razvoj tega še neokrenjenega kraja. Da želijo ostati na svoji zemlji, čeprav je življenje v teh hribovitih predelih trdo, do kajujejo nove stanovanjske hiše in gospodarska poslopja," med dru-

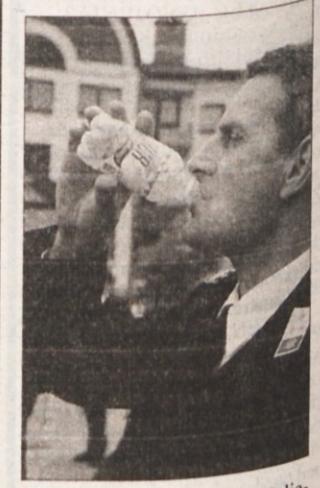
gim poudarja Jamšek. Domačin Kala Jože Strnad dodaja, da cesto potrebuje vsak dan, ko se vozijo na delo v dolino. Meni, da se bo z urejenimi cestami, telefonom, vodo in električno ohranila poseljenost podeželja. Osemletko na Kalu je pred 50 leti obiskovalo 120 otrok, imela je 3 učitelje in je bila po Strnadovih besedah kulturno-prosvetno središče tudi za vse okoliške hribovske vasi. Ko so po letu 1970 prenehali poučevati še zadnje 4 razrede, je Kal popolnoma osamel. Občini Trebnje in Trbovlje, kamor so spadali ti kraji, nista imeli posluha za te ljudi. Tudi občina Sevnica je bila dolgo gluha, po osamosvojitvi Slovenije pa se je začelo stanje izboljševati. Kako nesebično in povezano je delo krajanov, je razvidno tudi, ko jih pobaramo, kdo je bil predsednik gradbenega odbora za skoraj

21 milijonov tolarjev vredno nalogo v cesto. "Nihče, pa vendar so večje breme prevzeli Ivan Trinkav, Alojz Zidar in Jože Lazar," skromno meni Strnad, drugi pa uvrščajo med to trojico tudi njega. Vsi so hvaležni za veliko pomoc družbe in vodstva KS Šentjanž.

P. P.

FESTIVAL PREPOVEDANO SADJE CIVILNE DRUŽBE

MALA LOKA - Na gradu Mala Loka se bo v soboto, 26. junija, pričel mednarodni festival Forbideni Fruits of Civil Society (FFCS), kot se imenuje projekt, ki želi predstaviti neodvisne ustvarjalce, povezati različne kulture in različne poglede na svet in današnji čas. Na festivalu, ki se bo končal petek, 2. julija, pa se bo vsak dan oz. večer zvrstilo veliko dogodkov s področja glasbe, gledališča, filma, videa in likovne umetnosti. Festival prireja slovenska sekcija FFCS, ki se zavzema tudi za restavriranje gradu Mala Loka.



bodisi zatrjevali, da bo nadaljevanje prireditve tudi v jedilnici Lisce, ali pač niso vedeli, kje se bo v popoldanskih urah dogodila že 20. revija gasilskih pihačnih godb Slovenije, je Janko že s svojimi možmi seilj prizorišče dogodka na Trg svobode, kjer je bil že pozupljeno pripravljen prireditveni prostor. Ō teh selitvah je bil med najbolje obveščenimi sevniški birt Jože Teraž, ki je bil pač v pogostih stikih z natakarji. (Foto: P. P.)

Trebanjske iveri

KRITERIJI ZA ODЛИČNOST - Na pondeljkovem sprejemu, ki ga je pripravil trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik za najboljše učence osnovnih šol v trebanjskih občinah, smo spoznali piejado marljivih in bistrih učencev in športnikov. Pa klub temu da so na občini pripravili za vsekogar, ki mu je čestital župan in mu izročil knjižno darilo, kar obširno obrazložitev o dosežkih in uspehih, je ravnateljica mokronoške šole Murenčeva doda nekaj dopolnitiv. Številni, med njimi tudi ravnatelji trebanjske šole Štefan Kamin, pa so menili, da bi kazalo natančnejše opredelitev meritila za odličnost učencev.

SINDROM VIŠČEK? - Po končani slovesnosti na CIK-u smo zamaši preprečevali mentorje, da bi se slikali s svojimi najboljšimi učenci. Med mentoricami je bila tudi slavistka prof. Ivanka Višček, glavna in odgovorna urednica Glasila občanov, ki je verjetno vplivala na kolege, da so fotografirajo odklonile, saj nam je, ko smo tudi njo nagonvarjali, dejala, da "vi vse obrnete..." Vsega že ne, ta bi bila pa prehoda!

ZUPAN, ŽUPNIK IN LAČENBERG

Uvod v otvoritev ceste Kal-Lačenberg pri obnovljeni kapeli sv. Martina na Kalu je bilo žeganje sv. Antona z mašo v cerkvi na Kalu, zaključek pa pojedina, ki so jo domaćini pripravili pri Trinkausovih. Okoli opoldneva so bili nekateri že bolj ali manj lačni in izčrpani z napornega nedeljskega dopoldneva in so pričeli z obedom. Med njim je bil tudi Šentjanški župnik Janez Cevec. Ko ga je sevniški župnik Kristijan Janc, po mnenju nekaterih celo preveč levo usmerjen, vprašal: "Kaj pa moliv?" je dušni pastir Janez, znan tudi kot pristaš zelenih bratovščine, za trenutek le dal prednost duhovnemu pred slasnim grizljajem...

Sevniški paberki

GASILCI "POVOZILI" TABOR - Vreme jo je grdo zagodilo jubilejnemu slovenskemu taboru in PGD Sevnica, kajti slovesnost na Trgu svobode bi gotovo privabila mnogo več ljudi. Tako pa so ti skoraj povsem napolnili jedilnico Lisco, kamor so zadnjič prestavili slovesnost ob obrežju jubilejnih, ko pa se je gasilski del končal so dobili gasilci povelje "voljno" in prostrana jedilnica se je izpraznila. Ostalo občinstvo je bilo prisotno po "službeni dolžnosti". Nastopajočih je bilo vsaj trikrat več, zato združenim pevskim zborom Jutranjke, Lisce, Luke in Zubukova pod vodstvom Cirila Udovča in Marijetke Kozmus, ter recitatorju, dr. Dušanu Seniči, ni bilo ravno prijetno nastopati. Tajnik sevniške zvezde kulturnih društev Albert Felicjan takega razvoja dogodka v svojem scenariju sicer ni predvidel, je pa v pripravah zamaši opozagal na nezdržljivost obrežju slovenskega taborskega.

POVELNIK JANKO - Je pa vsaj poveljnik sevniških gasilcev Janko Stopar (na posnetku gasilje z brezalkoholnim napitkom) pokazal, kaj je prava "komanda". Kajti ko so vodilni možje PGD

LOKALNI PLES - Ob krškem krajevnem prazniku je na proslavi nastopil plesni klub Bolero, eden od plesnih klubov v Krškem. Očitno je torej v krajevni skupnosti zmagala nasprotna struja, ki ne mara Lukca. Ve se, katerega, plesnega kluba Luke.

MOST, KI GA NI - V Krškem in v krški okolici cestari na veliko pripravljajo ceste za prevoz uparjalnikov jedrske elektrarne. Krško si se ni opomoglo od velikih pričakovanj, da bodo opremo za nuklearno peljali po novem krškem mostu čez Savo. No, tega mostu ni in letos uparjalnika ne bodo peljali po njem. Zato Krško zdaj potrežljivo čaka na eno naslednjih menjav uparjalnikov. Če omenjenega mostu tudi takrat ne bodo zgradili, ga bodo enkrat pozneje. Zakaj bi hiteli, saj bo Sava počakala na most.

KRIŽIŠČE - Krški most je čeden, da je kaj. Na enem koncu so mu naredili okroglini, rondo. Na drugem koncu je dobil ljubek črn trikotnik. Sredi mostu, med levim in desnim voznim pasom so namreč ogrodili trikotnik, in kot se za vsak črn trikotnik spodobi, nekaj vrtajo, suvajo in nabijajo vanj. Kaj se bo na koncu izčimilo iz tega vrtanja, bodo Krščani lahko videli čez nekaj dni, ko bo vsa ceremonija končana.

Novo v Brežicah

SOKOLI LETIJO V NEBO - Če je šlo vse po sreči, se bodo nočoj mladi člani brežičkega telovadnega društva Sokol v daljni Ameriki spoprijeli s telovadnim orodjem in strogimi sodniki, med katerimi bosta ravno tako tudi dva Brežčana. Brežčki sokoli so v Združene države Amerike, od koder je s povratno pošto k nam istega dne priletel sam ameriški predsednik, namreč odleteli na svetovno srečanje sokolov. Poleg telovadenja bodo tam promovirali tudi posavski občini Krško in Sevnico ter samo nekaj malega tudi svojo, brežčko. Ta jim je v popotno malho nameč dala najmanjši kos kruha.

CESTA - Naša napoved iz prejšnje številke se ni uresničila. V soboto popoldne v križišču pri brežičkih blagovnicah ni nihče vlekel belih črt po asfaltu, ki je zato še naprej samo črn. Tega ni nihče počel niti kak drugi dan med tednom, čeprav bi bilo prav, kobi. Kako se na neoznačenem cestišču znajdevo vozniki, raje ne vprašajte. Ko se je pred dnevi za nekaj ur iz neznane vzroka izklopil še skoraj čisto nov semafor, je bila zmeda populon. Še dobro, da si je na sredino križišča upal stopiti mlad policist, ki je z robovskimi odročtvami in priročtvami nazorno dokazal, da ni baleta na predmetniku slovenske "policjske akademije".

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE - V času od 27. maja do 16. junija so v brežičkih porodnišnicah rodile: Ismeta Ismič s Senovaga - Minelo, Slavica Vizjak iz Brežič - Katarino, Alenka Vegalj iz Krškega - Niko, Danijela Fakin iz Velike Doline - Saša, Marjanca Suban z Obrežja - Tadeja, Mojca Bohorič s Senovaga - Lauro, Mateja Krnc iz Kladja - Špelo, Zdenka Marinček iz Župeči - vasi - Gašperja, Jelena Deržič iz Dobove - Vana, Marjana Zagrajšek iz Gržeče - vasi - Špelo, Metka Hruščev iz Gregovca - Ester, Alenka Bogša iz Krškega - Nušo, Irena Kranjec iz Lokev-Urbana, Brigit Mancini iz Krškega - Anjo, Marija Strle iz Krškega - Natašo, Frančiška Zevnik iz Gor. Pirošice - Sašo, Tatjana Zalar iz Krškega - Loredano-Hano, Andreja Bosnar z Beleča - Viktorijo, Mojca Kozole s Senovaga - Petro, Barbara Vovk z Cateža ob Savi - Lotti-Veronica, Linda Ismaili z Malega Vrha - Alberta.

Cestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE - V času od 27. maja do 16. junija so v brežičkih porodnišnicah rodile: Ismeta Ismič s Senovaga - Minelo, Slavica Vizjak iz Brežič - Katarino, Alenka Vegalj iz Krškega - Niko, Danijela Fakin iz Velike Doline - Saša, Marjanca Suban z Obrežja - Tadeja, Mojca Bohorič s Senovaga - Lauro, Mateja Krnc iz Kladja - Špelo, Zdenka Marinček iz Župeči - vasi - Gašperja, Jelena Deržič iz Dobove - Vana, Marjana Zagrajšek iz Gržeče - vasi - Špelo, Metka Hruščev iz Gregovca - Ester, Alenka Bogša iz Krškega - Nušo, Irena Kranjec iz Lokev-Urbana, Brigit Mancini iz Krškega - Anjo, Marija Strle iz Krškega - Natašo, Frančiška Zevnik iz Gor. Pirošice - Sašo, Tatjana Zalar iz Krškega - Loredano-Hano, Andreja Bosnar z Beleča - Viktorijo, Mojca Kozole s Senovaga - Petro, Barbara Vovk z Cateža ob Savi - Lotti-Veronica, Linda Ismaili z Malega Vrha - Alberta.

Cestitamo!

Več kot nuklearka in sodi cvička

Bodoči načrti krškega hotela Sremič - M. Dostal: "Vsak od nas je sam premajhen" - Domačini lahko gostom ponudijo res veliko - Gostišče s humanitarnimi akcijami

KRŠKO - "Če smo zaprli hotel v Brežicah, ni potrebno, da ga zapremo še v Krškem," meni Mojca Dostal, od marca letos direktorica Mercatorjevega hotela Sremič v Krškem. Ali bo vodstvu omenjene krške gostinske hiše uspelo preživeti v času, ko sta obložena miza in prenočišče preslabia vaba za turiste, poslovnežev v Krškem pa ni več toliko, da bi si v hotelu podajali kljuko.

Po besedah Dostalove želi hotel s tremi zvezdicami odpreti vratata. "Ponudimo lahko prenočišče mnogim, ki si želijo pestrega dočista v naši okolici. Zato želimo poslovno sodelovati z domačini iz krške okolice in smo jih že povabili k temu. Mi nudimo obiskovalcem prenočišča, številni naši krajanji pa tisoč in eno možnost preživetja lepega dočista. Vsak od nas, ki lahko tako kaj ponudi, je premajhen, da bi se lahko predstavljal gostom sam."

Direktorica Dostalova, ki tako vsaj na videz podira plotove slovenske samozadostnosti, si veliko obeta od Treh luč, ki poslujejo v sklopu podjetja, ki ga vodi. To gostišče naj bi po njem mnenju v bodoče poznali po družabnem

MARUŠA MAVSAR S SNEMALCI KASETE ZA CLINTONA

KRŠKO - Prejšnji teden je ekipa Pop TV snemala po Sloveniji video-kaseto s pozdravi prebivalcev Slovenije ameriškemu predsedniku Clintonu. S televizijsko snemalno ekipo je v Posavju, na Dolenskem in v Beli krajini kaseto snemala Maruša Mavšar, osmošolka z odličnim uspehom iz OŠ Jurija Dalmatina v Krškem.

NA ZDOLAH SO TISTE STEZICE

ZDOLJE - Zdolanom in prebivalcem okoliških vasi se ponuja nova možnost za trženje lepot njihovega kraja in dobrota, ki jih daje zemlja. Konec preteklega tedna so namreč na pobudo Turističnega društva Zdole in Podjetniškega centra Krško predstavniki tamkajšnje krajevne skupnosti skupaj z nekaterimi Krajeni odšli peš na pot od Potoča do Zdola in s tem ustvarili znamenitek prihodnje mreže pešpoti po domaćem okolju. To pot bi se dalo vključiti tudi v že uveljavljeno evropsko pešpot od Baltika do Jadranja. Ob tem, da vsak pohodnik, naj bo domać ali tuj, od počačenja kmalu postane lačen in želen, ni treba povedati drugega kot to, da Zdolanom želimo čimprejšnje udejanje njihovega projekta Pešpoti z vseh vetrov. Tako prijaznega sprejema, kot so ga bili delno tokratni "poskusni" pohodniki pri Ogorevcu na Ravnh, bo vesel vsak gost.



Mojca Dostal

NA LIBNI ZA DAN DRŽAVNOSTI

LJUBNA - Danes ob 20. uru bo na Libni proslava v počastitev državnosti, na kateri bodo nastopili pihalni orkester Videm, moški pevski zbor Svoboda iz Brestanic, mešani pevski zbor Žarek iz Dolenjskih vasi, artiški ansambel Happy Hour, dramski igralec Slavko Cerjak in Indira Simunič, letosnja državna prvakinja na igranju diatonične harmonike. Slavnostni govornik bo Franci Bogovič, župan krške občine. Proslavi organizira občina Krško v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Krško in Planinskim društvom Videm. Po uradnem delu prireditve bo Kresna noč na Libni s kresom, klenkanjem, tekmovanjem v vriskanju, prižiganjem kresnič in z malimognjem opolnoči. Proslave se bodo udeležili tudi gostje iz Obrigueima.

količinami cvička," skuša Dostalova zmežčati ojeklenelo zgrešeno podobo o mestih in prejetnem podeželju ob Spodnji Savi.

Kaj bi o tem rekli v Turistični zvezi Slovenije, v kateri menijo, da je na pohodu podeželski turiزم, potem ko je nekako zmanjšalo prostora na slovenskem morju in ga zmanjkuje v toplicah?

M. LUZAR

INDIRI SIMUNIČ DVA NASLOVA

SENOVO - Indira Simunič je v soboto na 2. državnem prvenstvu harmonikark v diatonično harmoniko na Senovem dosegla naslov državna prvakinja 99 in si po odločitvi občinstva prislužila tudi naslov najprikupnejše harmonikarke letosnjega leta. Poleg Simuničeve sta zlati medalji prejeli za 2. mesto Darja Brežnik in za 3. mesto Nataša Oberč. Najboljšim je podelil pokale krški župan Franci Bogovič.

PONAREJENE LISTINE

OBREŽJE - Pri vstopu v Slovenijo se je 18. junija M. B. kot so-potnik v osebnem avtomobilu znamke Peugeot 405 izkazal z osebno izkaznico RS na drugo ime. Policist je posumil v pristnosti listine in napravil za odkrivanje ponaredkov je pokazala, da gre za popoln ponaredek. Policist je med temeljito mejno kontrolo avta v tenis copatu našel še dve ponarenje listini RS, ki ju je M. B. menila kupil konec lanskega leta od neznanih oseb v Ljubljani. Ponarejene listine naj bi si uredil zato, ker je v policijskih evidencah v RS, RH in ZJR zabeležen kot večkraten storilec kaznivih dejanij in je zato lahko podvržen temeljitejšim kontrolam. Dokumente so policisti zasegli in napisali kazensko ovadbo.



PRIPRAVLJAJO POT UPARJALNIKOMA - Uparjalnika, ki ju bo Nuklearna Krško zamenjala v sklopu svoje dolgoročne posodobitve, bodo od Kopra do Krškega prepeljali po cesti. Kompozicija z uparjalnikom, ki bo na pot od Kopra do Krškega kreila dvakrat v septembri, bo na dolenski hitri cesti med Ljubljano in Krškim vozila po obeh voznih pasovih. Zaradi višine omenjenega tovora so morali cesto pod nekaterimi podvozi poglobiti. V nuklearki se zavedajo, da gradbeni posegi motijo voznike, zato se jim opravljajo za morebitne zastoje ob gradbiščih. Sicer pa naj bi bila dela zaključena do začetka julija. Na fotografiji: poglabljanje ceste pod nadvozom Zaloke. (Foto: L. M.)

Čebelarjev dom Bazeljsko

Na Bazeljskem z naravoslovnim dnevom počastili redko vrsto ptic - Stroji so se ognili pticu

BZELJSKO - "Kvip-kvip" je značilno oglašanje, po katerem lahko prepoznamo čebelarja, plašnega ptiča, ki se je pred 14 leti naselil v peskokopu Župjek na Bazeljskem. Čebelarjev kvip-kvip pa se je imenovala naravoslovska prireditev, ki jo je v nedeljo na dvorišču bazeljske osnovne šole v tesnem sodelovanju z novomeškim Zavodom za varstvo narave in kulturne dediščine, bazeljsko osnovno šolo, turističnimi društvimi iz Pišec, z Bazeljskega in iz Kapel, ter drugimi pripravil Kozjanski park.

Poleg omenjenega značilnega oglašanja je čebelarja, ki je imel delo zato, ker mu gredo poleg mrčesa v slast menda tudi čebele, mogoče prepoznamo tudi po zelo lepih barvah. Zaradi plahosti ga je v naravi zelo težko, da ne rečemo nemogoče videti zadost od blizu. Redka priložnost za njegovo opazovanje se je zato ponudila prav na nedeljskem naravoslovnem dnevu, za kar so z vso potrebo tehnično opremo, skriti v ptičji opazovalnici, poskrbeli možje iz novomeškega naravovarstvenega zavoda.

Čebelar si je na Bazeljskem dobesedno vrtil bivališče v po-končno peščeno steno peskok-

L. M.

Uparjalnika ne bi mogla po sedanjem cesti

Prilagoditve trase

KRŠKO - Na cestah med Koprom in Krškim, po katerih bodo v začetku septembra prepeljali v krško jedrsko elektrarno nova uparjalnika, v teh dneh pospešeno pripravljajo vse potrebno za nemoten prevoz. Tako bodo na omenjeni transportni poti opravili skupno 50 gradbenih posegov, od katerih jih bo 70 odstotkov trajnih in 30 odstotkov začasnih.

Brez teh prilagoditev trase med Koprom in Krškim uparjalnikov ne bi mogli prepeljati po tej poti. Uparjalnik tehta 343 ton, teža celotne transportne kompozicije, dolge 77 metrov, široke 5,8 in visoke 4,4 m, bo 630 ton.

Za tovor takih nevskdanjih razsežnosti bodo potrebne ojačitve mostov, tako npr. mostu čez Savo v Krškem, prilagoditve nagibov ceste - te so najnepravilnejši na Črnu Kalu - in pod nekaterimi nadvozi poglobitve ceste H 1, tj. "avtocesto" med Ljubljano in Obrežjem. Omenjene prilagoditev trase izvajajo različne podjetja. Nuklearna Krško pri iskanju izvajalcev skuša pritegniti tiste, ki so v preteklosti gradili posamezne prometne objekte ali cestne odseke.

Investitor omenjenih prilagoditev transportne poti Kopra-Krško je jedrska elektrarna iz Krškega. Naložba jo bo stala 8 milijonov ameriških dolarjev, v ta znesek pa so vključeni tako posegi na cesti kot vse predhodne strokovne priprave. Nuklearna elektrarna Krško se je, preden so zbranili stroji na cesti, o gradbenih posegih in o prevozu uparjalnikov dogovorila z vsemi pristojnimi ministrstvimi.

Prevoz vsakega od obeh uparjalnikov bo trajal sedem dni.

L. M.

Odličnjaki pri krškem županu Bogoviču

Sprejem za osnovnošolce

KRŠKO - Krški župan Franci Bogovič je prejšnji teden v stavbi občine v Krškem pripravil sprejem za 63 osnovnošolcev, ki so končali osemletko in so bili vseh osem let odlični. Vsakemu od učencev je Bogovič izročil knjigo Gozdovi ob Krki in Savi, odličnjaki pa se bodo dogodila spomnili tudi po fotografiji, na kateri so posamič z županom. Solarji, ki tako svečano zapuščajo osemletko, so se za konec posladišči s sadno kupo, na katero jih je povabil prvi mož občine. Župan je v pozdravnem nagovoru na sprejemu mladih gostov poučaril, da je znanje najboljše orodje za prihodnje tisočletje. Menil je, da bodo ljudje, ki jih je sprejel tokrat kot mlade učence, v bodoče sooblikovali Posavje.

Mladi raziskovalci v spodnjem Posavju

Gimnazija izvede tabor za Zoisove štipendiste - Sodelovanje krajevnih skupnosti

BREŽICE - Gimnazija Brežice bo organizirala tabor Pokrajina v ljudje v spodnjem Posavju, ki bo potekal od 28. junija do 4. julija. Na taboru, ki ga je Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje razpisal za Zoisove štipendiste, bo sodelovalo 35 dijakov in 10 mentorjev in drugih izvajalcev. Udeleženci bodo stanovali v Kapelah, od koder bodo odhajali raziskovalci okoliške kraje. Tako se bodo mladi raziskovalci posvetili, kot jim narekuje naslovna tema, krajevnim skupnostim Kapele, Pišec in Bazeljsko. "Presenečeni smo nad tako ugodnim odzivom teh krajevnih skupnosti, ki smo jim izredno hvaležni za sodelovanje," poudarjajo v vodstvu brežiške gimnazije.

Na taboru, ki ga bo z največjim deležem plačal zavod za zaposlovanje, bodo delali v skupinah, in to jezikoslovni, etnološko-zgodovinski, biološki, geografski, kemijski, likovni in psihološki.

S taborom, kakršnega se brežiška gimnazija loteva prvič, želi šola prispetati k dejavnemu preživljivanju počitnic. Ker je za vse, ki bi želeli tako preživeti del po



Šolarji so izdelali poslovni načrt

Prva podjetniška krožka na grmski in škocjanski šoli

NOVO MESTO, ŠKOCJAN - 15. junija so škocjanski osnovnošolci, ki so zadnjega pol leta obiskovali podjetniški krožek, za svoje sošolce pripravili kino predstavo. Z dogodkom so zaključili svoje delo v krožku in uresničili zamisljeno podjetniško idejo. Namen podjetniških krožkov, ki sta v tem letu kot pilotskih projekta stekla na OS Grm v Novem mestu in v že omenjeni OS Frana Metelka v Škocjanu, je uvesti mlade v svet podjetništva. Projekta se je v sodelovanju s podjetjem Sun iz Gornje Radgona ter obema občinama lotil Podjetniški center Novo mesto.

Okrog 30 učencev zadnjih dveh razredov se je 36 šolskih ur seznamalo s podjetniškim razmišljanjem, z osnovnimi pojmi iz podjetništva, s podjetniško kulturo ter s tiskim delom in skupinskim izbiranjem podjetniške ideje. Nazadnje sta oba krožka za izbrano idejo izdelala poslovni načrt. Krožkarji iz OS Grm so načrtovali organizacijo koncerta skupine Big Foot Mama, njihovi škocjanski kolegi pa organizacijo kina Kinocoik. Oboji so svoje delo konec maja predstavili na 4. podjetniškem forumu v Gornji Radgoni.

Mentorja letosnjih krožkov sta bila Andrej Skrinjar in Jožica Povše iz Podjetniškega centra, ki sta usposobljena za tako delo. Naslednjih letih naj bi podjetniške krožke razširili še na ostale šole po dolenskih občinah, pri čemer bi Podjetniški center delo usklajeval in organiziral usposabljanje za mentorje.

B. D. G.



Ljudmila Bajec: "Čeprav se bližajo dopusti in se podjetja zaradi DDV bojijo nelikvidnosti, je kar nekaj znakov, ki obetajo bolj živahno trgovanje na borzi. Voja na Balkanu se bliža h koncu, Clintonov obisk v Sloveniji bo opogumil tuje, predvsem pa v kratkem računamo na omilitev pogojev za njihova vlaganja pri nas. Kljub vsemu mislim, da so največji potencialni vlagatelji domači. Njihovo število je v zadnjem času zelo naraslo, samo pri naši družbi se je v zadnjem letu podvojilo. Zdaj jih je preko 5 tisoč, od tega čez tisoč aktivnih vlagateljev. K naložbam jih vzpostabljajo nizke obrestne mere na bankah in dobre izkušnje z zasluzki na borzi. Upamo, da bo država omnila omejitve prodaje, saj sta politika in stroka že podprtli predlog, da bi čas, ki mora preteći do prodaje vrednostnih papirjev, da dobiček ni obdavalčen, skrajšali od treh na eno leto."

NOVA PEKARNA V DOBRE-POLJU - Podpredsednik vlade RS Marjan Podobnik je v soboto na Vidmu pri tovarni Stolarna odprl novo pekarno družinskega podjetja Blatnik, d.o.o., lastnikov Anice in Tomaža Blatnik iz Predstrug. To je v osmih občinah zahodne Dolenske zanesljivo letošnja največja zasebna naložba. Sodobno pekarno sta novembra lani začeli graditi gradbeni podjetje Primorje iz Ajdovščine in zasebno podjetje Durty iz Ljubljane, stala pa je šest milijonov mark. Polovico denarja je zagotovilo družinsko podjetje, enak znesek pa je posojilo Nove ljubljanske banke. Na površini 3.100 kvadratnih metrov bo tudi v prihodnje služilo kruh 45 delavcev, staro lokacijo v Predstrugah bodo zaprli in jo v celoti namenili izdelavi sladoledov Snežak. (Foto: M. Glavonjič)

Poslej več reda pri plačevanju?

Vladni ukrepi naj bi izvajalce pomembnejših javnih gradbenih del zavezali, da redno in v enakih rokih, kot veljajo zanje, plačujejo podizvajalce in dobavitelje

Država je trenutno največji investitor, saj se iz njene blagajne v javne gradnje prelivajo milijarde tolarjev (letno čez 100 milijard). Izvajalci (najbolj razvitet je primer Darsa) dobijo dela plačana pravi čas, sami pa z veliko zamudo, brez obresti in celo z izsiljenimi diskonti plačujejo podizvajalce, kooperante in dobavitelje. Vlada meni, da gre pri tem za nenamensko porabo denarja, zato jo je sklenila ustaviti. Ne zato, ker bi imela velik posluh za gospodarstvo, ki tako posluje v nenormalnih razmerah, ampak bolj zato, ker ima težave pri izterjavi davčnih obveznosti. Tam, kjer nič ni, še država ne more vzet.

Gospodarstvo že več let, še zlasti pa spet zadnje leto, ko se je plačilna nedisciplina močno poslabšala, opozarja državo, naj naredi red na tem področju in zagotovi redno plačevanje in mehanizme, ki bodo omogočali izterjavo dolgov. Ministrstvo za finančne je zaradi tega pripravilo Zakon o finančnem poslovanju, ki naj bi, ko bo sprejet, pripomogel k izboljšanju plačilnega reda, za

začetek pa je vlada sprejela ukrepe za zagotavljanje finančnega reda v primerih, ko gre za oddajanje javnih del ter za zaščito kooperantov in podizvajalcev pred zlorabo izvajalcev.

Vlada je tako pooblaštila Davčno upravo, da lahko davčne obveznosti podizvajalcev pri javnih naročilih izterja tudi z rubežem terjatev izvajalcev do naročnikov del. Če ima podizvajalec (npr.

avtoprevoznik) dolg do davkarije, njemu pa je dolžan izvajalec del (le če gre za javno naročilo), bo davkarja lahko zarubila terjatev izvajalca do naročnika, ponavadi države.

Vlada je tudi obvezala naročnike, če gre za javna naročila del z vrednostjo nad 50 milijonov tolarjev, da dopolnijo razpisne pogoje. V bodoče naj bi že v razpisnih pogojih izvajalce zavezali, da odstopijo svoje terjatve do naročnika del v korist dobaviteljev blaga, podizvajalcev ali kooperantov, če ti so potrdili izkazajo terjatve do njega. Izvajalce naj bi zavezali tudi, da se držijo enakih plačilnih rokov za plačevanje podizvajalcev, kot so določeni zanje v pogodbah o prevzemuh del, poleg tega pa še, naj priznavajo zakonite zamenudne obresti.

Zapiranje medsebojnih terjatev in rubež terjatev izvajalcev za nesporne terjatve podizvajalcev naj bi preprečila naraščanje dolgov in zamudnih obrestih pri podizvajalcih. Prav zaradi velikosti državnih naložb Ministrstvo za finance pričakuje, da bo red na tem področju znatno prispeval k izboljšanju plačilnega reda v državi.

Če doslej izvajalcev nič vezalo na izpolnjevanje obveznosti do podizvajalcev, pa lahko vlada od naročnikov pomembnejših javnih naročil v gradbeništvu zahteva, naj izvajalcem postavijo pogoje v razpisih.

B. D. G.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Vrstijo se razprodaje

V juniju je slovenski borzni indeks izgubil dodatna dva odstotka svoje vrednosti. To morda na prvi pogled ni omembje vredno, je pa zaskrbljujoče, kajti vrednost pada že od februarja. Ker poleg tega tudi ni vzpodbudnih novic, ki bi dajale upanje o skorajnjem obratu, lastniki delnic že postajajo živčni. Zato in delno tudi zaradi zadnjih nakupov pred uvedbo DDV so se v zadnjih dneh nekoliko povečale razprodaje, kar so še posebej občutili tečaji obeh farmacevtskih delnic. Cena Leka se je v ponedeljek znižala na 33.300 in Krke na 25.500 tolarjev. V rdečih številkah je zaključila tudi velika večina ostalih delnic.

Se slabše se je godilo delnicam pidov. Začetni zagon naraščanja tečajev, posebej tistih pri praznih pidih, ki ga je povzročilo pričakovanje novega pokojninskega zakona, je kmalu popustil. Prv razočaranje, predvsem špekulantov, je povzročila omejitev, da bo smel posameznik v prvem pokojninskem stebri uveljaviti le za milijon tolarjev nominalne vrednosti pokojninskih bonov. Drugi val padanja cen pidovskim delnicam so povzročile govorice o osromašenih spiskih premoženja, ki ga je država pripravljena vložiti v privatizacijsko luknjo. Zaradi obojega so se njihove cene skoraj vrnilne na raven, ki so imele še na črem trgu. Ne glede na pessimizem, ki trenutno obvladuje

slovensko borzo vrednostnih papirjev, so časi za vse investitorje, ki lahko svoj denar posregrajo nekoliko dlje kot le nekaj mesecov, več kot primerni za nakupe.

Nekoliko v senci dogajnja na delniških trgu je postal prihod treh novih državnih obveznic na borzo.

Čeprav te večinoma zanjamajo bolj profesionalne investitorje, le zaslužijo krajšo predstavitev. RS10 z nominalno vrednostjo 10.000 SIT nosi obresti TOM + 4,5 odst., ki se izplačujejo skupaj s pripadajočim delom glavnice enkrat letno 31. maja. Zadnji obrok glavnice in obresti zapade 31. maja 2007. RS12 je po nominalni vrednosti in obrestih enaka prvi, vendar obresti zapadejo enkrat letno, 29. maja, glavnica pa se izplača v celoti ob zapadlosti obveznice 29. maja leta 2002. RS13 je nominirana na 1.000 nemških mark v tolarški protivrednosti. Obresti (DEM + 5,55 odst.) se izplačujejo polletno, 29. junija in 29. decembra. Glavnica bo izplačana v enkratnem znesku ob zapadlosti obveznice 29. junija 2008. Začetni tečaji, ki so se oblikovali ob sicer skromnem trgovjanju, so znašali za RS10 100,60 odst., za RS12 100,01 odst. in za RS13 100,50 odst.

IZTOK PLUT

Dolenjska borzoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

LETOS NE BO DIVIDEND IZ LEKA?

JUBLJANA - Če bo skupčina delničarjev družbe Lek 8. julija potrdila predlog uprave, da družba ne bo delila dividend, temveč bo 3,5 milijarde tolarjev čistega dobička iz lanskega leta pustila nerazporejene.

Nova uprava s predsednikom Metodom Dragonjo je namreč ugotovila, da Lek posluje v zaostrenih pogojih na najpomembnejših trgih. Ruski krizi in vojni na Balkanu se je pridružila se zahteva ameriške Agencije za hrano in zdravilo po umiku treh Lekovih preparativov s trga ZDA. Zaradi vsega tega uprava ocenjuje, da Lek začrtanih ciljev letos ne bo uspel uresničiti. Obseg prodaje naj bi za načrtovanim zaostajal za 7 odst. in bo za malenkost nižji od lanskoletnega, medtem ko že za leto 2000 spet napovedujejo za 14 odst. večje prodajo letos.

V Leku poudarjajo, da se ne namejavajo odreči ameriškemu trgu, nasprotno, pospešili bodo prodajo, ponovili klinične študije in registracijske postopke za nekatere izdelke.

B. D. G.

Odpiranje računov je pretveza

Računa pri borznem posredniku delnic ni potrebno odpreti vnaprej - Gre za formalnost, ki se opravi ob prvi prodaji ali nakupu - Bo poleti trgovanje oživel?

NOVO MESTO - V minulih dneh je pri mnogih imetnikih delnic zazvonil telefon ali pa so v nabiralnikih našli pošto. Menda naj bi čimprej, in to prav pri pošiljaljstvu obvestila, odprli račun, preko katerega bodo lahko prodali svoje delnice ali pa kupili kakе druge. Nekateri so še poudarjali, da so vrednostni papirji sicer knjiženi v centralni Kliničko depotni družbi, vendar dejansko z njimi lastniki ne morejo razpolagati, če nimajo odprtega računa. Zveni tako, kot da bi morali vsi imetniki delnic ali drugih vrednostnih papirjev takoj oddrveti k borznemu posredniku in odpreti račun. Kako je pa v resnici?

Kot je povedala Ljudmila Bajec iz Dolenjske borzoposredniške družbe, je bilo na Agencijo za trgovino vrednostnih papirjev posredovanih že več prijav zaradi takega nastopanja na trgu. "V glavnem take metode uporabljajo družbe, ki niso pooblaščene za trgovanje z vrednostnimi papirji, vmes pa je še nekaj pooblaščenih družb, ki nimajo dovolj razširjene mreže in poskušajo tako priti do strank. V naši družbi tega ne počnemo, ker se nam zdi neposlovno, saj računov ni potrebno odpirati pred dejanskim nakupom ali prodajo. Odprtje računa je formalnost, ki se opravi mimogrede," je povedala.

Naši vrednostni papirji so dematerializirani, torej niso v obliki papirja, ampak obstaja o njih le register v KDD, ki vodi seznam lastništva podobno kot Zemljiška knjiga. Od 13. junija dalje zakon dovoljuje prenose vrednostnih papirjev samo pooblaščenim borznim posrednikom, pred tem pa je bilo mogoče prenose opraviti tudi v podjetjih. Novo priliko so izkoristile posamezne družbe, ki pozivajo lastnike delnic, naj vnaprej odprejo račune za morebitno poznejše trgovanje. Navsezadnje odpiranje računa in njegovo vodenje tudi nekaj stane. Kot je povedala Bajčeva, je to odvisno od posamezne hiše, vendar se stroški gibljejo od 3 do 5 tisoč tolarjev, izogniti pa se jim ni mogoče, saj takoj ob odprtju računa pri KDD nastanejo stroški. Last-

nik ima pri eni borznoposredniški hiši le en račun z eno številko, če pa trguje preko drugega posrednika, mora tam odpreti nov račun.

Trenutno lahko pri nas pri trgovjanju z vrednostnimi papirji posredujejo tudi nepooblaščene družbe, vendar je tveganje za posameznika pri tem precej večje,

izkušnje iz preteklih let pa kažejo, da so se mnogi pri tem močno opokli: nekateri so ostali brez dejanja, drugi ne morejo urediti formalnosti in se kaj bi se našlo. Pri trgovjanju preko pooblaščene družbe pa je stranka zaščitena, zato se je dobro obrniti na tako družbo in posel opraviti tudi v prostorih, ki so temu namenjeni, ne pa na domu ali celo kar po telefonu! Sicer pa kaže, da se nepooblaščenim posrednikom iztekajo lepi časi, saj naj bi zakon o trgovu vrednostnih papirjev nepooblaščenim prepovedal borznoposredniške posle s prenosami lastništva vred.

B. D. G.

Naši inovatorji v ZDA

NOVO MESTO - Na letosnji razstavi inovacij INPEX v Pittsburghu, ZDA, je med 400 inovatorji in inovatorskimi skupinami iz več kot 30 držav sodelovalo tudi 10 slovenskih inovatorjev. Skupaj so predstavili 15 inovacij, za katere so poželi šest medalj in eno posebno nagrado. Med rastavljenimi inovacijami so bile tudi: energijska ploščica Štefana Horvata iz Višnje Gore, nagrobne lučke družbe Arpad & Anica Horvat iz Zagradca ter širokokotna konveksna ogledala za motorje, kolesa, avtomobile in traktorje Slavka Medimurca iz Grosupljega.

Kot je povedal Andrej Skrinjar iz Podjetniškega centra Novo mesto, ki je skup z inovatorjem Štefanom Horvatom zastopal naše inovatorje na razstavi, uživa Slovenija v inovatorskem svetu precejšen ugled. Skrinjar meni, da so se v ZDA predstavili nadpovprečno dobro, čeprav sta vse inovacije zastopali le dve osebi.

Ugotavlja pa, da so večjo pozornost na razstavi vzbudila podjetja in države, ki niso svojih inovacij predstavljale le s sliko in besedo, temveč so na razstavju prostoru pokazale kar izdelke same.

"Suhoparni, pa čeprav urejeni sejemski prostori, pač ne vlečjo. Zato bo potrebno slovenske inovatorje v bodoče vzpodbiti k boljšim predstavljavam," meni. Ker taka razstava veliko stane, meni, da bi morda v bodoče poskušali s skupnim nastopom sosednjimi državami. Opazil je še, da je bilo na razstavi veliko vohujenja z namenom, kopirati inovacije.

B. D. G.

ČATEŽ IN MORJE ŠE NISTA PRIŠLA SKUPAJ

ČATEŽ, PORTOROŽ - Skupčina delničarjev Term Čatež sredi julija še ne bo obravnavala združitve te družbe z družbo Hoteli Morje iz Portoroža. Kot je izjavil direktor Term Borut Mokrovič, so predlog o združitvi trenutno umaknili z dnevnega reda skupčnine. Obe družbi očitno še nista našli skupnega jezika, kot je razbrati iz Mokrovičeve izjave, pa je največja ovira cena delnic. V Termah pravijo, da s tem razgovorov s portoroško družbo niso prekinili.

DELNIČARJI TERM ČATEŽ O PRIPOJITVI HOTELOV KOPER

ČATEŽ OB SAVI - 15. julija bodo delničarji Term Čatež na skupčini odločali o dleitvi 466 milijon tolarjev dobička, ki naj bi po predlogu ostal nerazporejen, po 350 tolarjev dividende na delnico ter nagrade nadzornemu svetu in upravi pa bodo izplačali iz dobička iz preteklih let. Delničarji bodo obravnavali tudi poročili uprav Term Čatež in Hotel Koper o pripojitvi, letne obračune obeh družb za tri pretekla leta ter

Zapel "največji slovenski zbor"

Na jubilejnem, 30. Taboru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični je na zapelo 262 zborov iz vse Slovenije in zamejstva - Slavnostni govornik Milan Kučan

ŠENTVID PRI STIČNI - Z venčkom ljudskih pesmi, ki je mogočno izzvenil iz 6800 grl pevk in pevcev 262 slovenskih in zamejskih zborov ob spremljavi Orkestra slovenske policije pod skupnim dirigentskim vodstvom Igorja Švare, se je v nedeljo, 20. junija, popoldne zaključil jubilejni, 30. Tabor slovenskih pevskih zborov. Znova se je množično potrdila stara resnica, da je pesem doma v slovenskih srcih, da demokratično združuje in premaguje generacijske, krajevne in vsakršne druge razdalje.

Kje drugje kot na šentviškem pevskem taboru bi preprečljivo zvenele besede predsednika Republike Slovenije Milana Kučana, ki je v slavnostnem govoru dejal: "Prišel je čas, ko smo dolžni odločiti se za skupno delo, za uspešno, varno in srečno prihodnost naše domovine. Bodimo solidarni in strpni med seboj, ostanimo vsak svoj, a pojedimo skupaj naprej!" Prepevanje v zboru je že po svoji naravi tako.

Jubilejni tabor se je začel že dan poprej, v soboto zvečer, s skupnim koncertom petih zamejskih zborov v avli Osnovne šole Ferda Vesela, nadaljeval pa se je v nedeljo dopoldan z generalno vajo in nato s tradicionalno pov

orko sodelujočih zborov, konjenikov in konjskih vpreg, ki jih je bilo letos, kot se za jubilej spodobi, še posebej veliko. Vrhunec je bil skupen nastop zborov na prizorišču pred šentviško osnovno šolo. Po pozdravnem nagovoru je predsednik tabora, ivanški župan Jernej Lampret, podelil jubilejna priznanja zaslужnim za tridesetletno pot tabora: moškemu in ženskemu pevskemu zboru Šentvid, ki sodelujejo vseh trideset let, podpredsedniku in blagajnici tabora Janezu Lesjaku in Stanki Sadar ter dolgoletnemu sodelavcu Bogdanu Pogačniku. Po slavnostnem govoru predsednika Milana Kučana je stekel pevski program, za katerega je sce-

narij napisal Stane Peček in ki je s prepletom petja in veznega besedila iz ust Zvoneta Hribarja zaobjel tri desetletja pevskega tabora, na katerem so se prepelale domoljubne, ljubezenske in ljudske pesmi. Prireditev je popestril še pomemek zaslužnih sodelavcev tabora.

Jubilej sta pospremila tudi razstava v osnovni šoli in izdaja zbornika, v katerem je zarisana tridesetletna pot pevskega tabora, ki se zares lahko pohvali kot izjemna slovenska kulturna prireditve. V Šentvidu je doslej prepevalo že več kot 800 pevskih zborov in več kot 150.000 pevcev.

- M. MARKELJ

MAKUC V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA - V Lamotovem likovnem salonu bodo v četrtek, 24. junija, ob osmih zvečer odprli pregledno razstavo del akademskega slikarja in grafika Vladimira Makuca.



SKUPEN NASTOP - Glasbeniki so skupaj zaigrali pod taktirko Maksu Kozoleto, Josipa Mihelčiča, Sandija Franka in Matevža Novaka, nastop pa so popestrile trebanjske mažorete. (Foto: L. M.)

Veselo v družbi pihalcev

Kulturni teden v Straži se je zaključil z 22. srečanjem pihalnih orkestrov Dolenjske in Bele krajine

STRAŽA - Kot že vrsto let je KS Straža tudi tokrat priredila 22. srečanje pihalnih orkestrov Dolenjske in Bele krajine, pestro pa je bilo že pred glavno sobotno prireditvijo. 17. junija so v kulturnem domu nastopili domači upokojenski pevski zbor, otroški in mladinski pevski zbor OŠ Vavta vas ter mešani pevski zbor Mali Slatnik, v petek, 18. junija, pa vse

uspešnejši pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže z dirigentom Mirom Sajetom.

22. srečanje se je pričelo s slavnostno povorko vseh enajstih orkestrov ali godb: iz Novega mesta, Ribnice, Stične, Trebnjega, Kostanjevice, Grosuplja, Dobrepolja, Kočevja, Šentjerneja, Črnomlja in Straže, ki so prej že zaigrali na promenadnih koncertih po bližnjih vaseh. Po nastopu občinskega pihalnega orkestra Glasbene šole Novo mesto, ki je bil letos prvič na srečanju in zato deležen še posebne pozornosti, je za obiskovalce najzanimivejši skupni nastop vseh glasbenikov.

Na prireditvi, ki jo je vodila Jana Zorko, so spregovorili predsednik TD Straža Jože Kregar, predsednik KS Alojz Knafej, podžupanja Mestne občine Novo mesto Martina Vrhovnik in predsednik ZKD Novo mesto Franc Plut. Sledila je podelitev priznanj in simboličnih daril ter vabilo na 23. srečanje, ki bo prihodnje leto v Metliku, v Straži pa spet čez pet let.

L. MURN

Mirtov delček delčka

Nova samostojna fotografksa razstava Blaža Mirta

BRESTANICA - V Galeriji Staneta Fabjančiča na gradu Rajhenburg v Brestanicu so v petek, 18. junija, zvečer odprli fotografsko razstavo Blaža Mirta z naslovom Delček delčka. V otvoritvenem programu, ki ga je povezovala Bernarda Žarn, je govoril avtor razstavljenih fotografij, na citre so igrali Jasmina Lekičar in avtorjevi nečakinja Jasna in Branka Mirt, Nataša Drenovec pa je zapela Poletno noč. Čast odprtja razstave je pripadla Zoranu Šolnu, direktorju krške območne enote Zavodovnica Triglav.

Blaž Mirt, ki je po rodu Brežican, živi pa v Ljubljani, v rajhenburški galeriji ni novince. Tu se je



Autorica razstave kustodinja Vlasta Dejak: "Razstavo postavljamo v spomin na trnovo pot izgnanstva."

zemlji. Razstava obuja spomin na dogajanje, ki ga nikakor ne gre pozabiti, toliko bolj ne, ker se tovrstne tragedije še vedno dogajajo.

MiM

KONCERTI OB SVEČAH

GLOBODOL - V Domu glasbene dediščine tudi letos poteka cikel Koncertov ob svečah, ki je lani pritegnil v Globodol številne ljubitelje komorne glasbe. Prvi koncert je bil minuli torek, 22. junija, v okviru prireditve Mirnopeškega teka, nastopil pa je Milko Bizjak na orglah, del kulturnega večera pa je bil namenjen predstaviti vin iz mirnopeške okolice, ki jo je vodil Jože Roman. Drugi koncert bo danes, 24. junija, ob 20.30, na njem pa bodo nastopili učenci violin in violončela galsbenih šol iz Ljubljane, Krana in Škofje Loke.



Blaž Mirt v rajhenburški galeriji.

Uspel ekstempore

Na otvoritvi razstave podelili tri nagrade

BREŽICE - V kavarni Amarcord so v sredo, 16. junija, zvečer odprli prodajno razstavo likovnih del, ki so nastala na slikarskem ekstemporu z naslovom Barve so v meni. Na ekstemporu, ki je v organizaciji Društva likovnikov Oko Krško potekal v začetku junija, je šestnajst slikarjev ustvarjalo pod mentorstvom akademske kiparke Vladike Štoviček in akademiske slikarke Cvetke Miloš.

Najuspešnejšim udeležencem so na otvoritvi razstave podelili tri nagrade. Prvo nagrado, ki jo je prispevala kavarna Amarcord, je prejel Mirko Kragl, drugo nagrado Steklarstva Vučajnk je prejela Simona Dular, tretjo Galecje Meke pa Jožica Petrišič. Po mnenju mentorice Cvetke Miloš je ekstempore lepo uspel, pri ljubiteljskih slikarjih pa je opazen napredek.

RAD PRIHAJA MED PEVCE - Predsednik Milan Kučan je že tretjič kot slavnostni govornik nagovoril tisoče slovenskih ljubiteljskih pevcev na Šentvidskem pevskem taboru.

Iz domačih ustvarjalnih moči

Glasbena šola Trebnje je v Centru za izobraževanje in kulturo pripravila večer, posvečen ustvarjalnosti sodobnega slovenskega skladatelja Jakoba Ježa

TREBNJE - Tukajšnja glasbena šola z direktorico Tatjano Mihelčič Gregorčič na čelu je za zaključek šolskega leta pripravila posebno prireditvi, ki bi jo lahko vzele kot dober zgled še druge slovenske glasbene šole. Učitelji in učenci so se namreč med šolskim letom ob rednem delu marljivo pripravljali za večer, ki so ga v celoti posvetili delu slovenskega skladatelja. Na prireditvi, ki so jo izvedli v nedeljo, 20. junija, zvečer v avli Centra za izobraževanje in kulturo, so bile namreč prav vse skladbe, ki so jih zapeli ali zaigrali, delo skladatelja in glasbenega pedagoga Jakoba Ježa.

Predstavili in oživili so del njevega ustvarjalnega opusa in tako dolenjskemu rojaku, po rodu iz Boštanja, pripravili lepo počastitev njegovega življenjskega jubileja, 70-letnico, ki jo je praznoval konec lanskega novembra. Otroška in mladinski pevski zbor trebanjske in senčuperške osnovne šole ter učenci in profesorji glasbene šole so pod dirigentskim vodstvom Tatjane Mihelčič Gregorčič izvedli skladbe iz sedmih skladateljevih zbirk, med njimi tudi sedem instrumentalnih skladbic iz zbirke Zimska pravljica, ki se niso bile nikoli javno v celoti izvedene. Na prireditvi je skladatelja s soprgo pozdravil tudi trebanjski župan Ciril Pungartnik in mu izročil spominsko darilo.



PRISLUHNIL JE SVOJIM DELOM - Gosta glasbenega večera sta bila tudi skladatelj Jakob Jež in njegova žena Olga.

je bil redni profesor za glasbeno vzgojo na Pedagoški fakulteti) ter z glasbeno publicistiko in uredniškim delom pri revijah Grlica in Naši zbori.

M. MARKELJ

MEDLETJAVA V ZAGREBU

ZAGREB - V galeriji Slovenskega doma bo veleposlanik Republike Slovenije na Hrvatskem Boštjan Kovačič danes, 24. junija, zvečer odprli razstavo novejših del slikarke Jožice Medle iz Šentjerneja. Medletova, ki je prejšnji petek skupaj s slikarko Jerco Šantej odprla letni atelje v Piranu, se bo zagrebškim ljubiteljem likovne umetnosti predstavila s šestnajstimi slikami.

DESETI BRAT NA PROSTEM

MULJAVA - Jutri, 25. junija, bodo v letnem gledališču na Jurčevi domačiji člani tukajšnjega kulturnega društva izvedli premiero Jurčevskega Desetega brata v režiji Janeza Eržena. V predstavi na prostem, ki je postala poletna kulturna znamenitost Muljave, sodeluje nad osmedeset ljudi. Prva ponovitev predstave bo naslednji dan, 26. junija, nato pa bodo še štiri ponovitve, in sicer 2., 3., 9. in 10. julija. V primeru slabega vremena ne bo.



SKRB ZA LIKOVNO IZOBRAŽEVANJE - Območna izpostava Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti Krško je letos pripravila šolo risanja, ki je pod vodstvom akademske slikarke Apolonije Simon in pod gesлом Od tihotija do akta potekala od marca do julija v Krškem. Obiskovalo jo je 44 ljubiteljskih likovnikov iz Posavja, zaključilo pa 25 udeležencev. Voditeljica šole je pripravila izbor iz študijskih del za razstavo, ki so jo odprli v petek, 18. junija, zvečer na gradu Rajhenburg v Brestanicu. Uvodne besede sta ob otvoritvi povедali vodja krške območne izpostave Tatjana Avsec (na sliki desno) in voditeljica risarske šole Apolonija Simon (druga z desne), v kulturnem programu pa sta nastopila mladi citrar Miha Bevc in udeleženka šole risanja Jasna Kontler Salamon, ki je prebrala nekaj svojih pesmi. Udeleženci šole so na koncu prejeli potrdila o končanem tečaju. (Foto: M. Markelj)

SONATE BAROČNIH MOJSTROV

NOVO MESTO - V sredo, 30. junija, bo ob osmih zvečer v kapiteljski cerkvi drugi koncert Novomeškega glasbenega festivala, na katerem bosta violinisti Tomaž Lorenz, znan kot solist, še bolj pa kot član tria bratov Lorenz, in pianistica Alenka Šček Lorenz odigrala sonate baročnih mojstrov.

COPPELIA V TRDINI

NOVO MESTO - Baletni studio, ki deluje pri ZKD Novo mesto, bo v pondeljek, 28. junija, ob osmih zvečer v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine izvedel prvo in drugo dejanje baletne pantomime Coppelia na glasbo Lea Delibesa in v koreografiji Maritze Galaz, ki vodi Baletni studio. Predstava je primerna za vse starosti.

KIPARSKA RAZSTAVA

RIBNICA - Danes, 24. junija, bodo ob osmih zvečer v Galeriji Miklova hiša odprli novo razstavo, in sicer se bo s svojimi kiparskimi deli predstavil Dušan Tršar.

MiM

dežurni poročajo

STRASTEN KADILEC - Vse kaže, da je neznan storilec, ki je 15. junija popoldne na Trgu svobode v Črnomlju prišel in odklenjeno skladisče prodajalne KZ Tržnica, straten kadilec. Ukradel je namreč 22 zavojev različnih znakov cigaret za preko 51 tisoč tolarjev.

RAZBJAL OKNA - Kar 300 tisoč tolarjev znaša škoda, ki jo je osumljene S. T. iz Grosupljega stori 17. junija, ko je v Žvirčah na navozgrajeni stanovanjski hiši R. B. z neznanim predmetom razbil tri okna in 14 kosov steklenega parape-

ČAS KOLESARJENJA - 14. junija je neznan storilec J. P. iz Mirne Peči neprijetno presenetil, saj mu je izpred gostilne odpeljal kolo z motorjem, vredno okrog 60 tisoč tolarjev. Naslednji dan pa je znova neznanec izpred stanovanjskega bloka v Mušičevi ulici v Novem mestu ukradel gorsko kolo znamke Rog in lastnika T. O. oškodoval za okrog 20 tisoč tolarjev. Ni kaj, navdušen kolesar!

MAHNJ NA LES - To lahko rečemo za neznanca, ki je v začetku maja v gozdu med naseljem Travni Dol in Laze, last Sklada kmetijskih zemljišč in gozdom RS, posekal štiri jelke in eno smrekovo jih odpeljal. Škoda znaša 97 tisoč tolarjev.

RAD BI GRADIL - Gradbišče bencinske črpalke Kostanjevica na Krki na Krški cesti je v noči od 16. na 17. juniju obiskal neznanec in iz odprtih prostorov odnesel okrog 20 kosov gips plošč v vrednosti 30 tisoč tolarjev.

NEZADOVOLJEN Z VLOMOM - Neznanec, ki je 19. junija ponoči vlamjal v osebni avto znamke VW Polo v vinorodnem okolju na Tolstem Vrhu, ni bil zadovoljen. Kljub temu je lastniku avta B. P. iz Zgornjega Jezerskega povzročil na obeh prednjih vratih za 100 tisoč tolarjev škode.

POHVALNA AKCIJA

NOVO MESTO - Dijaki Centra strokovnih šol iz Novega mesta so se z mentorico dijakov Romano Potočnik odločili za akcijo zbiranja sredstev v dobrodelne name-ne. Med mnogimi možnostmi so izbrali pred kratkim odprto nevladno Varno hišo v Novem mestu. Vodja akcije je dijakinja Ida Jazbinšek, sodeluje pa tudi učiteljica Ksenja Lorber. Že dva meseca iščelo sponzorje in donatorje, 26. in 27. junija bo potekala kolesarska pot Novo mesto - Celje - Ljubljana - Novo mesto, zaključna dobrodelna prireditev pa bo v nedeljo, 27. junija, ob 18. uri.



DAN ODPRTIH VRAT PP KRŠKO - Policijska postaja (PP) Krško je v petek, 18. junija, v počastitev dneva policije odprla svoja vrata za javnost. Med 9. in 15. uro so si številni obiskovalci lahko ogledali vsa sredstva in delo, ki jih policisti in delavci PP v Policijske uprave (PU) Krško uporabljajo pri svojem delu: prevozna sredstva, sredstva za merjenje hitrosti in preizkušanje alkoholiziranosti, različno orožje, naprave za odkrivanje ponarejenih dokumentov, računalniško opremo, prikaz samoobrambe in policijskih postopkov, preprečevanje in odkrivanje kriminalitete, varovanje in nadzor državne meje, vse prostore PP itd. Med obiskovalci so bili najbolj zvedavi otroci krške osnovne šole, ki so se neverjetno navduševali nad prikazom različnega orožja (na sliki), tako da se očitno za policijski podmladek vsaj v Posavju ni batil. (Foto: L. Murn)

Dolenjski policisti deležni pohval

Minister za notranje zadeve Borut Šuklje za direktorja PU Novo mesto imenoval Francija Povšeta - Varnost pri nas na visoki ravni - Pomemben projekt t.i. Schengenske meje

NOVO MESTO - V četrtek, 17. junija, je minister za notranje zadeve Borut Šuklje imenoval Francija Povšeta za direktorja Policijske uprave (PU) Novo mesto - do sedaj je bil načelnik. Minister se je z njim in njegovimi načožjimi sodelavci pogovarjal o varnostnih razmerah in drugih aktualnih vprašanjih, s katerimi se srečujejo policisti na področju Dolenjske in Bele krajine.

Minister Šuklje je novomeško PU obiskal v okviru rednih obiskov PU po Sloveniji. Na novinarski konferenci je zelo pohvalil delo dolenjskih policistov. "Direktor in njegovi sodelavci so zagovorili, da bodo zadržali odlično mesto med najbolj varnimi regijami v Sloveniji, kar Dolenjska in Bela krajina nedvomno sta. V pogovorih smo se dotaknili problemov kriminalitete, prometne varnosti in ilegalnih mejnih prehodov, kjer PU Novo mesto dosega odlične rezultate, kar je še

posebej pomembno, saj pokriva velik del južne meje."

Prav vprašanje meje postaja vse pomembnejše, saj je eden največjih projektov v naslednjih letih ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo projekt t.i. južne oziroma Schengenske meje. Kot je povedal sekretar z ministrstva mag. Slavko Debeljak, to pomeni, da bodo varovanje meje s Hrvaško bistveno poostroili, postopki ustreznih organov bodo bistveno daljši, ker

bo treba upoštevati vse evropske standarde. "Seveda pa to ne pomeni, da ne bi dajali koncesij hrvaškim državljanom," je dejal Debeljak. Da bo ta evropski projekt zadovoljivo rešen, nameravajo na območje južne meje pri nas (pre)zaposliti do 1200 policistov.

Francij Povša je poudaril, da so dobri rezultati sad daljši prizadeleni vodstva PU in ministrstva. "Ljudem na tem področju se trudimo zagotavljati varnost, ki postaja vse večja dobrina. Sodelavci, tako vodstvo policijskih postaj kot policisti, so strokovni in imajo visoko moralno vrednost, tako da tudi rezultati ne morejo izostati," je poudaril direktor PU Novo mesto.

L. MURN

POGORELO GOSPODARSKO POSLOPJE

GABERJE PRI DOBOVI - Pri F.G. Gaberjah je prišlo 21. junija do požara gospodarskega poslopnega, ki je kljub posegu 40 gasilcev iz PGD Veliki Obrež, Mihalovec, Gabrie in Kapele, pogorelo skoraj v celoti, prepričeli pa so širitev požara na bližnjo garažo in hlev. V poslopu se je nahajalo skoraj pet ton koruze, šest prikolic krme in več manjših gospodarskih strojev. Traktor so pravočasno umaknili. Do požara je prišlo v večernem času, ko je grmelo in se bliskalo zaradi bližajočega neurja. Materialna škoda znaša okrog 2 milijona tisoč tolarjev.

VOZIL PO NAPAČNI STRANI

ARTO - Izven naselja Arto se je 15. junija zjutraj zgodila prometna nesreča. V desnem nepreglednem ovinku je 32-letni R. F. iz Novega mesta zapejal na levi desni pas, takrat pa je iz smeri Vrhovega proti Krškemu pravilno pripeljal tovornjakar R. P. iz Celja. Kljub temu da se je slednji umaknil na desni rob, je prišlo do trčenja. Tovorno vozilo je trčilo v robnik in se ustavilo obrnjeno proti Krškemu. Voznik ni bil telesno poškodovan. Osebni avto pa je bil poškodovan na prednjem levem kolesu, zaradi česar je zdrasel preko levega smernevo vozišča na bankino in nasip. Voznik je dobil hude telesne poškodbe, trije sopotniki pa lažje.

SMRT V ČANJSKEM POTOKU

ČANJE - 20. junija je 21-letni M. P. iz okolice Sevnice vozil osebni avto znamke Opel Kadett 1.3S po lokalni cesti Blanca - Čanje. V desnem nepreglednem ovinku je zaradi neprilagojene hitrosti izgubil oblast nad vozilom. Z levim bokom je zdrsnil preko neutrjene bankine po napisu navdol in se prevrnilo na strelo v potok. Z desnim vratom je trčil v kamen v Čanskem potoku, ki je globok 25 do 30 cm. Voznik je skozi razbito okno desnih vrat zapustil vozilo, prebrel potok proti toku ter poskušal splezati po hribu nazaj na vozišče. Pri tem je izgubil zavest, padel nazaj proti potoku, kjer je tudi zaradi poškodb glave preminil. Obstaja sum vožnje pod vplivom alkohola.

PIJANI PRETEPAČI

VELIKI TRN - 17. junija je okrog 22. ure prišlo pred gostinskim lokalom Dar Janja na Apneniku pri Velikem Trnu do pretepači. V lokalju so skupaj popivali 39-letni M. G., 55-letni F. G., 55-letni M. G. (vsi iz okolice Krškega) in 21-letni R. Č. ter 23-letni A. G., oba iz okolice Sevnice. Prišlo je do zmerjanja, odkod je kdo, eden od bratov je odšel ven in iz osebnega avta vzel motorno žago. Ko so zasišali njeno brnenje, so odšli pred lokal ter se začeli pretepati. Reševalno vozilo iz ZD Krško je v novomeško bolnišnico odpeljalo na zdravljence F. G. in M. G. Slednji je bil preizkušen z alkotestom, ki je pokazal 3,49 g/kg alkohola v krvi, pri A. G. je pokazal 2,31 g/kg in pri R. Č. 3,27 g/kg alkohola. Za obesoščeno je bil odvzem krvi naročen v novomeški bolnišnici.

POVZROČITELJ POBEGNIL

ŠTEFAN - 20. junija okrog 4. ure je 26-letni J. S. iz okolice Trebnjega pri Štefanu zaradi vožnje preblizu desnega roba vozišča trčil v dva pešča: 19-letnega P. G. iz Trebnjega in 26-letnega M. H. iz okolice Mirne Peči. P. G. je odiblo na njivo ob vozišču, M. H. pa je padel na pokrov motorja in nato na vozišče. Voznik J. S. je po trčenju odpeljal, ne da bi pomagal poškodovanima peščema. Policisti so ga doma izsledili okrog 5. ure. Preizkus z alkotestom je pokazal, da je imel voznik v izdihanem zraku kar 2,32 promila alkohola. P. G. je hudo, M. H. pa lahko telesno poškodovan.



POVŠE IMENOVAN ZA DIREKTORJA PU NOVO MESTO - Prejšnji teden je minister za notranje zadeve Borut Šuklje (v sredini) imenoval Francija Povšeta (na desni) za direktorja PU Novo mesto. Pohvalil je delo dolenjskih policistov, saj je varnost na Dolenjskem in v Beli krajini na visoki ravni, ter jih čestital ob dnevu slovenske policije. Povšetu je predal pakete ministrstva, ki so jih prispevali za projekt Varna hiša za ženske in otroke v Novem mestu. Na levem je Andrej Podvršič, generalni direktor slovenske policije. (Foto: L. Murn)

Gasilci dobro izurjeni

29. gasilski avtorally z zaključkom v Ždinji vasi, kjer gasilci letos praznuje 20-letnico delovanja

ŽDINJA VAS - Gasilska zveza (GZ) Novo mesto je v nedeljo, 20. junija, organizirala 29. gasilski avtorally. Tekmovanje je trajalo skoraj ves dan, saj je sodelovalo okrog 70 prostovoljnih gasilskih društv (PGD) iz šestih občin, tekmovali pa so v petih disciplinah: na Ratežu je bil preglej orodja in opreme, v Smolenj vasi raznoterost, pred Revozom vaja z MB-CTIE, v Bršljinu štafeta na 450 metrov ter v Ždinji vasi še vaja navez in vozav.

Zaključek gasilskega avtorallyja z razglasitvijo rezultatov, slovensko podelitev pokalov in priznanj so pripravili v Ždinji vasi in tako združili praznovanje 20-letnice tamkajšnjega PGD. Na zaključni prireditvi so spregovorili: poveljnik GZ Novo mesto Tine Filip, njen predsednik Alojz Muhič in podpredsednik Franc Šinkovec, predsednik KS Otočec Andrej Blažič, predsednik PGD Otočec Franc Ivnik, prvi in sedanji predsednik PGD Ždinja vas Jože Škuča in Franc Rifelj in drugi. Mestno občino Novo mesto je zastopal podžupan Boris Dular.

Gasilske ekipe so pokazale dobro pripravljenost. Kot so dejali organizatorji, se kakovost iz leta v leto zboljšuje. Med člani A-kategorije so najbolje odrezali gasilci s Kamencem, sledita Soteska in Ratež; v kategoriji B je 1. mesto zasedla ekipa Soteske, sledita IGD Novoles in Krka; med članicami A-kategorije so bile najboljše iz PGD Kamence, sledita Bela Cerkev in Ratež; med veterani pa so bili najboljši gasilci iz Dolenje Straže in Stranske vasi. Prehodni pokal je Alojz Muhič



PODELITEV PRIZNANJ - Predsednik PGD Ždinja vas Franc Rifelj je podelil priznanja članom za dolgotrajno požrtvalno delo. Na prireditvi je pel veski zbor šmihelskih gasilcev pod vodstvom Toneta Finka. (Foto: L. M.)

DOLENJSKI LIST

Oče branil hčerko pred nasilnim možem

77-letni Ivo Kovačevič iz okolice Suhorja za poskus umora v prekoračenem silobranu obsojen na dve leti zaporne kazni, pogojno za dve leti - Strel v vrat - Pijani Mitar Markovič tepel bivšo ženo in njene starše - Obravnave se ni udeležil

ŠKEMLJEVEC PRI SUHORJU - "Morda bi bilo bolje, da takrat ne bi šla po pomoč k ocetu, in do strelnjanja ne bi prišlo, toda storila sem, kot se mi je zdelo najbolj prav," je na glavnem obravnnavi na Okrožnem sodišču v Novem mestu prejšnji teden povedala Ivica Markovič, ko je pričala v zvezi z obtožbo svojega očeta, ki je pred tremi leti streljal na njenega bivšega moža Mitarja Markoviča. S tem je hotel ustaviti Markovičovo nasilno obmašanje, ko se je ponoči v močno vinjenem stanju sposabil in pretepjal bivšo ženo ter njene starše. Bivšega zeta je enkrat ustrelil v vrat, drugi strel je zatajil.

Usodna noč je bila 29. junija leta 1996, ko je Ivica Markovič iz Škemljevca pri Suhorju (občina Metlika) okrog 23. ure ležala v postelji in čakala, da se vrne domov njen bivši mož Mitar Markovič, s katerim sta se že pred leti ločila. Nadajo se je namreč fizično znašal, pred letom dni pa se je zopet vrnil k njej in hčerkvi v Belo krajino, seveda z obljubo, da se je spremenil in je ne bo več pretepjal. Toda omjenjeno noč je prišel domov močno vinjen (v njegovih krvi so kasneje namerili 4,08 g/kg alkohola). Kot je na glavnem obravnnavi pričevala Ivica, je nanjo začel vpti, jo zmerjati, očital ji je, da noč v Črnomlju podpisati, da bi lahko živel Sloveniji ipd. "Začel me je teplji, in ko me je udarjal po glavi, sem zbežala po pomoč k ocetu v sosednjo sobo."

Oče Ivo Kovačevič (odvetnik Alojz Poljsak), ki je zdaj pri 77-letih in je na obravnavo prišel s pali-

co, težave pa ima tudi s sluhom, se je dogodka spominjal takole. "Slišal sem krog, nato pa je k meni pritekla hčerka, po glavi krvava, za njo pa še Mitar. Skušal sem ju pomiriti, pa me je Mitar porinil nazaj na kavč, da sem z glavo udaril ob rob in si presekal kožo. Bil je kot obnored, ni pustil, da bi šel za hčerko v njuno sobo, kjer jo je ponovno pretepjal," je pripovedoval. Vmes je prišel posredovat tudi bližnji sosed, ki ga je na pomoč poklicala Kovačevičeva žena Frančka, pa je kmalu odšel, rekoč, naj se vsi pomirijo. Kovačevič je iz omare v svoji sobi vzel pištolj belo 6,35 mm, ki jo ima že preko trideset let in ima nanjo tudi orožni list, ter jo spravil v hlačni žep. Ko je čez nekaj časa zopet zaslil jok in pretepjal v hčerino sobi, je znova odšel tja ter bivša zakonca skušal pomiriti. Zaman. Mitar je Ivico klofutel, davil in tudi bivšega tasta je vrgel po tleh v veži.

"V strahu za hčerko in zase sem se spomnil na pištolj in si rekel, da ga bom ustrelil v desno ramo, da bo dal mir, in ne v levo, kajti lahko bi zgrešil in ga zadel v srce, tega pa nisem hotel. Zadel sem ga v desno stran vratu, drugi strel pa je zatajil. Mitar je bil seveda kot ponorel," je o razlogih za strelnjanje pripovedoval 77-letnik. Nato sta se še pretepal, vmes se je znašla tudi sekira, s katero je Mitar Ivico ranil v nogi, ter srp. Kovačevič in žena sta kasneje ušla k sosedu, ki je poklical policijo. Že med nekajurnim pretepjanjem je policijsko pomoč hotela poklicala Ivica, pa je Mitar ustavljen, vzel iz rok telefonsko slušalko in jo z njo udaril po glavi. Sama pravi, da je strel zaslišala kar naenkrat ter da Mitar do takrat ni nikoli tako spozabil nad njo ali njenimi starši. "Mitar je bil priden in delaven, seveda če ni bil pijan. Sicer je bil divji in nerazsoden," je povedala, njen oče pa je še dejal, da je bil z njim celo bolj zadovoljen kot s sinom.

Ivica Markovič se je na obravnave odločila odstopiti od pregonja svojega bivšega moža Mitarja Markoviča, s katerim od usodne noči nima stikov. K obravnavi kot obdolžen kaznivega dejanja povzročitev lahkih telesnih poš

Kranjec srečen, Murn pa nesrečen

Brestaničanu v dresu ljubljanskega moštva Perutnina Ptuj Radenska Rog, Igorju Kranjcu, Velika nagrada Kranja - Novomeščan Uroš Murn dobil prvo etapo in padel pred ciljem zadnje

Igor Kranjec z Rožnega pri Brestanici je zmagoval letošnje trietapne dirke za Veliko nagrado Kranja, medtem ko je prvi adut novomeškega moštva Krka Telekom, Uroš Murn, svoj boj za skupno zmago končal s padcem med ciljnimi šprintem zadnje etape.

Od petka do nedelje so kranjski kolesarski delavci pripravili zadnjo od treh kolesarskih dirk v Sloveniji, ki štejejo za točke svetovne kolesarske zveze UCI. Kljub številčni udeležbi tujih poklicnih in amaterskih moštov so imeli tudi tokrat tako kot na Veliki nagradi Krke glavno besedo slovenski kolesarji, svoj verjetno največji uspeh sedaj pa je dosegel posavski kolesar Igor Kranjec z Rožnega pri Brestanici, ki je svojo kolesarsko pot začel v krškem Savaprojektu, jo nadaljeval v Krki, kadar se je hitro preselil v ljubljanski Rog.

Prvo etapo je po pričakovanju odločil zaključni šprint glavnine, v katerem se je najbolje znašla novomeška Krka Telekom, ki je šprint pripravila svojemu prvemu možu Urošu Murnu, ki je tako dosegel svojo tretjo poklicno zmago. Napovedi, da bo končnega zmagovalca tako kot lani v drugi etapi odločil vzpon na Šmarjetno goro, se niso popolnoma uresničile, saj je na vrhu skupaj prikolesarila šesterica kolesarjev, najhitrejši je bil Nemec Jan Bratkovič, z drugim mestom pa si je rumeno majico priboril Igor Kranjec.

Kranjec je vodstvo v skupnem vrstnem redu ubranil na najboljši možni način, z zmago v šprintu zadnje etape, kjer pa do tedaj drugovrščeni Uroš Murn, ki je imel pred zadnjo etapo enak skupni čas kot Kranjec, ni imel sreče. Na vrhu Ješenovega klanca, na ovinku pred ciljno ravno, je odlični Novomeščan zapeljal preveč ob rob ceste, s kolesom zadel ob robnik in njegov boj za zmago se je s spektakularnim padcem končal na kranjskem granitu. Na dirki je v dresu nemškega poklicnega moštva Geroldsteiner nastopil tudi Novomeščan Branko Filip, ki je bil v odločilni drugi etapi tretji, kar mu je v skupnem vrstnem redu prineslo četrto mesto. V moštvu Krškega Savaprojekta se je poleg Sandija Smerca, ki je bil v skupnem vrstnem redu osmi, se je izkazal tudi Gregor Zajc, ki je zmagal v števku letečih ciljev.

Izidi kolesarske dirke za VN Kranja, 1. etapa: 1. Uroš Murn (Krka Telekom)... 3. Igor Kranjec (Perutnina Ptuj & Radenska Rog), 4. Giacomo Batistel (Ita/Krka Telekom); **2. etapa:** 1. Jan Bratkovič (Nem) 3:57:48, 2. Igor Kranjec (PP&RR), 3. Branko Filip (Slo/Geroldsteiner), 4. Uroš Murn (Krka Telekom)... 8. Sandi Šmerc (Savaprojekt) +29; **3. etapa:** 1. Igor Kranjec (PP&RR)... 6. Pasquale Santoro (Ita/Krka)... 8. Branko Filip (Geroldsteiner); **Končni vrstni red:**



Igor Kranjec

Šport iz Kočevja in Ribnice

RIBNICA - V prestopnemu roku za rokometaše so se najboljši slovenski klubi pred prihodnjim sezono že okrepili. Pivovarna Laško in Prule bodo očitno krogile vrh slovenske lige, saj so oboji poskrbeli za zveneče nakupe. Manjši klubi se zavedajo, da denarja za trošenje ne bodo imeli, zato se bodo oprli na lastne moči. Tudi v Ribnici, kjer v vrste novega prvoligaša Inles Riko hiše naj ne bi vstopil nihče od strani. Ni še povsem jasno, ali bosta v prihodnji sezoni ekipo okreplila Mare in Nejc Hojč, ki sta bila posojena kočevski Grči, iz kluba pa naj bi v Škofjo Loko odsel vratil Sašo Kersnič.

RIBNICA - V 7. krogu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Sodražica : Grafit 3:3, Biba Market T : Kot 5:6, Tornado Agaton : Turjak 7:3. Na levestici s po trinajstimi točkami vodita ekipi Agaton Tornada in Divji jezdenci Foto Toni. Na levestici najboljših strelec vše vedno vodi Blaž Arko, ki je dosegel 12 zadetkov. M. G.

Rok Kerin prvič v reprezentanci

Krški plavalec po stopinjah Urške Slapšak

KRŠKO - Plavalec krškega Celulozara Rok Kerin je teden dni pred tekmovanjem Zlati medved v Zagrebu prvič v karieri nastopil v državni kadetski reprezentanci na tekmovanju za pokal mesta Kranj. Z izidom 5:00,89 je kar za sedem sekund izboljšal osebni rekord na 400 m mešano in osvojil četrto mesto v absolutni konkurenčni drugo mesto med kadeti, kjer je bil drugi tudi na 200 m hrbtno, na 200 m mešano pa četrti.

Močnega mednarodnega plavalskega mitinga Zlati medved v Zagrebu se je udeležilo 12 plavalev krškega Celulozara. V izredno močni konkurenčni je Rok Kerin osvojil osmo mesto v finalu na 200 m hrbtno in 200 m mešano, Jaka Marušič je bil na 50 m prsno sedmi, Jaro Kovačič pa na 200 m delfin osmi. Krčanka Urška Slapšak, ki tekmuje za Radovljico, v Zagrebu pa je plavala za državno reprezentanco, je bila druga na 50 m delfin in tretja na 50 m prosti in 50 m hrbtno.

12-letni plavalec krškega Celulozara Jernej Omerzel se je po zmagi na Lilegovem memorialu v domaćem bazenu izkazal tudi na mednarodnem mitingu za pokal Arena v Ljubljani, kjer je zmagal na 50 m hrbtno (35,62), na 50 m delfin je bil četrti in na 50 prsno peti.



Dolenjska alpinistična odprava se bo s tem motivom predstavila tudi na zloglasnih jumbo plakatih.

Alpinisti po nagnusno težki smeri

Prva dolenjska alpinistična odprava v tuja gorstva vodi novomeške alpiniste v Peru - Markovič in Juhasz nameravata ponoviti najzahtevnejšo plezalno smer v Južni Ameriki

NOVO MESTO - Alpinistični odsek planinskega društva Novo mesto pripravlja prvo društveno odpravo v tuja gorstva. Stirje novomeški alpinisti Roman Mihalič, Jure Juhasz, Andrej Markovič in Tomaž Zalokar bodo od 1. julija do 15. avgusta plezali v Peruji. Cilj odprave je preplezati najtežjo plezalno smer v perujskih Andih zahodno steno 6112 m visokega Zahodnega Cahrarahuja (Chacharaju), česar se bosta lotila Andrej Markovič in Jure Juhasz. Odprava je posvečena 25-letnici delovanja alpinističnega odseka in 85-letnici delovanja Planinskega društva Novo mesto.

Novomeščana nameravata zahtevno steno preplezati v alpskem slogu brez uporabe fiksnih vrvi in brez vmesnih taborov ter vračanja v bazni tabor. Podvig nameravata opraviti v desetih dneh, od tega bosta porabila osem dni za plezanje v 1000 metrov visoki steni, ki je ocenjena z najvišjo možno težavnostno tehnično oceno ABO (abominable difficult), kar v prevodu iz francoskega pomeni grozno ali nagnusno težko. Skalni del smeri je potrebno preplezati prosti in s pomočjo tehničnih pripomočkov, kot so klini in krempelji, ter v ledu do 95 stopinj naklonine. S sabo bosta nesla okoli 90 kg alpinistične opreme in opreme za bivakiranje, hrane in oblačil ter digitalno video kamero, s katero želite posneti film o svojem podvigu.

Prvi alpinisti, ki so zmogli to smer, so bili Slovenci Dušan Delak, Tomaž Žirovnik in Viktor Mlinar ter njihov kolega iz Baskije. Za smer so potrebovali mesec in pol, s tem pa so rešili enega zadnjih alpinističnih problemov v južnoameriških gorah.

s smučmi. Poleg tega nameravajo skupaj osvojiti peti najvišji vrh Južne Amerike, 6768 m visoki Južni Huascaran, najvišji vrh Peruja, na severnem stebru te gore pa nameravata Jure in Andrej preplezati kar 1600 m visoko prvenstveno smer. Andrej Markovič Perujske Ande dobro pozna, saj jih je prvič obiskal leta 1996 na svoji prvi odpravi, ko je preplezel prvenstveni smeri na šestisočkah Ranrapalco in pettisoččak Churup. Kljub odmevnim uspehom, ki so jih novomeški alpinisti dosegli v preteklosti, imajo fantje pri zbirjanju denarja precej težav, vendar v nekaterih podjetjih še imajo posluh z njihove načrte, Andreju Markoviču pa že več kot leto dni kot osebni pokrovitelj stoji ob strani proizvajalec gorniške opreme Vrh iz Tržiča.

I. V.

MLADI NOGOMETIŠI KONČALI LIGO

NOVO MESTO - V soboto se je končal ligaški del tekmovanja za nogometne mlajši selekcije, na katerem so uspešno nastopili tudi mladi nogometni novomeškega Elana. Pohvaliti velja predvsem kadetsko ekipo, ki jo vodi trener Slavko Jurišič, in ekipo mlajših dečkov, s katerimi se ukvarja Željko Martinovič. Po igrali in množičnosti sodeč, se ni treba batiti za prihodnost nogometna v Novem mestu.

MEDNARODNI NOGOMET OB ZAKLJUČKU SEZONE

NOVO MESTO - Nogometna šola Portoval bo v soboto, 26. junija, na novomeškem stadionu ob zaključku sezone pripravila turnir za igralce od 10. do 12. leta. Poleg mladih nogometne nogometne šole Portoval se bodo turnirja udeležili mladi nogometni Olimpije in Rudarja iz Velenja, iz sosednje Hrvaške prideva moštva Zagreba in Varteka ter iz Avstrije ekipa Maria Saal.



Andrej Markovič v steni gore Grandes Jorasses, preden sta se z Jurem Juhaszem morala vrniti v dolino. (Foto: Jure Juhasz)

ZMAGA ROVANA

KRŠKO - Desetletni član krškega Fun sporta Nik Rovan je na četrti dirki podmladka v razredu 80 cm prvič stopil na najvišjo stopničko odra za zmagovalce na dirkah za državno prvenstvo. V prvi vožnji je na razmočeni proggi na Škednju pri Slovenskih Konjicah po odličnem štartu povedel in vodil vse do konca, v drugi vožnji pa je moral priznati premoč Matevža Irtu, a mu je drugo mesto zadostovalo za zmago v skupnem vrstnem redu. V isti kategoriji je bil njegov klubski kolega Denis Dolinšek peti, Dejan Ogulin iz semškega Nixa pa sedmi. Rovan je s 27 točkami v skupnem seštevku državnega prvenstva prehitel Ougulin, ki je zdaj tretji. Dejan Ogulin je četrti, Denis Dolinšek pa deveti. V Škednju se je izkazal tudi Tomaž Salobir (Fun sport), ki je bil med podmladkom v razredu 60 cm drugi in je v skupnem seštevku državnega prvenstva tretji.

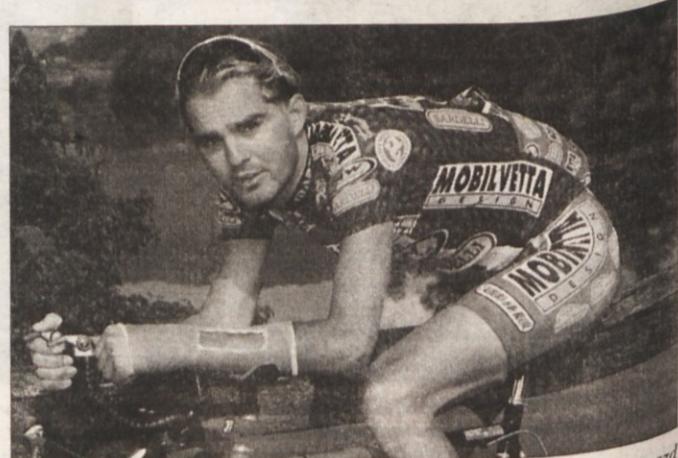
MOŽE USPEŠEN TUDI V EVROPSKEM POKALU

NOVO MESTO - Potem ko je zmagal na dirki za pokal Alpe Adria v Savskem Marofu na Hrvaškem je član Motokluba Mel iz Novega mesta Jaka Može uspešno nastopil tudi na tretji kvalifikacijski dirki evropskega prvenstva cone C v razredu do 125 ccm. Jaka je v zelo močni konkurenčni na proggi v Škednju pri Slovenskih Konjicah v prvi vožnji osvojil peto, v drugi pa šesto mesto in s tem osvojil 21 točk, tako da je zdaj v skupnem seštevku dvanaesti, kar mu že zagotavlja nastop na dveh finałnih dirkah za Evropsko prvenstvo, ki bodo v Nemčiji in Ukrajini. Jaka je uspešen tudi na državnem prvenstvu, kjer letos tekmuje s 125-kubičnim motorjem. Zdaj je s 107 točkami na šesti, z majhnim zaostankom za četrtovrščenim Kragljem in petouvrščenim Korošakom.

KRMELJ NA VRHU

Balinariji Krmelja so po 6 kolih v dolenjski balinarski ligi še vedno neporaženi in na levestici vodijo. Izidi 5. kola: Dolenja vas : Mirna 8:8, Valerija : Krmelj 6:10, Krško : Cestiar 10:6; 6. kolo: Dolenja vas : Valerija 10:6, Krško : Dana 13:3, Cestiar 12:4. Vrstni red: 1. Krmelj 13, 2. Krško 12, 3. Mirna 8, 4. Dana 6, 5. Dolenja vas 5, 6. Cestiar 1, 7. Valerija 1. (R. M.)

20 LET KRKE - V vasi Krka, ki povsem naključno leži nasproti tovarne zdravil Krka in ju loči reka Krka, so pred 20 leti ustanovili nogometni klub in večina igralcev tedanjega moštva je aktivnih še danes. Ves ta čas so nastopali v novomeških rekreativnih ligah, kar sedemnajst let pa so bili člani prve lige. Prvi predsednik kluba Anton Radešček še sedaj vodi klub, ki si je za počastitev dvajsetletnice omislil tudi priložnostne drese, zaslужnim članom pa so podelili priznanja.



Z MAVCEM NA KOLESU - Trenutno najboljši slovenski kolesar Gorazd Štangelj po nesrečnem padcu na Giru di Italia, na katerem je moral zaradi zloma zapestja odstopiti, dobro okreva. V novomeški bolnici so mu namesto obloge iz mavca na levo roko namestili plastično, kolesarski mehaniki pa so mu kmilo na tekmovalem kolesu privedli tako, da klobuk poškodbi lahko že trenira. Čeprav ga ob tresenju na luknjastih dolenjskih cestah včasih v poškodovanem zapestju še močno zaboli, vztraja, saj ga letos čaka še nekaj pomembnih dirk, najpomembnejša pa bo cestna dirka na jesenskem svetovnem prvenstvu, do katere naj bi bil že povsem nared.

Novomeščani množično sodeljujejo na delavskih igrah

Med 53 ekipami po 14 tekmovalnih vodi Krka

NOVO MESTO - S tekmovanjem v plavanju se je minuli teden končal pomladni del tekmovanj v okviru delavskih športnih iger mestne občine Novo mesto. Po 14 športnih preizkušnjah med moškimi vodi Krka s 457 točkami, le za 9 točk zaostaja Revoz, s 381 točkami pa so triji Pedagogi. Cestno podjetje Sporty MG je zbralo 375 točk in petovrnjeni Zavod za gozdove 10 točk manj. Med ženskami, ki so se pomerile v 11 športnih panozagah, prav tako vodi Krka s 336 točkami, sledijo pa jih: 2. Revoz 258, 3. Mestna občina Novo mesto 215, 4. Cestno podjetje Sporty MG 155, 5. Dolenjske Pekarne 141. Na tekmovalnih, ki jih pripravljajo Agencija za šport Novo mesto, je skupno sodelovalo 53 ekipe podjetij in ustanov iz novomeške občine, ki jih čaka še približno enako bogat jesenski del tekmovanj.

Skupni vrstni red pomladanskega dela DŠI: 1. Krka 793, 2. Revoz 706, 3. Cestno podjetje Sporty MG 530, 4. Mestna občina Novo mesto 508, 5. Dolenjske pekarne 446, 6. Pedagogi 430, 7. Zavod za gozdove 411, 8. Adria 282, 9. Dolenjska banka 223, 10. Dolenjska 211.

MIRNOPEŠKI TEK

MIRNA PEČ - V soboto, 26. junija, ob 17. uri bodo Mirnopečani pripravili že 17. Mirnopeški tek. Kot je že v navadi, bodo pripravili tekmovanje v polovičnem maratonu na 21 km za pet moških in tri ženske kategorije, 10-kilometrski trimski tek, kjer ne bodo upoštevali starostnih razlik, ekipno in posamežno tekmovanje pripravnikov Slovenske vojske, tek pionirjev na 1.500 in 420 metri tek cicibanov na 210-metrski razdalji. Tek na 21 km bo šel tudi za odprt prvenstvo Slovenije in prvenstvo Dolenjske v polmaratonu. Medtem ko je redni rok za prijave že mimo, organizacijski odbor Mirnopeškega teka vse zamudnike obvešča, da bodo prijave zbirali tudi uro pred začetkom prireditve. Dodatna pojasnila lahko dobite po telefonu (068) 78 490 in 78 026.

RIJEKA BOLJŠA OD KOLPE

PODZEMELJ - V nedeljo, 20. junija, je nogometni klub Kolpa na igrišču v Podzemlju pripravil turnir za dečke do 12. leta. V finalu je Rijeka z 2:1 premagala domače nogometne, tekmo za tretje mesto med Factorjem Ježico in Illovcem iz Karlovca pa so kar z 8:0 dobili Ježičani. Na prvi tekmi so mladi nogometni Kolpe premagali Karlovane s 7:0. Med odmorom sta se pomerili moštvi dečkov do 10. leta Kolpe in Illovc. S 4:1 so zmagali domačini. (S. J.)

TURNIR V PODBOČJU

PODBOČJE - Športno društvo Podbočje oziroma nogometna sekcija Veliko Mraščev bo v petek, 25. junija, na igrišču ob osnovni šoli v Podbočju pripravila tradicionalni nogometni turnir. Začetek prireditve, ki je posvečena 750. obletnici prve omembne Svetega Križa (Podbočja) in dnevu državnosti, bo ob 14. uri.

KRKA ZDRAVILIŠČA HOTELI OTOČEC

* PRVENSTVO ZA IGRLACE DO 16. LETA - Teniški center Otočec je minuli teden pripravil državno prvenstvo za igralce do 16. leta. Med fanti je zmagal Mariborčan Matija Zgaga, ki je v finalu ugnal klubskega tovariša Mihalica, med dekleli pa je Mariborčanka Nina Jokovič final premagala Ptujčanka Ajdo Brumen. Med fantovskimi dvojicami je zmagal mariborski par Kapun - Germ, med dekleli pa mariborsko - kranjskogorski par Jokovič - Šuvak. Med člani domačega klu-

Nova telovadnica za polovico otrok

Sola s skoraj tisoč učenci do sedaj ni imela telovadnice - Nova telovadnica ni rešila problemov pouka športne vzgoje

NOVO MESTO - Novomeška osnovna šola Šmihel je bila do minulega petka ena redkih večjih slovenskih osnovnih šol brez telovadnice. Pouk športne vzgoje je kolikor toliko nemoteno potekal le ob toplih sončnih dneh jeseni in spomladni, ko so učenci lahko telovadili na zunanjih igriščih, pozimi pa sta bili telovadni sobi v samostanu čez cesto precej premalo za 912 učencev, kolikor jih je letos obiskovalo Šmihelsko osnovno šolo.

V preteklih letih so Šmihelsko osnovno šolo temeljito prenovili, nova telovadnica pa je prenovi čole zaokrožila v celoto. Denar za telovadnico sta prispevala Ministrstvo za šolstvo in šport in Mestna občina Novo mesto, projekte pa je pripravil

Biro Kastelec iz Novega mesta, same gradnje pa se je pred desetimi meseci lotila novomeška obrtna zadružna Hrast.

Nova telovadnica je sicer velika pridobitev, na katero so učenci in učitelji šole čakali že dolga leta, a



ŠMIHELSKI ŠOLARI IMAJO TELOVADNICO - V petek, 18. junija, je minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber odprl novo telovadnico, ki je za novomeško osnovno šolo Šmihel velika pridobitev, saj osemletka do sedaj ni imela ustreznega prostora za pouk športne vzgoje. Učenci osnovne šole so ob tej priložnosti pripravili izjemno bogat in atraktivni kulturno umetniški športni program. Na sliki: vaja telovadk 4. in 5. razreda. (Foto: I. V.)

TASSEL TINA ZMAGALA

KRŠKO, ŠENTJERNE - Na 10. kasaški dirki letošnje sezone je v Lenartu krška kobilina Tina Tassel, last Martina Marsa, pod vajetmi Ljubljana Milana Žana zmagača na dirki uvoženih konj, s časom 1:18 pa je popravila tudi rekord tamkajšnjega hipodroma. Z drugim mestom sta se izkazala Lui B (Martin Mars, Posavje Krško) in Valat (Jože Judež, Šentjernej). (J. J.)

OPREŠNIK ZMAGAL NAKNADNO

KRŠKO - Zaradi napake sodnika na cilju je žirija 30. maja v Lembergu razveljavila prvo vožnjo dirke za državno prvenstvo v razredu 80 ccm ter s tem da zmago prikrajšala motokrosista krškega Fun športa Gorazda Oprešnika. Fun šport se je zoper tako odločitev žirije pritožil na prizivno komisijo Avtomoto zveze Slovenije, ki je menila, da zaradi nerazumljive napake organizatorja tekmovalci ne smejo biti oškodovani in je razveljavljene rezultate prve vožnje priznala. Tako je Oprešnik, ki je v prvi vožnji v Lembergu zmagal, v drugi pa je bil drugi, le prišel do svoje prve zmage na dirkah za državno prvenstvo, žal pa je prejšnji teden na treningu padel in si zlomil ključnico.

JUNIJA KUZMIČ

SEVNICA - Na junijskem hitrotopenem turnirju šahovskega kluba Milan Majcen iz Sevnice je zmagal Bojan Kuzmič nad Predragom Lazićem in Mojco Grilc, medtem ko v skupnem vrstnem redu še naprej vodi Zvonko Mesojedec. (J. B.)

MOTOKROS DIRKA V STRANSKI VASI

SEMIČ - Motoklub NIX Semič bo v nedeljo 27. junija na proggi v Stranski vasi pripravil šesto dirko za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 kubičnih centimetrov in peto dirko obeh razredov podmladka, poleg tega pa še pozivno dirko za tekmovalce v razredu do 80 ccm. Prva vožnja podmladka se bo začela ob 12.45 uri. V kategoriji podmladka je med favoriti domačin Dejan Ogrin, ki je tudi na proggi v Stranski vasi letos 1. maja zmagal na prvi dirki.

TOMIČ VSE HITREJE

NOVO MESTO - Atlet novomeškega kluba Portoval Aleš Tomič je na mednarodnem mitingu v Colignanu v Italiji osvojil drugo mesto v teku na 1500 m, s časom 3:42,76 pa je popravil svoj do sedaj najboljši dosežek. Konec tega tedna namerava nastopiti na mitingu v Padovi, kjer bo konkurenca zelo močna in bo hitri novomeški atlet poskusil kot prvi Slovenec premagati mejo 3 treh minut in 40 sekund.

PİŞTOLE NA KRUPI

SEMIČ - Semiška strelska družina Iskra bo v soboto, 26. junija, na osemnemstem strelišču na Krupi pri Semiču pripravila odprt prvenstvo Bele krajine v strelijanju z malokalibrskim orožjem serijske izdelave. Začetek tekmovanja bo ob 9. uri. Tekmovalo se bo v strelijanju s puško v trojnom položaju in s pištolem.



CEPETAVČKI SO SE POSLOVILI - V mirnopeškem vrtcu Cepetavček so v petek, 18. junija, ob koncu šolskega leta pripravili tradicionalno poslavo, na katero so otroci in vzgojitelji seveda v prvi vrsti povabili starše pa tudi vse ostale. Kar zunaj pred vrtcem so ob domiselnih scenih navdušili s prijetnim kulturnim programom, v katerem je prepeval zborček Cepetavček, ki ga vodi Maja Kokol, v goste pa so povabili tudi igralce in animatorja Štěna Vilarja iz Studia Anima iz Domžal. Zbrane sta pozdravila ravnatelj OŠ Mirna Peč Aleksander Rupena, ki je pochlival delo vrtca, ter vodja Cepetavčke Anica Krese, ki se skupaj s še devetimi sodelavkami trudi, da mirnopeški otroci preživljajo zabavne in poučne predšolske dni. Ob koncu je bila zabava s srečelovom. (Foto: L. Murn)

vseeno niso izpolnjeni normativi, ki določajo, koliko prostora, namenjene športni vzgoji, naj bi pridalo enemu učencu. Slabe pogoje za pouk športne vzgoje, ki je po nejnjem mnenju zelo pomembna pri usmeritvi mladega človeka v zdravo življenje, je v svojem govoru poudarila tudi ravnateljica šole Irena Hlača. Z novo telovadnicijo so namreč zadostili normativu le za slabo polovico učencev šole, kljub temu pa ob izjemni prizadevosti športnih pedagogov učenci Šmihelske šole na medšolskih tekmovanjih posegajo po najvišjih mestih celo v državnem merilu. Problem prostora za pouk športne vzgoje je rešen le, kar se tiče učencev od 5. do 8. razreda, medtem ko bodo učenci nižje stopnje zdaj lahko uporabljali zasilni telovadnici v samostanski zgradbi, ki je še vedno last nun in jo ima šola v najemnu brezplačno. Do sedaj so za silo telovadili kar v učilnicah, ob lepem vremenu pa so si na samostanskem dvorišču igrišča delili s tovornjaki avtošole. Problem pouka športne vzgoje bo rešen šele, ko bo zgrajena nova šola v Mrzli dolini.

Prijetno izpeljan program otvoritve telovadnice so si ogledali številni predstavniki novomeškega političnega življenja na čelu z županom dr. Antonom Starcem, dvoranu pa je uradno predal namenu minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber. Scenarij otvoritvene slovesnosti je pripravila Tina Husu, posamezne točke pa športni pedagogi in učiteljica glasbe Diana Dronjak. Gostje so si tako lahko ogledali nastope telovadk, košarkarjev, baletno točko, plesalce športnega plesa in mlade glasbenike, ki so jih zaigrali in zapeli. I. V.

VETERANI V NOGOMETU

VELIKI PODLOG - Sekcija športnega društva Veliki Podlog za mali nogomet Gorica bo v nedeljo, 27. junija, na travnem igrišču na Gorici pri Velikem Podlogu ob 8. uri pripravila malonogometni turnir veteranov nad 35. letom. Prijavite se lahko po telefonu (0608) 74 169, kjer dobite tudi dodatna pojasnila.

ROKOMET V ŠKOCJANU

ŠKOCJAN - Rokometni klub Škocjan bo v okviru praznovanja škocjanskega občinskega praznika na igrišču pri osnovni šoli v Škocjanu v soboto, 26. junija ob 10. uri pripravil rokometni turnir.

OBČNI ZBOR ŽUŽEMBERŠKIH ODOBJKARJEV

ŽUŽEMBERK - Odobjkarski klub Žužemberk bo v petek, 25. junija, ob 20. uri v gasilskem domu v Žužemberku pripravil občni zbor, na katerega vabijo vse člane klubova in tudi druge ljubitelje žužemberške odobjke.

JUTRI PRESTAVLJENI TURNIR TROJK

DOLENJSKE TOPLICE - Košarkarski turnir trojk v Dolenjskih Toplicah, ki so ga morali zaradi dejza prestaviti, bo v petek, 25. junija, začetek ob 10. uri. V primeru dejza bo turnir v telovadnici.

DOLENJSKI LIST



ZAKLJUČNA PRIREDITEV - Danes se šolska vrata zapirajo, začele so se počitnice, šolarji osnovne šole Center pa so prejšnji četrtek v športni dvorani Marof pripravili zaključno prireditve, kjer so nastopili njihov otroški in mladinski pevski zbor, plesalci in plesalci, recitatorji, folkloristi in telovadci. Moto prireditve je bila pot - takšna in drugačna, za vsakega je njegova glavna. Učence je pozdravila tudi ravnateljica Vida Zupančič - Yebuah, ki je ob zaključku šolskega leta še posebej čestitala najbolj prizadetim in uspešnim učencem šole. Na fotografiji nastop deklic 2. razreda. (Foto: J. Dorniž)



UČENCI NA OBISKU V VOJAŠNICI - Učenci 1. razreda OŠ Bršljin so 27. maja z razredničarko Andrejo Barbič obiskali 1. bataljon 22. brigade. Prišli so kar paš. Prvošolčki smo toplo sprejeli in jim na kratko pokazali delo in življenje vojaka na služenju vojaškega roka. Sledil je ogled lepo urejenih prostorov v minometni četi. Učilnici je bilo razstavljen različno pehotno orožje. Med obiskom smo poskrbeli tudi za malico, ki je prvošolčkom zeleno telovadni. Niso pozabili na red in čistoč, saj je vsak za sabo skrbno vse pospravljal. Dogodek dneva jim je bil ogled in vožnja z vozilom BOV, za kar so poskrbeli pripadniki mbt ZO. Za konec smo jim podarili spominke, se jim zahvalili za obisk in jih prosili, naj svoje vtise opisajo ali ilustrirajo. Učenci so se potrudili in nam poslali veliko zanimivih risbic. Iz njihovih prispevkov smo v prostorih bataljona naredili majhno razstavo. (Foto: Tanja Blatnik)



ZAKLJUČEK MALE ŠOLE - Kot vsako leto so tudi letos ob zaključku šolskega leta in male šole starejši "sredinčki" iz kočevskega vrtca Ostržek pripravili zabaven program za svoje leto dni starejše prijatelje. Ti so prejšnji četrtek dobili potrdila o zaključku male šole in diplome Zlati sonček in bodo v jeseni prvič prestopili šolski prag, otroci, ki so jim zaigrali igrico in odpeli nekaj pesmic (na posnetku), pa bodo v jeseni postali mali šolarji. Vsi skupaj so se nato poveseliли še na pikniku, ki pa otrokom kljub razmočenemu igrišču zaradi že dneve trajajočega slabega vremena obek pihenk in pitiju koka kole ni bil v nič manjše veselje, kot bi jim bil sicer. (Foto: M. L.-S.)



"VSI OTROCI SO NAŠI OTROCI" - Društvo za razvijanje prostovoljnega dela že nekaj tednov nudi psihosocialno pomoč mladim kosovskim beguncem. V Novem mestu je zatočišče našlo okrog 100 pregnancev, od tega več kot 50 otrok. Društvo sodeluje tudi z novomeškim regionalnim odborom za Unicef, ki ravno te dni začenja poletno akcijo zbiranja sredstev - "Vsi otroci so naši otroci". Zbirali bodo tako denar kot tudi oblačila za kosovske pregnance. Ob začetku solidarnostne akcije je minuli petek kosovsko družino Bugar v Novem mestu obiskala Unicefova ambasadorka dobre volje Milena Zupančič (na fotografiji). Pomagajte, če lahko! Telefonska številka novomeškega regionalnega odbora za Unicef: (068) 373 - 920. (B. Barbič Jakše)



USPEL PIKNIK - Novomeško društvo za pomoč duševno prizadetim - Sožitje je tudi letos organiziralo piknik na jasi v Dolenjskih Toplicah, ki se ga je udeležilo okrog 200 ljudi, ki pa jih dej niso motil. Pomerili so se v družabnih igrach, najbolj pogumno so stopili tudi za njikrofon in zapeli svojo najljubšo pesem. Najbolj družabni so bili varovanci Varstveno-delovnega centra, ki se med sabo že poznajo. Vsi pa so se zelo razveseli tudi srečelovna. Za zabavo je poskrbel ansambel Sandija Povšeta. (Foto: J. Dorniž)

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznika pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljam prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesozarmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

IO Sindicata SKEI
Danfoss Črnomelj:
JANEZ JERMAN

Zapleti ob Župančičevi poti

DL št. 22, 3. junija

Premalo se je jeziti nad dejstvom, da je bila letos udeležba na takoj imenovani Župančičevi poti skromna. Otona je treba najprej izbezati iz slovenske literarne anonimnosti. Ne pomaga namreč dosti ugotovitev, da je belokranjski poet takoj za velikim Prešernom, ko pa o njem celo Beli Kranjci poprečno malo vedo. Župančiča je treba zrekličati, pa naj se to še tako grdo sliši. Reklamirati bi ga bilo treba približno tako, kot to počnejo Gorenči z Bledom ali Primorci s portoroškimi prenovljenimi hoteli. To bi morali storiti predvsem Belokranjci: od vzgojiteljev v vrtcu do turističnih društev, šol, knjižnic, morda tudi občinski može, čeprav so med njimi tudi takšni, ki bi brez očitka vesti zamenjali celotno Župančičovo pot za pol kilometra kanalizacijo ali nekaj kvadratnih metrov asfalta. Celov novinarji bi pri promociji Župančiča lahko storili kaj več, kot da zgolj zapisišo ali povede, da je šla kakšna pripreditev v zvezi z njim po gobe. Zapisi o njegovem življenju in delu ali morda reportaže o krajih, kjer je živel in delal, bi bili koristne.

TONI GAŠPERIČ

Poslanski privilegiji

DL št. 24, 17. junija

Ogorčeni smo nad informacijo, da so si poslanci sprejeli tak zakon, ki nima primere in povečuje že tako veliko socialno razliko. Na eni strani sprejemate zakone, po katerih naj bi zgara delavke za stroj delale do 63. leta starosti, gospodje v ministrskih foteljih pa naj bi po vašem zaključili delo že pri 50 letih, nato pa se ob že tako velikih pokojnihih še dodatno zaposlili in odzirali kruh mladini. Proti temu ostro protestiramo.

Delavci in delavke Konfekcije Komet Metlika

Poslanski privilegiji

DL št. 24, 17. junija

Z velikim ogorčenjem smo, gospodje poslanci, sprejeli novico o spremembi privilegijev za poslance. Odgovorni ste za početje v parlamentu, zato se zavedajte, da vas pooblastila niso neskončna. Zavedajte se tudi, da vas pri vaših početjih spremiha dva milijona Slovencev,

KAJ PIŠEJO DRUGI

Marušič kot nenačelnež

Komaj je vladni koaliciji uspelo imenovati novo generalno tožilko Zdenko Cerar, ki še niti zadihati ni mogla s polnimi pljuči in se dokazati, že je pravosodni minister Tomaž Marušič na namig neke Podobnikove komisije zahteval njeno razrešitev. V svojem poročilu o razmerah na državnem tožilstvu, kajpak v luči odstopa gospa Brezigarjeve, je svetoval vladu, naj predlaga parlamentu razrešitev Cerarjeve. Pasja bombica, ki jo je vrgel Marušič vladu in javnosti, dokazuje, da SL-S pravzaprav nima čvrste in dosledne drže v politiki vladne koalicije in si hoče zmeraj znova prav po piščatovsko prati roke, da bi dokazovala, kako "poštenjaška" je v skribi za narodove interese. Marušič je kot do stranke ubogljiv minister s svojim predlogom "pljunil na karbid" in že tako in tako spolitizirane razmere v tožilstvu še bolj razvnel ter, resniči na ljubo, (ne)hote skušal narediti še večji razdor na tem občutljivem pravosodnem področju. Namesto da bi minister skušal umirilci zatleve in omogočal predvsem strokovno delo, se je očitno odločil s slabo premišljenimi potezami diskreditirati Cerarjevo, ker ni iz njegovega tabora. (Panorama)

ADIJO ŠOLA - HURA POČITNICE

NOVO MESTO - Za zadnji dan šolskega leta so se pri Društvu prijateljev mladične "Moja" odločili, da po zgledu nekaj zelo priljubljene pripreditevi Totalno odstekan vsem dolenskim soljarjem podarijo pripreditev, ki so ji nadeli zgovorno ime Adijo Šola - hura počitnice! Na platoju Novega trga bodo tako danes popoldne ob 18. uri mladi lahko prisluhnili najstnici iz skupine Foxy Teens, ki so zmagovalki Slovenske popevke leta 1999, prijavljени skupinama Napoleon in Victory, pevki Sendi, mladim dolenskim pevskim upom: Sanji, Sandri in Marušič; nastopili bodo tudi plesalci Plesne šole Novo mesto. Pripreditev bosta povezovala mlada voditelja Tina Novak in Aljaž Tepina iz TV oddaje ŠKL, popestrena pa bo tudi z nagradnimi igrami.

Vojni invalidi vendarle enotni?

V 13 občinah 7 upravnih enot živi 899 invalidskih upravičencev, ki jih združujejo sekcijske društva vojnih invalidov Dolenske v Novem mestu

NOVO MESTO - Na 5. redni letni skupščini Društva vojnih invalidov Dolenske, v katerem so včlanjeni ljudje, ki prejemajo osebno ali družinsko invalidino in dodatke, ki jim pripadajo po zakonu o vojnih invalidih naše države, je o opravljenem delu ter o številnih odprih vprašanjih društva 16. junija v Novem mestu govoril njegov predsednik Franc Hribernik. Poprečna starost vojnih invalidov je že 78 let, umrljivost med njimi pa dosega na leto skoraj 5 odstotkov. V društvu je 342 vojnih invalidov, od tega 8 iz vojne 1991, 149 mirnodobnih vojnih invalidov in 408 državinskih upravičencev, od teh 2 (mati in vdova) po padlem borcu iz junajske vojne 1991.

Na predsednika društva in odbore sekcij odpade večina številnih nalog, ki jih terja organizirano delo, saj društvo nima tajnika. Za računovodska, blagajniška in druga administrativna dela si v Novem mestu pomagajo z delavko pri Območnem odboru ZB NOV. Dobro so organi-

zirane in uspešno delujejo sekcijske društve vojnih invalidov Sevnici, Brežicah, Krškem, Metliki in Trebnjem, manj pa v Črnomlju in Novem mestu. Tudi njim pomagajo tajnice na občinskih odborih ZB, vendar tudi tu leži breme vsega dela na posameznih članih sekcijskih, ki je treba obiskovati člane na širokem območju, ki obsegajo kar 1.195 naselij v 13 občinah. Tu je učinkovit samo oseben stik z dostikrat hudo prizadetimi člani, izmed katerih mnogi živijo v sila slabih gmotnih razmerah, marsikje tudi v pravi revščini, o čemer javnost skoraj nič ne ve. Pičla sredstva za pomoč takim ljudem so skoraj le simbolična, a še za ta so prizadeti nadvse hvalični.

Razprava na skupščini je tekla o številnih vprašanjih. Lado Kocjan je obširno opisal delo fundacije za finančiranje invalidskih humanitarnih dejavnosti. V republiškem zboru je drugem branju osnutek novega zakona o invalidskih organizacijah. Prav novomeško društvo ima v Sloveniji najboljši pregled nad

T. GOŠNIK

Pred velikim zborovanjem upokojencev v Dol. Toplicah

Na shodu pričakovanih 25.000 udeležencev v torek, 29. junija, bo govoril predsednik Milan Kučan

Društvo upokojencev je samostojna, prostovoljna, nepridobitna, nestrankarska, stanovsko-interesna in dobrodelna organizacija. S ponosom se ozira na dolgo pot, ki je bila pot iskanja in uspehov pri reševanju problemov in vprašanj upokojencev. Vsekakor smo bili upokojenci in sedanje generacije sooblikovalci današnje družbe. Takrat je prevladalo soglasno spoznanje o potrebi po takšni skupnosti, in to predvsem zaradi tega, da bodo nove napredne ideje in sodobne metode dela prispevale k še uspešnejšemu društvenemu delu. V takšni skupnosti beležimo še bolj zavzetno in živahno dejavnost. Posebej je viden napredok v meddržavnem povezovanju in sodelovanju na različnih področjih društvenih dejavnosti, kar potrjuje, da uresničujemo voljo in hotnjave članstva.

Po svojih sposobnostih bomo kot upokojenska organizacija, ki vključuje v svoje vrste nad 260.000 članov, tudi v prihodnje prispevati pomembni delež pri uveljavljanju svojih pravic in skrbib za starejše ljudi, da dosežemo ustrezni socialni in ekonomski položaj v družbi. Pri delu smo posebno pozornost posvetili usklajevanju stališč pri varovanju

pravic iz pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja. Pokojnina se mora obravnavati kot lastniška pravica in je ne sme nihče sprememnjati. Društvo upokojencev je vedno prisluhnilo željam in potrebam upokojencev. Razumljivo je, da za vsakega človeka nastane velika spremembu v življenju, ko se poslovi od aktivnega dela in preide v neproduktivno življenje, ko se človek počuti kot odslužen, manjvrezen, poniran in neproduktiven, posebno če se to zgodi s predčasno upokojitvijo zaradi zmanjševanja zaposlovanosti. Še težje je za tiste, ki so administrativno upokojeni. Društvo je prisluhnilo in ustvarili smo razmere, da imajo takšni upokojenci možnost vključiti se v različne interesne dejavnosti in s tem uresničevati svoje želje in hotnje, vse tisto, kar je sestavni del njihovega življenja.

Zborovanje bo državnega značaja, a tudi prilagost, da povemo tisto, kar je negativno v našem sistemu, kar nas moti. Bomo pa dal ostro pripombo na Zakon o upokojevanju poslanec, v katerem se njim dajejo določeni privilegi.

Na svidjenje v Dolenskih Toplicah!

IVAN SOMRACK

APARTMAJI IN SOBE

JAKA

Gregorčeva 37
Dolenjske Toplice

tel. 068/65 693
faks 068/66 075
GSM 041/710 961



DO KDAJ?

1.099.900 SIT za pride s 3 vrti
1.179.900 SIT za pride s 5 vrti
1.329.900 SIT za pride wagon

Prehitite DDV!

Ugodni krediti in vozila na zalogi!

Informacije o prodajni mreži na brezplačnem telefonu **080 2001**



KIA MOTORS

KIA MOTORS IMPORT d.d., (061) 18 43 402 in 18 43 404

Dinamično delo
išče strokovnjake!

K sodelovanju pri povečanju obsega dejavnosti

vabimo

kandidate za zaposlitev na naslednjih področjih:

ŽIVILSKI TEHNOLOG

za delo na področju razvoja in prodaje

KOMERCIJALIST

za delo na posameznih območjih prodaje

VODJE OBMOČNIH PRODAJNIH SKUPIN

za delo na posameznih območjih prodaje

Od kandidatov pričakujemo srednješolsko, visoko ali višje izobrazbo ekonomske ali živilsko-tehnološke smeri. Od kandidatov nadalje pričakujemo delovne izkušnje in seveda prijavo z kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj.

Kandidati bomo izbrali na podlagi njihovih dosedanjih izkušenj, pred končnim izborom pa bomo od kandidatov zahtevali tudi predložitev programa metod in tehnik dela.

Izbranim kandidatom ponujamo zaposlitev za nedoloten čas, dinamično delo v uspešnem podjetju, dodatno strokovno izobraževanje, napredovanje nagrajevanje in zaposlitev v regiji bivanja.

Lastoročno napisane vloge pošljite na naslov:

Don'Donats d.o.o.

Pševska pot, 4000 Kranj

Dodatne informacije: 064 311 164



Restavracija
za vso družino
Novo mesto

Zaposlimo več deklet in fantov
– redno ali preko študentskega servisa –
iz Novega mesta in okolice

Smo mladi, prijazen, vesel in prilagodljiv managerski team
nove restavracije McDonald's v Novem mestu!

iščemo delavce za enkratno ekipo!

Skupaj bomo delali v McDonald'sovi restavraciji v Novem mestu dopoldne, popoldne in ponoči, tudi ob sobotah in nedeljah, vendar le 5 dni v tednu.

Pekli bomo hamburgerje, cvrli krompirček, čistili restavracijo, prodajali...

Pri nas boste lahko delali redno, študentje in dijaki pa tudi preko študentskih servisov.

Pri nas ne boste številka, ampak nekdo z imenom in priimkom.

Več kot super plača je vredna dobra družba in občutek, da delaš v solidnem podjetju in urejenem delovnem okolju, ki ponuja možnost izobraževanja in napredovanja.

Vsi, ki bi radi delali z nami, naj pošljeno prošnje s fotografijo v 15 dneh na naslov:

McDonald's Slovenija d.o.o.

»za Novo mesto«

Dunajska 22

1000 Ljubljana

Nadaljnja obvestila lahko pričakujete v 10 dneh po preteklu roka za prijave.

Super

4. obletnica PC Brežice
jubilejna ponudba
od 26. do 30. junija

CRAFTSMAN
Super Gena SIT 23.990,00 Motorna žaga

PHILIPS
Super Gena SIT 22.222,00 Brezzični telefonski aparat ALORIS

Super Gena SIT 27.890,00 PHILIPS Radio kasetofon PHILIPS AZ 2605 z daljinskim upravljalcem

Nemogoče je mogoče
KOVINOTEHNA

30. junija - NAGRADA za največji nakup dneva s kartico, ki jo v jubilejnih dnevih prejmete BREZPLAČNO!

KOVINOTEHNA, d.d. Celje, Mariborska 7, 3000 CELJE

Če delaš, kolikor hočeš,
in dobis, kolikor narediš,
to pomeni,
da zaslužiš, kolikor hočeš.
In prav tako je pri nas.

Kaj vam ponujamo?

- zanimivo delo - svetovanje in trženje osebnih in premoženskih zavarovanj;
- redno zaposelitev;
- strokovno usposabljanje;
- možnost dobrega zasluga;
- ustvarjalno in prijazno delovno okolje.

In kaj od vas pričakujemo?

- vsaj 5. stopnjo strokovne izobrazbe;
- delovne izkušnje v prodaji;
- vozniki izpit B-kategorije;
- sposobnost dobrega komuniciranja.

Zavarovalne zastopnike iščemo na območjih:
Sevnice, Krškega, Trebnjega in Novega mesta.

DOLENJSKI LIST

Adriatic
zavarovalna družba d.d.

mladinska knjiga

M
TRGOVINA

IZOGNITE
SE
AVGUSTOVSKI
GNEČI



**PREDNAROČILA
ZA
OSNOVNOŠOLSKE
UČBENIKE
SPREJEMAMO**
OD 1.6. DO 30.6
**MOŽNOST PLAČILA
NA 3 OBROKE**



XSARA

ŽE ZA 1.861.000 SIT

Kodirni ključ, tonirana stekla, kontrolna luč za servis, odbijači v barvi karoserije

**KLIMA ŽE ZA 99.999 SIT
ALI PRESENEČENJE**

SAXO

ŽE ZA 1.250.400 SIT

Kodirni ključ, tonirana stekla, deljiva zadnja klop, zvočni opozorilnik prižganih luči

UDOBEN FRANCOSKI AVTO

www.citroen.si Citroën Slovenija d.o.o., Ulica 15. maja 18, 6000 Koper

Investirajte v premičnine!

Zapeljite se v najbližji salon Renault in preverite ceno kvadratnega metra novega Clio.

Če vaš rabljeni avtomobil katerekoli znamke zamenjate za novi Clio, bomo k vrednosti vašega starega avta, ocenjeni po sistemu Eurotax, pristeli 100.000 tolarjev (če se boste odločili za Clio 1.2) oziroma 120.000 tolarjev (za vse druge verzije). Ponudba velja do konca junija.

Novi Clio.
Narejen v Novem mestu.
Svet je njegovo mesto.



PARCELE

kvadratura:
1200 m²
cena:
1.200.000 SIT

V neposredni bližini železnične postaje.
Nezadržljivo.

PISARNE

kvadra:
300 m²
cena:
150.800 SIT

V stross
centra
primes
samo

MANSARDE

kva aratura:
* 20 m²
cena:
35.200.000 SIT

CLIO →

Avtomobil, ki ga natečuje vse
vse, kar vam je treba. Vsi
vsi, kar vam je treba. Vsi
vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

vsi, kar vam je treba. Vsi

Zamenjajte!



Vaša Telekartica, brez eurochipa, bo veljavna do 1. septembra.

Če imate še neizkoriščeno Telekartico brez oznake eurochip, Vas vabimo, da se oglasite v najbližji Teletrgovini in neveljavno Telekartico Vam bomo zamenjali z novo. Število neporabljenih impulzov bomo zaokrožili v Vašo korist.
INFORMACIJE NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI

080-80 01



Z nami v 2000

Telekom Slovenije zaradi številnih zlorab javnih telefonskih govorilnic uvaja Telekartico z eurochipom. Zaradi varnosti in zanesljivejše uporabe bomo morali do 1. septembra predelati vse govorilnice tako, da bodo sprejemale le še kartice z eurochipom.

Telekartice imajo euro chip

Ročno delo

DOLENJSKE
PEKARNE



Mandljevi keksi

Krhki orehovi keksi

Keksi s koščki čokolade

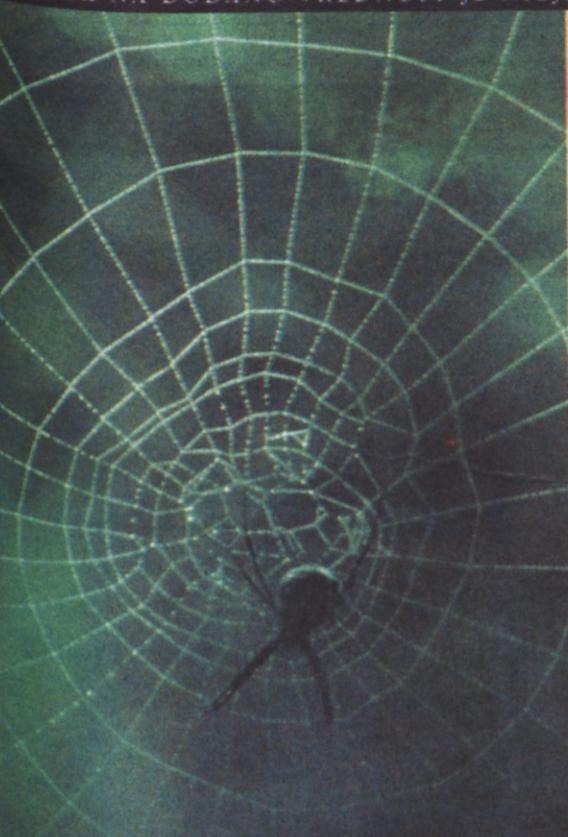
Babičini keksi



Ročno izdelani keksi iz Dolenjskih pekar.

NE PUSTITE SE UJETI!

DAVEK NA DODANO VREDNOST JE NIŽJI OD DAVKA NA NEVEDNOST



Da davek na dodano vrednost ne bo prinesel podražitev, bodo dokazali sposobni in podjetni, ki ne bodo zviševali cen.

NE PUSTITE SE UJETI

in prisluhnite tistim, ki obljubljajo, da večine cen ne bodo spremenili, kjer bo le mogoče, pa jih bodo znižali.

Zavedajo se, da bodo tako prekosili svoje tekmece!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCIJE
DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

RS, Ministerstvo za finance, DUFS, Jesenikova 3, 1000 Ljubljana



Kdo je pripravljen na svojo prihodnost?

zavarovalnica tilia
pripravljeni na novo tisočletje



Samo maska in nekaj drobnarji jo loči od sharana in galaxy

Seat Alhambra 1.9 Tdi

Velik avto za veliko ljudi

Veliki seatov enoprostorce je že precej časa eden od priljubljenejših modelov v svojem razredu. Ko so mu v paleto motorjev dodali še 1,9-litrski Tdi motor z močjo 110 konjev, je njegova priljubljenost še porasla. Vse to ni nič čudnega, saj večina enoprostorcev prevozi veliko število kilometrov, zato strošek za gorivo ni zanemarljiv.

Alhambra je privlačen španski izdelek, narejen v sodelovanju z Volkswagenom in Fordom, ki ponujata le po maski in nekaterih manjših podrobnostih različne modele sharan in galaxy. Da pa se ne bi zmotili, da sedite v katerem drugem avtu, in ne v seatu, vas takoj opozori velik znak na volanskem obroču.

Že od prej znani seatov interier se je lepo vklopil tudi v alhambro. Preglednost je vrhunska, armaturna plošča vsebuje vse potrebno, prostora je spredaj in zadaj v izobilju in tudi prtljažnik je v izvedbi s petimi sedeži povsem dovolj velik. Tako kot tretjo vrsto lahko zelo enostavno vzamemo iz vozila tudi drugo vrsto sedežev in dobimo manjši kombi, ki sprejme vase kar dva in pol kubika tovora, če pa naslane sedežev le preklopimo naprej, dobite uporabne mizice.

Čeprav se zdi, da je štirivaljni 1,9-litrski turbo dizelaš s 110 konji preslaboten za skoraj dve toni težak avtomobil, se je v praksi pokazalo, da je alhambra ravno s tem motorjem presestljivo poskočna. Pogled na

karakteristike izredno elastičnega motorja, ki počasi postaja že ikona vseh turbo dizelašev, odkriva tudi, zakaj. Vseh 110 konjev je v polnem zaletu pri 4150 vrt./min, odličnih 235 Nm največjega navora pa se ustvari že pri 1900 vrt./min.

Za alhambroškim poskom zadostuje že 1500 vrt./min, da pa bi lahko ravno pravno vzdrževali ritem vožnje z ostalimi udeležencami v prometu, se mora kazalec obratorjev dvigniti nad številko 2500, ko s povečanim pritiskom prične delovati turbina. Ob umirjeni vožnji lahko pretikate v višjo prestavo že pri 3500 vrtljajih in motor bo povsem enakomerno pospeševal do hitrosti 180 KM/h. Ob priganjanju pa 1800 kg težko vozilo pospeši do 100 km/h v 17 sekundah.

Na odprtih cestah je 4617 mm dolga, 1810 mm široka in 1728 mm visoka alhambra ob vožnji 90-100 km/h porabila le 7 litrov goriva, v mestu nekaj več kot 9. Med povprečno vožnjo pa se je na potovalnem računalniku izpisala poraba 8,5 litra. To so vsekakor števike, katere bi na svojem računalniku rad prebral vsak lastnik tako velikega avtomobila.

Rahlo zameri bi lahko povzročil le menjalnik, ki se včasih nekoliko zataknke pri pretikanju v tretjo prestavo, in pa nekoliko glasnejše delovanje motorja, dokler je hladen, vendar boste ob vsakem zagonu tega motorja vedeli, da boste danes porabili bore malo plinskega olja.

mostno blazino, vendar so to že dodatki, ki dražijo vozilo.

Litrski motor (točneje 954 ccm), znan še iz peugeota 104 in 205, je moderniziran, vendar v višjih obratih nekoliko preglašen, ko poskuša pognati v dir vseh petdeset konj, ki se dokončno prebudijo pri 6.000 vrt/min.

Najvišji navor, 73 Nm, doseže pri 3700 vrt/min, to pa so tudi obrati, kjer je najlepše pretakniti v višjo in se prepustiti užitkom vožnje. Vozilo doseže hitrost 150 km/h in pospeši od 0-100 km/h v 18 sekundah. Potrebno je poupariti, da s tem motorjem ne boste doživljali dirkaških občutkov, saj naštetni parametri tega ne omogočajo, se pa vam bo saxo odolžil z nizko porabo (povprečno na testu 6,8 l), natančnim petstopenskim menjalnikom, zadovoljivo končno dodelavo, izjemno trpežnostjo in predvsem nizko ceno, ki znaša za preizkušen model 1.330.000 SIT.

Tudi podvozje je doživelio korenite spremembe in ne dovoljuje več zadku poskakovanja pri prehodu čez kraješčne neravnine. Glede na to, da vozilo prihaja iz Citroenove hiše, smo bili presenečeni tudi nad tem, da se v zavoju ne nagiba. Vozilo je dolgo neutralno, pri pretiravanju pa vam bo

Ameriški trend

Časi ko so pick up vozila veljala za slabša tovorna vozila z odprtim kesonom in omejeno prostornostjo potniške kabine, so mimo. V ZDA so pick upi že vrsto let najbolje prodajani avtomobili. Na lestvici desetih najbolje prodajanih vozil je kar pet pick upov. Iz tega izhaja, da pick upi niso več le tovorna vozila, ampak postajajo ugleden avto za prosti čas. Kdor pozna ameriške filme, ve, da je pick up atribut prostosti in neodvisnosti.

Mazdin model B 2500 je v Sloveniji najbolj prodajan pick up, sedaj pa so ponudbo še razširili. Prvič je sedaj na voljo različica cab plus z enim parom vrat, ki je registriran za štiri osebe, ali pa v različici z dvojno kabino s štirimi vratimi, v kateri se pelje do pet oseb.

Za pogon sta na voljo dva dizelska agregata s prostornino 2500 ccm. Prvi razvija 74 KM pri 4100 vrt./min, drugi pa ima dodan turbo polnilnik in hladilnik polnilnega zraka in zmore 109 KM. Najbolj navdušujoč pa je navor, ki z 266 Nm pri 2.000 vrt. zagotavlja odlične zmogljivosti tudi pri polni obremenitvi. Pri polni obremenitvi pa je motorju v pomoč tudi reducirani prenos, na izjemno spolzki podlagi pa bo svoje opravila avtomatska zapora diferenciala.

Pripravili pa so tudi različne pakete opreme: športni paket vsebuje zaščitni lok in okvir, stopnice, razširjene blatnike, 16-palčne široke pnevmatike; lovski paket vsebuje korito za keson, zaščitni okvir, vitel in posebno ploščo za lažje natovarjanje divjadi; obrtniška različica pa vsebuje korito za keson, trdo streho, zaščito za žaromete. Mazda B 2500 je na voljo od 2.466.500 tolarjev napej.



Trend ameriških pick upov tudi v Sloveniji

Zelena luč za Oplovo konceptno vozilo

Speedster, ki je bil predstavljen na letosnjem ženevskem salonu, je pripravljen za proizvodnjo. Lahek dvo-sedežnik z aluminijasto šasijo in novim štirivaljniki bo na prodaj še pred koncem leta 2000.



Speedster je bil predstavljen v Ženevi

Z novim aluminijastim motorjem (108kW/147KM), 2,2 litra prostornine, obljubla obilo voznega užitka. Speedster se požene od 0-100 km/h v manj kot šestih sekundah, največjo hitrost pa doseže pri 220 km/h. Po evropskih normah znaša potrošnja goriva 7 litrov na 100 prevoženih kilometrov.

"Koncepcni avto speedster so ljudje sprejeli z velikim navdušenjem", pojasnjuje Oplov predsednik Robert Hendry. "Zato smo se odločili, da našim kupcem v omejenih količinah ponudimo tudi njegovo serijsko različico".

nos želel pobegniti iz zavoja, kar je normalno za vsa vozila na prednji pogon. Vseh pohval so lahko deležne tudi zavore, ki dobrih 800 kg težko vozilo zanesljivo in hitro zaustavijo.

Najmanjše vozilo, ki prihaja iz Citroenove tovarne se bo predvsem dobro znašlo v mestnem vrvežu, kjer ne boste imeli pretiranih težav s parkiranjem in tudi prtljažnik z 280 litri oz. ob prevrnjeni zadnji klopi z 955 litri bo povsem zadostoval za prevoz prehrambenih artiklov s tržnice ali za prevoz večji in težjih predmetov. Saxo, ki sedaj meri v dolžino 3720 mm, v širino 1595 mm in v višino 1380 mm, je dostopno zamenjal model AX in tudi oblika je sedaj veliko bolj sveža in modernejša.



Škoda je novo rojstvo prinesel nemški koncern VAG.

Škoda octavia 1.9 tdi

Obračanje proti zahodu

Octavia je zanimiv avto, ki prihaja iz Češke. Z njim so Čehi prekinili vse veze z vzhodnoevropskim rodovnikom, ki je spremljal to varstvo skozi desetletja realsocializma. Ob imenu Škoda smo vedno pomislili na vozila z nekvalitetno obdelavo, s hrupnimi in požrešnimi motorji. S padcem železne zavese in vstopom zahodnega kapitala je tudi avtomobilsko industrija doživila svoj preporod. Škodi je novo rojstvo prinesel nemški koncern VAG.

Prvič predstavljeni octavia je konec leta 1996 vzbudila veliko zanimanja, kar se je najbolj pokazalo na avtomobilskih salonih, kjer poprej skoraj ni bilo obiskovalcev na škodinih razstavnih prostorih. Od predstavitve octavije dalje pa se je vse spremenilo! Škodini razstavni prostori na vseh salonih so že nekaj časa med najbolj obiskanimi.

Naša ekipa je tokrat preizkusila octavia z 1,9-litrskim turbodizelskim motorjem in zelo bogatim paketom opreme. Motor prihaja iz nemških delavnic in razvija 90 KM pri 4150 vrt/min in požene vozilo tudi čez 180 km/h. Voziti se s škodo 180 km/h je bila za nas nova, a prijetna izkušnja. Pri tem je škoda vseeno postala nekoliko hrupnejša, a na porabi se to ni veliko poznalo. Na našem testu je povprečna poraba znašala 6,5 l, kar je kljub testnemu načinu vožnje izredno malo. Tako smo z enim rezervoarjem goriva, v katerega lahko nalijsate 55 litrov plinskega olja, prevozili skoraj 900 km.

Izgled octavije je uspešna mešanica inovativnosti in zgledovanja po konkurenčnih. Na prednjem delu dominira kromirana maska s Škodinim znakom na vrhu. Lahko bi celo presodili, da gre na nek način za mešanico med rovčjem 800 in staro lancio themo. Gledano z boka, nas vozilo spominja na športni kupe. Zadnja

vrata se zapirajo do roba branika, ki je v barvi karoserije. Prtljažnik je s 528 l prostornine med največjimi v razredu, s podiranjem zadnje klopi pa ga z lahkoto povečamo na 1328 l, kar močno olajšuje prevoz večjih in daljših predmetov.

Notranjost je z manjšimi popravki prevzeta iz audija. Armatura plošča ima samo spremenjeno obliko stekilk v oznak, medtem ko je razpored ostal enak. Velike bele številke in črtice pa še vedno delujejo precej staromodno. Volan je nastavljiv po višini in globini, kar nam v kombinaciji s po višini nastavljivim sedežem olajšuje iskanje primerne položaje za vožnjo. Dve zračni vreči sta standardni, za doplačilo pa lahko dobite še dve. Vsa štiri bočna stekla se dvigujo in spuščajo s pomočjo električne, prav tako tudi vzvratni ogledali in strešno okno. Ob električnem paketu v SLX opremo sodi še ABS, servo volan, centralno zaklepanje, blokada motorja, odbijači in ogledala v barvi karoserije ter vzglavnika na zadnji klopi. Naša octavia pa je imela še klimatsko napravo, 15-palčna platniča iz lahke litine in športni spojler na pokrov prtljažnika.

Najverjetneje vas zanima tudi cena. Naš testiranec stane s vso standardno in dodatno opremo nekaj tolarjev manj kot 3 milijone tolarjev. Morate pač razumeti, da je v vozilo vgrajen preveč delov z oznako "Made in Germany", da bi bila škoda lahko cenejša. Nova škoda je vsekakor prvovrstno presenečenje, ki prihaja z Vzhoda. Kljub velikemu vplivu z Zahoda, škoda ostaja samosvoja in se uspešno prebjija med svetovno elito predvsem na račun modernizacije in kvalitetnejše izdelave. Zato ne bodite presenečeni, če vam bodo pri nakupu octavije kot poseben dodatek priznali tudi 10-letno garancijo na prejemanje.

DAE MOBIL NOVO MESTO

PAAM AUTO d.o.o.

ŽABJA VAS 4, 8000 NOVO MESTO
Tel.: 341-670



NOVA NUBIRA ŽE OD 2,249.000 TOLARJEV!

Nubira II osvežuje samo do 1. julija.



ZA PRIDOBITEV KREDITA POTREBUJETE LE OSEBNO IZKAZNICO



Saxo je uspešno zamenjal model AX

OBISKA AMERIŠKEGA PREDSEDNIKA CLINTONA V SLOVENIJI

Clinton bo jedel s partizansko žlico

V ponedeljek, 21. junija leta 1999, je minuto pred pol tretjo na letališču Brnik močno deževalo. Na pristajalni stezi je dež močil le gručo že precej premočenih in prezbehljov novinarjev in mrke varnostnike, ko se je zaslišal ropot letalskih motorjev in trenutek zatem so se kolesa mogočnega modrobelga ameriškega letala Air Force One dotaknila slovenskih tal. To je bil zgodovinski trenutek za mlado slovensko državo. V letalu je bil prvi ameriški predsednik, ki je obiskal Slovenijo. Naša država je obiskal William Jefferson Clinton.

Tako ko se je predsednikovo letalo ustavilo na z leplinimi trakovi do centimetra natančno določenem mestu pred letališčo zgradbo, se je začelo. Na pristajalno stezo so pripeljale črne limuzine, delavci protokola so hiteli polagati rdeče preproge, ob katerih sta se postrojili godba slovenske policije in častna četa Slovenske vojske. Na strehi letališča stavbe so varnostniki z dolgimi daljnogledi in ostrostrelci s puškami, pripravljenimi na strel, pozorno spremljali vse, ki jim je bilo dovoljeno biti na pristajalni stezi. Vse je bilo pripravljeno, da prvi mož svetovne politike stopi na slovensko zemljo.

Potem je steklo kot v že neštetokrat videnem filmu. Širok nasmej, brez katerega se ameriški predsednik nikoli ne pojavi v javnosti, je zasijal na vrhu stopnic, po katerih se je z ženo Hillary kot zmagovalcem spuščal do slovenskega kolega Milana Kučana, ki sta ga spremljala žena Štefka in predsednik vlade dr. Janez Drnovšek. Billu je prvi stisnil roko Milan, Hillary je objela Štefko; kot da so se srečali stari družinski prijatelji.

Zakaj je prišel k nam

Čeprav ameriški predsednik veliko potuje, spisek držav, ki jih je obiskal, le ni tako velik, kot bi si mislili, vsak obisk pa je skrbno načrtovan in ima tudi globlje vzroke. O vzrokih in posluju njegovega obiska v Sloveniji se je precej govorilo in pisalo, a vse je bilo bolj ugibanje. O namenu obiska v Sloveniji je predsednik Clinton pred odsodom na svoj letališču v Bonnu v intervjuju za Radio Slovenija dejal "V Slovenijo odhajam predvsem z namenom, da bi podaril naše partnerstvo, skupne vrednote in skupno prihodnost. Želim, da bi Američani in drugi ljudje videli uspešno državo v

jugovzhodni Evropi, ki je naredila velik korak pri razvoju demokracije in napredka, ki si prizadeva za integracijo z ostalo Evropo in ki predstavlja tisto, kar bi po mojem mnenju morala postati celotna regija. Slovenci so za nas dobrí partnerji; to želim poudariti, z obiskom pa želim tudi pokazati, kakšno družbo lahko gradimo na tem območju.

• **ŽLICA IZ ZAVEZNKEGA LETALA** - Na svoj račun je prišlo tudi skoraj sto najuglednejših Slovencev, ki so imeli čast na Brdu večerjati z ameriškim predsednikom. Med izbranci so bili poleg najvišjih predstavnikov slovenske oblasti tudi ugledni gospodarstveniki, kulturniki in šolniki. To je bil tudi trenutek za različna darila. Med najbolj simpatičnimi je bila partizanska žlica, ulita v partizanskih delavnicah na osvobojenem ozemlju v Črnomlju iz aluminija sestreljenih zavezniških letal, ki jo je ameriškemu predsedniku izročil predsednik borčevske organizacije generalpolkovnik v pokolu Ivan Dolničar kot simbol trajnega zavezništva med Slovenci in Američani, ki traja že od druge svetovne vojne.

in širše, če bomo delali na tem skupaj."

Če je Amerika naše osamosvojitevne težnje na začetku devetdesetih let gledala s precejšnjim nazaupanjem in nas je pripravljala postati celotna regija. Slovenci so za nas dobrí partnerji; to želim poudariti, z obiskom pa želim tudi pokazati, kakšno družbo lahko gradimo na tem območju.

vzhod odrinila vstran, je okrepljena z novimi spoznaji po treh balkanskih vojnah na Hrvatskem, v Bosni in predvsem po kosovskem spopadu, kot kaže, spoznala, da je Slovenija lahko svetel zgled in vzorčni primer



KOT DRUŽINSKI PRIJATELJI - Na pomembnejših državnih poteh ameriškega predsednika Bill Clintonja spremlja žena Hillary, slovenskega predsednika Milana Kučana, ki je Clintonu dočakal skupaj s predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom, pa stoji ob strani žena Štefka. Njihovo srečanje na Brniku je zgledalo kot srečanje starih družinskih prijateljev. Predsednika obeh držav sta se takoj zapletla v pogovor, dr. Drnovšek se je pomenil z gospo Clinton, Štefka Kučan pa je vse štiri nasmejana opazovala nekoliko s strani.



DOBRODOŠLICA NA LETALIŠČU - Prvi stik s Slovenijo je predsednik Clinton doživel na brniškem letališču, kjer so visokega gosta poleg obeh gostiteljev pozdravili predsednik državnega zbora Janez Podobnik, predsednik državnega sveta Tone Hrovat, večina ministrov in člani diplomatskega zbora, ki se jim je na koncu vrste z dežnikom pridružila tudi ameriška državna sekretarka Madeleine Albright.



STARI ZNANCI - Najstarejši olimpijski zmagovalec na svetu Leon Štukelj se je s predsednikom Clintonom srečal že pred tremi leti med otvoritvijo olimpijskih iger v Atlanti, kot staremu znancu pa je novomeškemu rojaku pripadla čast, da je gosta pozdravil na Kongresnem trgu in ga posebno povabil, naj stopi k mikrofonu in nagovori Slovence.



CLINTON MED SLOVENCI - Po govoru na Kongresnem trgu je predsednik Clinton stopil med ljudi in se z njimi rokoval. (Foto: I. Vidmar)

glasivti samostojnosti Slovenije in citiral verze iz Prešernove Zdravice. Povedal nam je, kar smo od njega želeli slišati - da smo delavni, uspešni in za vzor drugim in da nam bo Amerika pomagala. Na koncu govora je stopil z odra in se rokoval z množico in glasbeniki, ki so takrat veselo preigravali Müllerjevo Ameriško patrolo. S tem se je slovenski javnosti prikupil na način, na kakršen se je dvakrat prikupil ameriškim volilcem.

V bistvu nam ni obljubil nič konkretnega, niti tega, da nas bo Amerika podprla pri članstvu v Natu. Če bi nas podprla, bi bili že člani. Nam pa je dal jasno vedeti tudi to, da od nas zradi vsega omenjenega pričakujejo ključno vlogo pri gradnji boljše Evrope brez meja in etničnega čiščenja. S tem je mislil predvsem na našo vlogo v politični obnovi Balkana, kamor nas je kljub vsemu med vrsticami povedanega uvrstil predsednik Clinton. Kjerkoli je govoril, ni pozabil omeniti tudi Slobodana Miloševića.

Najnovejši bi bili misliti, da nas zaradi Clintonovega obiska zdaj pozna ves svet. Kaj pa poprečen Slovenec ve o Hondurasu ali Ugandi? Nič, morda niti tega, da bi se spomnil, da jih je obiskal Clinton.

Gre pa pritrdirti besedam novinarke dunajskega dnevnika Kurier Regini Bogensberger, da bo Clintonov obisk avstrijsko javnost, ki nas še vedno premočno povezuje z nekdanjo Jugoslavijo in s tem s kriznim žariščem na Balkanu, opomnil, da smo sorazmerno uspešna,

• **NAJMOČNEJŠI APLAVZ ZA DAME** - Če gre priljubljeno politikov meriti po glasnosti sprejema in aplavza ob njihovem prihodu, so poleg predsednika Clintonona na Kongresnem trgu v Ljubljani najglasnejši sprejem doživele tri dame - soprogi predsednikov Hillary Clinton in Štefka Kučan, ki sta si po ločenem damskem programu ogledali Univerzitetni zdravstveno rehabilitacijski inštitut Soča, in ameriška državna sekretarka Madeleine Albright.

varna in trdna demokratična država, ki je tik pred vstopom v Evropsko unijo. Zato je Clintonov obisk Slovenije najpopolnejši predvsem za ugled naše države pri bližnjih sosedih in članicah Evropske unije, kjer raziskave javnega mnenja kažejo, da Slovenija pri poprečnem Europejcu ni zapisana najbolje.

Besedilo in slike: IGOR VIDMAR

KRKA NAJDALJSJA V CELOTI SLOVENSKA REKA

Izvor imena zelene dolenske lepotice

Dolenjska in njeni preteklost sta tesno in usodno povezani z reko Krko. Bila je tudi vir hrane prebivalcev ob njej in zasluga z lovom, ribolovom in v prejšnjem stoletju posebej z lovom na rake, ki se je drastično končal izumrtjem raka jelševca zaradi rače kuge konec prejšnjega stoletja. Krka je bila glavni vir pitne vode za ljudi in živino, v antiki je po nekaterih podatkih bila tudi plovna.

Izkoriščali so jo tudi obrtniški cehi. Skromnemu številu turistov je takrat še neonesnažena ponujala čudovita čolnarska, kopalna in plavalna doživetja. Nepozabne so bile edinstvene vedute na sami Krki, pogledi na njeno neokrnjeno obrežje in bližnjo okolico. Bila pa je tudi strah in trepet prebivalcev ob njej s svojimi bolj ali manj rednimi visokimi poplavami, ki so pogostoma zalile ne le kmetijske površine, temveč tudi naselja ob njej.

Vse kaže, da bo Krka kot največja reka, ki teče v celoti po Sloveniji in je skoraj povsod vidno še neosnažena, tudi v prihodnje zaznamovala in opredeljevala del usode Dolenjske. Prvi pogoji za to pa je, da se odpravijo in preprečijo vse druge vrste onesnaženja (kemična, kmetijska, komunalna in vsa druga), ki danes močno ogrožajo reko v celiem njenem toku in prehajajo občasno že v ekološko katastrofo. Že samo zaradi tega je reki treba posvečati vsestransko pozornost in predvsem zagotoviti ustrezno zaščito te naravne znamenitosti in zgodovinske dediščine. Ponavljam že večkrat izrečeno misel, da bi jo morda bilo že iz tega razloga, tako kot Triglav, imeti za enega od simbolov države Slovenije. Zato se naravnost ponuja razglasitev reke in neposredne okolice ali celo vsega povodja za naravni (krajinski, narodni) park, vsaj podobno kar se načrtujejo parki za druge večje reke (Sava, Drava, Mura, Soča, Kolpa), ki le delno tečejo po ozemlju države Slovenije. Zato je prav, da vemo vsaj nekaj o njeni davnini preteklosti, za začetek zlasti o izvoru njenega imena.

Vode z imenom Krka

Dolenjska reka Krka ni edina voda s tem imenom v današnjem državi Sloveniji, pa tudi na nekdajem slovenskem etničnem ozemlju in zunaj njega so vode s tem imenom. Rek, rečic in potokov z imenom Krka v Sloveniji in na širšem etničnem slovenskem ozemlju je več. Najprej je seveda naša dolenska in v celoti največja slovenska reka Krka. Naslednji Krki v Sloveniji sta manjši reki Velika Krka (izvir pri Čepincih) in Mala Krka (izvir pri Kuštanovcih) na Goričkem v Prekmurju. Potem ko nekaj časa tečeta po našem ozemljiju proti vzhodu, prestopita slovensko-madžarsko mejo, kjer se preimenujeta v Nagy Kerka in Vis Kerka ter se tam tudi združita v vodotok Kerka. Reka teče naprej vseksko po madžarskem ozemljju

proti jugu in se izliva v Ledavo, ki je na tem mestu mejna reka. Slednja se kmalu zatem izlije v Muro. Krka je tudi rečica (potok) v Slovenskih Goricah, ki izvira v bližini Juršincev, teče proti jugu in se izliva v Pesnico.

Naslednja reka Krka je na avstrijskem Koroškem, nemško imenovana Gurk. Izvira pod gorsko skupino Krške Alpe (Gurktaler Alpen) in po Krški dolini (Gurktal) v gornjem toku teče proti vzhodu. Pod mestom Strassburg zavije proti jugu in se izliva v Dravo približno na pol poti med Celovcem in Velikovcem. V Krko se pri St. Janžu (St. Johann) na Koroškem izliva rečica Krčica (nemško Gorschitz).

Zunaj zgodovinskega slovenskega etničnega ozemlja je znana reka Krka v Dalmaciji. Izvira v podnožju gore Dinara in teče mimo Knina v notranji Dalmaciji proti jugu ter se izliva pri Skradinu v Prokljansko jezero. Pred izlivom ustvarja lepe in znane slapove Skradinski Buk.

Znani so seveda tudi topomini Krka in izvedenke iz njega. Krka se imenuje naselje pod izvirom. Izvedenke pa so ime mesta Krško, imena naselij Krška vas pri izviru in Krška vas pred izlivom, ime podzemne jame Krška jama nad izvirom in ime ravnice Krško polej oziroma na novejših zemljevidih Krška kotlina. Toponimi na avstrijskem Koroškem so naselje Krka (Gurk), Krška dolina (Gurktal) in Krške Alpe (Gurktaler Alpen). Na Madžarskem pa so topomini ob reki Krki naselja Kerka-Nemethfallen, Kerka-Szent Miklosz (sedaj Tornyszentmiklosz) in Kerkateskand (Handatlas, 1913). Zanimivo je, da se vas Čepinci, blizu katere izvira Velika Krka, v madžarsčini imenuje Kerkafa.

Različni zapisi imena

V zgodovinskih pisnih dokumentih, povzeto po Bezljaju (1956), so za dolenjsko Krko navedena v glavnem imena, izvedena iz nemškega imena Gurk. Vendar je to

ime, kot bo videti pozneje, izvedeno iz slovenskega imena Krka. Tako so od leta 1208 do 1477 v listinah zabeležene naslednje različice: Gurk, Gurka, Gurca, Gurke, Gurckā, Gurch, Gurgi, Gurk, Gurkg. Že zelo zgodaj, leta 1295, navedba imena Kierka, "... circa aquam dictam Kierka..." (... okrog vode z imenom Krka...) dopušča sklep, da so ime Krka uporabljali slovenski priseljeni oziroma prebivalstvo v srednjem veku pred germanizacijo in med njo oziroma med kolonizacijo kot slovensko izvedenko starejših imen, da se je ohranilo do današnjega dne.

Tudi Valvasor (1689) piše nemško ime Gurck, vendar tudi slovensko Kerka. V Jožefinskih zemljevidih (1765-1787) je zapisano ime Gurk Fluss in skrajšano Gurk Fl. V 19. stoletju se v publicističnih zemljevidih uveljavlja namesto nemške Gurk ime Kerka, npr. na Kozlerjevem "Zemljovidu" (1853) in v Ravnkarjevem članku Ravnkarja (1848) v listu Slovenija. Pisna oblika Kerka se takrat uveljavlja po analogiji s pisno obliko besed z enako glasovno zvezzo kot -kr-, na primer smrt / smert, tra / terra, vrh / verh ipd.

Za Krko na današnjem avstrijskem Koroškem podobno pisali različice osnovnega nemškega imena Gurk, in sicer se od leta 831 do 1264 navajajo pisarske različice Curca, Gurca, Gurka, Gurckh, Gurch, Gurga, Gorka in seveda Gurk. Podobne so različice za Krčico (majhno Krko), pritok Krke na Koroškem, so zabeležene v listinah od leta 831 do 1269: Curcza, Kurciza, Kurkiza, Gurzica, Guruza, Corsitz, Gorsitz, Gvrzista in Gorschitz.

O imenih dveh rek Krk v Prekmurju ni zgodovinskih podatkov, za Kerki na Madžarskem pa se med leti 1257 in 1387 omenjajo različice: Karka, Carka, Karaka, Karka in današnja Kerka.

Za rečico (potok) Krka v Slovenskih goricah ni historičnih podatkov v listinah in zemljevidih.

Zgodovinski topomimi, izvedeni iz Gurk in Krka, so naslednji. Nad izvirom se navaja ime gradu

Verch Kerka ali Ober Gurck (Valvasor, 1689) (danes o gradu, ki bi mu verjetno rekli Vrhkrka ni vec sledi); Kerschka vas pod izvirom, danes Krška vas; naselje Kerka, danes Krka blizu izvira; Gurkfeld ali Gurk Feld, danes Krško polje ali Krška kotlina; Gurkfeld, danes Krška vas in Kerschka vas, danes Krška vas nad izlivom v Savo. Že so omenjeni topomimi iz Gurk in Krka na avstrijskem Koroškem in iz Kerka oziroma Krka na Madžarskem.

Današnje ime dolenske reke Krke in njene nemške in madžarske različice imajo svoj prehodni izvor v antičnih imenih korkoraj (grško) in njenih latiniziranih različicah Corcora ipd. Prehodno zato, ker etimološki izvedenci menijo, da omenjena antična imena niso praizvor današnjega imena, ampak da to sega daleč v predantiko.

Izvor imena Krka

V zvezi s tem velja najprej omeniti mišljenje (verjetno nemškega izvora), da je nemško ime Gurk izvedeno iz latinske besede gurses, ki pomeni vir, vrtinec, globoka voda, tolumn ipd., prek nemškega glagola gurgeln, ki pomeni grgrati, brbotati. Gurk naj bi pomenilo reko ali vodo, ki ima buren izvir ali tok, ko je slišati nekakšno grgranje, bruhanje vode ipd. Vendar je takšna teza malo verjetna. Dolenjska Krka je, glezano v celoti, reka s pretežno mirnim tokom in le ob velikem deževju je njen izvir nekoliko bolj buren, saj voda prihaja tudi iz Krške jame, celoten tok, z izjemo slapov, brzic in pretokov čez lehnjakove pragove v gornjem toku, pa je tudi ob visokem vodostaju razmeroma umirjen, vendar precej hitrejši. Podobno Bezljaj (1956) odklanja mišljenje nemških etimologov, da je Gurk neposredno izveden iz nemškega krajevnega imena Kurkus ali Kurken, in ima to razlogo za nesprejemljivo.

Bezlaj (1956) obsežno utemeljuje, da je ime Gurk izvedeno iz slovenskega imena Krka, in sicer v glavnem po naslednji poti. V severnokoroških narečjih imajo -g- za slovenski -k- in je zato prav tam Gurk, pozneje še malo posnemčeno, sprejet iz slovenskega imena Krka. Iсти etimolog meni, da vsa prej navedena imena, ki so povezana z Gurk in Krka, sodijo skupaj in so zasnovana na slovenskem nadomestku Krka za Korkoraj (grško), antično ime, kakor ga je zapisal grški zemljepisec Strabon (živel med letoma 63 do 20 pr.n.s.). Podobna so še druga pretežno latinizirana imena, ki se pojavljajo v antičnih zapisih za Krko: Corcas, Corcora, Carcorus, Cancorus, Corcara. Najverjetnejše sodi v to skupino imen tudi Corca - Kokra.

Vendar da ne gre le za antični, ampak za še starejši izvor imena Krka, je domnevati iz več razlogov. V predantiki so se posamezniki (trgovci ipd.) in plemena

med selitvami in potovanji ter poohodi premikala v glavnem po dolinah in ravninah ob večjih vodotokih ter so tako večje reke s svojimi imeni bile bolj ali manj zanesljivo in razpoznavno vodilo in kažipoti. Tako je splošno znano, da so bolj ali manj znana antična imena rek in nekaterih rimskeh mest najverjetneje predantične izvore. Npr. za današnjo Savo: Saon (grško, izgovori Šaon) in Savus (latinsko); za današnjo Draovo: Drabos (grško) in Dravus (latinsko); za današnjo Kolpo: Kolapis (grško) in Colapium, Culpa (latinsko). Da so omenjena imena predantične izvore, govoriti tudi ilirsko etnično ime Kolapijano (grško), poslovenjeno Kolapiani. To ilirsko pleme je bilo naseljeno ob Savi, spodnji Krki in Kolpi ter je bilo sosed ilirskega plemena Japodi, naseljenega na prostoru današnjega Gorskega Kotarja in ilirskih plemen Latobiki ter Noriki na Štajerskem in Koroškem okrog leta 800 pr.n.s. (Grafenauer, 1965). Še več: Bezljaj (1956) celo meni, da je izvor imena Krka treba iskati ne le v praindoevropski, ampak celo v paleo-evropski jezikovni plasti. Izvor številnih rečnih, krajevnih in gorskih imen v rimski dobi je namreč najverjetneje paleo-evropski. To svojo domovo utemeljuje s tem, da so v Evropi pogosta imena s korenom ker-, kor- in kr-, morda tudi kar-, kakor npr. ime Korkontoi (grško) za Krkonoše na Češkem, kakor Korkyra, grško ime za otok Krk, grško tudi Kerkyra, v Španiji Coronte in Corcera itd. Če sledimo tej tezi, je takšnega izvora morda tudi ime reke Korane, ki priteče iz Plitvičkih jezer in se izliva v Kolpo pri Karlovcu. Ni nemogoče, da so istega paleo-evropskega izvora tudi krajinska in pokrajinska imena Carusadius - Kras, Carantanum - Koroška, Karavanke ipd., imena pokrajin in celo zgodovinskih držav, vojvodstev in podobnih tvorb. Tudi izvor etnika Karni (keltsko pleme) in iz tega nastalih pokrajinskih imen Carnia, Carniola in Creina, kasnejši Kranjska in Kraina ter topomin Carnium (za mesto Kranj) sega morda v paleo-evropsko jezikovno plast.

Dosleden opisani tezi o paleo-evropskem in ne indo-evropskem izvoru imena Krka, Bezljaj meni, da imena Krka ni mogoče povezovati s hidro- in topomimi praindo-evropskega izvora na Bližnjem vzhodu, katere bi bilo mogoče zgraditi podobnosti povezovati z imenom Krka in njenimi zgodovinskimi različicami. To so topo- in hidronimi v bližnjevzhodnih državah kot Kerkuk ali Kirkuk v Iraku, Kherka vadi in Palestini, reka Kercha in krajevna imena s podobnimi korenji v Iranu.

Zaključna misel

Ob koncu prikaza izvora in razvoja imena reke Krke (in njenih sorodnic) se nehote vsiljuje misel, da bi bilo veliko primernejše, ko bi

omenjena starodavna imena reke kot našo dedičino v vseh njihovih možnih različicah uporabljali za poimenovanja podjetij, ustanov, klubov in drugih ustanov v njeni bližini in daljni okolici, kakor da se zatekamo k uporabi naših naravnih in jezikovnih dedičini povsem neustreznih, neprirodnih in tujih imen. Seznam literature in virov pri avtorju

Dr. FRANC BUČAR



BREST - Eden od velikanov pod soteskim gradom, ki ga duši bršljan. (Foto: T. V.)

NARAVNI ZAKLADI

Najdebelejša soteska bresta

Slovenska dežela je bila že od davnine zelo bogata z gozdovim. V zadnjem času pa nekateri gozdni kompleksi počasi, a vztrajno umirajo "stope". Vendar je še čas, da jih rešimo.

Najdebelejša in najstarejša drevesa ne rastejo samo v gozdovih, v velikih kompleksih, nekaj jih je tudi ob rekah, tudi ob reki Krki je nekaj teh starostnih velikanov. Na obrežju, ki bi si rado obvarovalo strugo, pod soteskim gradom, sta najdebelejša raziskana bresta (Ulmus sp.). Ta dva orjaka imata obseg 500 in 460 cm. Kako sta prišla na te bregove, je uganka, morda jih je zasadila cloveška roka. Ta drevesa uspevajo v zmerinem in topalem podnebjju. Imajo vijoličaste cvete, ki se pojavijo pod listjem, in kraljeve plodove. Izmed domačih vrst so znani poljski berati, goli brest in dolgi pečljati brest. Tudi tega se lotujejo razne škodljive bolezni.

Ker spadata tadvaj bresta pod spomeniško varstveno zaščito, bi bilo zelo pohvalno, če bi okolico dreves očistili podrstati in na enem uničili bršljan, ki ga vztrajno duši pri rasti. Nič ne bi bilo narobe, če bi v bližini postavili kloppo, da bi se tisti, ki jim je resnično do občudovanja narave, nemoteno naužili čistega zraka.

T. VIRANT

Naredimo nov svet

Kdo so ti ljudje?
Kdo so ti slabici,
ki si silo spreminja
ta naš lepi svet?

Kdo jim dovoli,
da počnejo te grozne stvari?
Ustavimo te ljudi,
mladi nočemo njihove pameti!

Naredimo nov svet,
svet brez vojn in mej,
svet sožitja, miru,
na Zemlji bratje bomo vsi.

Odprimo oči,
vrzimo proč stare stvari,
naš svet bo na enakosti,
prijateljstvu in pravičnosti.

Dajmo življenje otrokom,
dajmo jim kruha in svobode,
skupaj stopimo vsi,
skupaj k pravičnosti.

Adijo diktatorji,
adijo orože,
posljimo nekam te ljudi,
da mračni se jim um zbistri.

Naredimo ta korak mi,
da v novo tisočletje bomo šli,
brez nasilja, umazanih stvari,
ki temu poklicana sva jaz in ti.

Naredimo ta korak mi,
povežimo vse strani,
ne v brezna krvi,
v vesolje jutri bomo šli.
MARKO MODREJ



DOGODEK, KI GA POMNIJO RODOVI - Zamrznjena Krka v Kostanjevici v izjemno hudi zimi l. 1929. (Foto: F. Rabuse)

44.600 KILOMETROV NA KOLESU

Bojan s kolesom obkrožil zemeljsko oblo

Z novomeškega Glavnega trga je 5. septembra 1997 s kolesom krenil na pot okoli sveta Metličan Bojan Stezinar. Dobrih dvajset mesecev pozneje so ga Metličani zoper bučno pozdravili, ko se je z več kot štiristo kolesarji pripeljal na Vinsko vigrad v Metliki. V tem času pa je sklenil krog okoli zemeljske oble. Kot pravi, mu ni znano, da bi še kateri Slovensec na ta način prepotoval svet.

Da bi postal svetovni popotnik, je razmišljal kar osem let. "Dokler sem bil zaposen, sem venomer odrival strani misel na pot. Toda ko sem po lastni želji pustil službo in tudi drugih obveznosti nisem imel, je dozorel čas, da odpotujem," pravi Bojan, ki je bil že prej izkušen kolesar. Ko je bila vojna na Hrvaškem in v Bosni, je šel namreč v Srbijo, ker ga je zanimalo, kaj preprosti ljudje misijo o dogajanjih v nekdanji Jugoslaviji. Potem je pot podaljšal do Makedonije in Grčije. Kot velik ljubitelj Alp je prepotoval tudi alpski svet pa Apeninski polotok, Sardinijo in Korzikou, udeležil pa se je tudi številnih maratonov.

Vztrajal kljub velikim tveganjem

Na pot okoli sveta torej ni krenil kot začetnik. Vedel je, koliko zmore. Zanimivo je, da je imel s seboj le avstralski vizum. Sicer si jih je urejal sproti, v nekaterih državah srednje Amerike pa je bilo dovolj, da je uslužbencem na meji stisnil v roko deset ameriških dolarjev in so ga brez težav spustili v državo. Tudi v Črno goro je prišel ilegalno. Morda pa bi bilo dobro, če bi pred odsodom prisluhnih še kakšnemu napotku, da bi mu bila prihranjena prenekatera nevšečnost. Že ko je z ladjo priplul v izraelsko Haifo, se je počutil precej nelagodno, saj so ga pregledovali kar štirje možakarji, podrobno pogledali pa so vselišči na oblačilih. Iz Izraela je potoval v Egipt, kjer je v puščavi opazoval zvezde, za katere se je zdelo, da bi jih lahko dosegel s tal. A ko je nameraval nadaljevati pot v Sirijo in Jordanijo, niso bili najbolj navdušeni nad izraelskimi žigji v njegovem potnem listu. Tako bi moral kar mesec dni čakati na volumna za tì dve državi, s čimer pa se ni strinjal. Šele pozneje je zvedel, da bi mu morali Izraelci prisniti žig le na list papirja in ne v potni list. Tako se je vrnil v Grčijo ter pot nadaljeval ob turški obali proti Iranu. Turško-iransko mejo pa mu je uspelo prestopiti šele pod Araratom.

Medtem ko je do Turčije prenoveval zgodil v šotoru, so se tu začele težave. Ni bilo namreč več varno spanje ne v šotoru ne v vojašnicah. Vojaki so bili sicer prijazni in so mu dali celo kaj za pod zob, opozorili pa so ga tudi na nevarnosti. A četudi je videl, da mu prede trda in da je še kako tvegano, ne takrat ne nikoli pozneje ni pomisli, da bi se po najkrajši poti vrnil v varno domov. Odločil se je, da bo vztrajal do konca, in danes mu ni žal, ker ni odnehal. Predvsem pa je spoznal, kako je svet majhen. Kmalu potem, ko je vstopil v Iran, je srečal Japonca, ki je prav tako potoval po svetu s kolesom. V Teheranu sta se razšla in se v Kalkutti znova srečala. V Teheranu se je srečal tudi s šestimi Slovenci, ki so bili na poti po Aziji, zanje pa je zvedel na slovenski ambasadi v mestu.

Nezavest zaradi izčrpanosti

Iran mu je ostal v spominu kot neobluden in nevaren. "Človeško življenje ni vredno prav nič. Za pet dolarjev bi te pospravili. A ko sem prestolj iransko-pakistansko mesto v tem že mislil, da si bom lahko oddahnih, so se začele prave težave. Zaradi precej drugačne hrane od naše so me začele pesti prebavne motnje. Razkužila v obliku domače slivovke nisem vzel s sabo na pot, saj bi mi jo na enem od mejnih prehodov izlili, ker alkohol ni dovoljen. Seveda sem si po zemljevidu natančno ogledal pot in vedno načrtoval tako, da sem imel do naslednjega večjega

mesta dovolj hrane in vode. Tako naj bi bilo na enem od pakistanskih odsekov poti po 60 kilometrih mesto, a ko sem prispel do domnevnega naselja, je bilo zgolj križišče. Ker na ravnini ni bilo varno prenočevati, sem se, čeprav že povsem izčrpan, napotil do gora. Prostor za spanje sem si našel v suhi strugi hudournika. Bilo je oblačno in le upal sem lahko, da ne bo deževalo, sicer bi me odplaknilo kot muho. Moje upanje se je uresničilo," pripoveduje Bojan.

Spat je odšel brez večerje in pot nadaljeval brez zajtrka. Kmalu je začutil, da je z njim nekaj narobe. Stopil je s kolesa in padel v nezvest, kolo pa nanj. Na srečo se je lahko kmalu pobral in jo preko prelaza mahnil na drugo stran gora. Ob spuščanju v dolino je zagledal ljudi, toda njegovo veselje je bilo kratkotrajno, kajti kmalu je spoznal, da gre za vojsko. Eden od vojakov mu je začel brskati po torbah, da sta se skoraj stepla. Tako je od njih odšel brez vode in hrane, lačen pa je nekaj kilometrov naprej zapustil tudi restavracijo, v kateri so ga hoteli izseljevali s ceno obroka.

Po teh pakistanskih pripetijah ga je na cesti našla policija in ga stari dni spremilala do meje z Indijo. Ni se počutil najbolj lagodno in jim je dvakrat poskušal celo uiti, predvsem pa se je bal, da bo za spremstvo prisel raučen. A so ga policisti potolažili, da so njegovi prijatelji in da le skrbijo, da se mu ne bi kaj zgodilo, ponudili pa so mu celo prenočišče na policijski postaji. "Ko sem se tam po dolgem času pogledal v ogledalo, sem se zgrozil. Tako sem shujšal, da je koža visela na meni kot ohlapna obleka," se spominja.

Smrt grozila v postelji

Božič je Bojan dočakal pri znameniti indijski palači Tadž Mahal, šotor pa si je postavil kar na dvojniču bližnjega hotela. A pravi, da se v Indiji ni najbolje počutil zaradi neizmerne revščine Indijcev. "Ljudje umirajo kar na cestah, mnogo je invalidov zaradi poškodb, ki bi jih pri nas oskrbeli ambulantno, otroci pa na vsakem koraku prosijo miloščino," pripoveduje. Čeprav se je odpravil na pot sam, je večkrat del poti prevozil s kolesarji, ki so že zeli spoznati svet s kolesarskega sedeža. Tako je od Pakistana potoval z Angležem, a katerim sta se v Nepalu skoraj zastrupila z ogljikovim monoksidom. "Prenočila sva v vasi, ki leži 3.800 metrov nad morjem. Ker tamkajšnji prebivalci nimajo navade ogrevati sob, v najni spalnici seveda ni bilo peči. Zaradi mraka sva prosila za ogrevanje in v nekakšni pločevinasti posodi so nama prinesli ogenj. Sopotnik je začutil, da je nekaj narobe, pa je začel udrihati po vratih, a jih ni mogel odpreti. Ljudje so vdrli v sobo, vendar mene niso mogli zbuditi. Prebudil sem se šele, ko so naredili preprič in me je začelo pošteno zebstvo. Mislim, da sem bil takrat najbliže smerti, a nikoli si ne bi odpustil, da sem na takšni pustolovski poti umrl v postelji," se pošali Stezinar.

Ker je del poti preletel tudi z letalom, je razumljivo, da se je moral prilagajati različnim spremembam. Ko je iz indijske Kalkute z letalom pripletel na Tajske, so tam v februarju namerili v senci celo 58° Celzija. Zaradi vročine je poskusil voziti ponoči, a ni šlo. Je pa bilo zato morje in življenje v njem tako lepo, kot bi se potapljal v akvariju. Prepotoval je indonezijske otoke in tik pred nemiri v Indoneziji poletel v Darwin na severu Avstralije. Še prej je na Sumatri prečkal ekvator, a ni vedel kdaj, saj ni bilo nikjer označeno. "Ko sem prišel v Avstralijo, je bilo, kot bi padel na drug planet. Vse je bilo veliko bolj civilizirano, temu primerne so bile tudi cene. Razlike v ceni sem toliko bolj občutil tudi zato, ker sem v Indoneziji za normalno življenje porabil po en ameriški dolar na dan," pravi Bojan, ki je v Avstraliji najprej po puščavi potoval do Tennant Creeka. Pakistske izkušnje so ga

naučile, da je vedno vozil s sabo po deset litrov vode, sicer pa je bila tudi razdalja med naselji po dvesto in več kilometrov. A ljudje so bili zelo prijazni. Ustavljalni so avtomobile, ga spraševali, če kaj potrebuje, in ga povabili na večerjo.

V petih dneh trikrat okraden

V Toowoomba pa je prvič, odkar se je pred meseci odpravil na pot, srečal Metličana. To je bil Tone Oberman. Pozneje se je na Zlati obali oglasil še pri Tonetu Kapušinu iz Metlike ter nekoliko stran pri Tonetu Starih iz Vidoščev pri Metliki. V Sidneyju je ostal kar poltretji mesec. Pod streho župnišča ga je vzel pater Valerijan, doma iz Ljubljane. "Večkrat sem se srečal s Slovenci v njihovih družtvih in hvaležen sem jim, ker so mi veliko pomagali. Dva meseca sem delal pri Slovencih kot zidar, da sem si zasluzil za nadaljnjo pot, ki me je vodila na Novo Zelandijo, ki je sicer lepa, a sem se počutil zelo utesnjene, saj so nad mano viseli težki oblaki, ob cesti pa je bila visoka ograja." Z letalom je odletel na Tahiti, otok, ki je ves dñal po cvetju in sadju, ter preko Velikonočnih otokov v čilski Santiago ter ob obali Tihega ocena



DOBRODOŠLI NASVETI - Tako, kot je bil Stezinar (na lev) deležen gostoljubja znanih in neznanih ljudi po vsem svetu, je tudi sam z veseljem povabil na pot po delčku svoje domovine Španca Eneka Etchebarrieta. Na fotografiji: oba potopnika v našem uredništvu ob zemljevidu Slovenije.



proti Bolivijski. Seveda je obiskal tudi jezero Titicaca, ki je s 3.800 metri nadmorske višine najvišje jezero na zemeljski obli, ter slikovito inkovsko mesto Machu Picchu. Ogledal si je tudi skrivnostne risbe iz perujske Nazce, ki jih je mogoče najbolje razločiti iz zraka. Gre za mrežo linij, ki se zajedajo v puščavski tla in sestavljajo ogromne podobe različnih živali. V Peruju pa ni bil le poln občudovanja, ampak tudi bolečin, saj je dobil infekcijo na nogi. Vaške vraticice so ga sicer zdravile, a brez zdravnika le ni šlo. Čeprav bi moral ostati v bolnišnici ves teden, je vzdržal le dva dne.

Ekvador mu je ostal v spominu po kupih banan, a tudi po tem, da so ga v glavnem mestu v petih dneh kar trikrat okradli: iz torbice na kolesu, iz žepa in v cenenem hotelu, ki je bil potem zelo drag. V Kolumbiji, kjer je dočakal drugo novo leto na poti, pa je po njej

govem mnenju še bolj nevarno življenje. Tudi težav z vstopnimi vizumi ni manjkalo. Na mehiško-ameriški meji jih ni mogel dopovedati, da Slovenci ne potrebujevmo vizuma za vstop v ZDA. Ko se je končno spriznjal, da bo, čeprav po nepotrebni, plačal 45 ameriških dolarjev, mu vizuma niso imeli več kam prilepit, saj je bil potni list že poln. Po vzhodnem delu ZDA je potoval proti Clevelandu, ravno ko je bila debela snežna odeja in hud mráz. "V Clevelandu sem se po dolgem času spet srečal s Slovenci in tušem. Celo begunci iz BiH so mi pomagali, čeprav vem, da še zase niso imeli kaj prida," pravi ter ne more pozabititi, kakšne težave je zopet imel, ker ga pri Buffalu niso spustili v Kanado brez vizuma. Pri Niagarskih slapovih pa je brez težav prečkal mejo.

"Kaj guncas afne po svetu!"

"V kanadskej Hamiltonu so mi Metličani pripravili takšen sprejem, da ga ne bom nikoli pozabil, zlasti pa ne župnika v slovenski fari v Hamiltonu Francija Slobodnika. Na rokah so me nosili. V Kanadi sem nameraval delati, da bi si zasluzil za pot, a so zbrali toliko prostovoljnih prispevkov, da sem lahko kmalu nadaljeval vožnjo proti New Yorku. Dogovorjeno je bilo, da se bom ustavil v slovenski cerkvi na Manhattenu, in verjet sem, da mi bodo pomagali kot drugod, kjer sem se vozil. A ko sem pred New Yorkom poklical župnika, mi je rekel, kaj "guncas afne po svetu" in zakaj ne bi raje pomagal režežem. Pa prav božji nauk uči, da je potreben pomagati popotnikom," se s trpkim glasom spominja Bojan. Tako jo je z letalom kaj hitro mahnil v London, kjer je ostal le tri dni, ker je bil predrag. Čez Rokavski preliv in zahodno Evropo se je, potem ko si je privočil še nekajdneve potepanje po njemu takoj ljubih Alpah, srednja vrnili v Slovenijo. "Na meji v Ratečah so precej časa gledali potni list. No ja, v Ameriki se je celo zgodilo, da so ga preslikali, ker menda še niso videli toliko vizumov na kupu," se nasmehne Stezinar, ki je prevozil s kolesom

od doma marsikaj bolj kot v Sloveniji spremenilo v njegovi glavi, predvsem pa sedaj marsikaj vidi v pravilnejši luči. Res pa je, da ga je že naslednji dan po vrnitvi v Slovenijo mahnil po žepu novi zakon o varnosti v cestnem prometu. "Policisti po svetu so bili zelo uvredni. Nekateri so mi ponudili celo posteljo. V Sloveniji pa sem takoj plačal kazen, ker sem imel na avtomobilu prižgane megle, sklene pripovedi o kolesarskem potovanju okoli sveta.

Bojan je s poti prinesel tudi zanj dnevnik, ki naj bi bil osnova za knjigo. Mnogi, ki so ga na kakovosten koli način spremiljali na

poti, že težko čakajo na potopisno predavanje z diapozitivom, ki jih je posnel nekaj tisoč. Mika ga tudi popotovanje po Afriki, vendar bo moral prej natančno proučiti, kako pihajo vetrovi, ki so mu na poti okoli sveta delali velike preglavice. Zemeljske oble pa ne namerava več obkrožiti. "Na kolesu sem imel kopalnico, kuhanje in skoraj spalnico. Preveč je bilo samoodrekanja in samote, zato v Afriko ne bi šel sam," je prepričan. Ali ga bo na njegovem popotovanju spremiljaj kateri od kolesarjev, ki jih je srečal na zadnji poti, Bojan še ne ve. Morda pa bo to prav Eneko Etchebarrieta in španske Baskije, ki je s kolesom na poti od začetka februarja, s Stezinarem pa sta se srečala tukaj pred njegovim ciljem v Grosupljiju. Španec je najprej nameraval s kolesom obkrožiti Evropo, prav Bojan pa ga je navdušil za pot okoli sveta.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

NEMŠKO RAZKRITJE

Skrivnost šentjanževke

Zdravilne rastline so zdravilne zato, ker vsebujejo neko zdravilno učinkovino. S sodobnimi raziskovalnimi postopki jo je pri večini rastlin prej ali slej moč odkriti. Obstajajo pa zdravilne rastline, kjer se to raziskovalcem nikakor ne posreči; med njimi je bila dolgo časa šentjanževka (*Hypericum perforatum*), zdravilne rastline, katere blagodejne lastnosti so že stoletja znane, do dandanašnjega dne pa se ni dalо ugotoviti, katera kemična snov v njej ima zasluge za to.

To se je nedavno posrečilo nemškim kemikom. Šentjanževka je v Nemčiji že dolgo zelo cenjena zdravilna rastlina, ki pospešuje celjenje ran, pomaga proti depresiji in nespečnosti, učinkuje pri tudi proti nekaterim virusom, celo proti virusu HIV, povzročitelju za zdaj neozdravljive bolezni aids. V 12 kliničnih raziskavah, v katerih je sodeloval

- n

Vredno pisateljskega peresa

Pravljično lepo Trdinovo Podgorje vabi

Podgorje, gričevnat pokrajino ob vzhodnem Gorjancev, je pisatelj Trdina še posebej slikovito opisal, pisateljskega peresa pa so vredni tudi srce Podgorja, gručasta vas Gabrij (368 m n/v), kamor spadata tudi zaselka Baben in Gabrska Gora in planinski Dom Vinka Paderšča pri Gospodinči ter bližnje hiše. Udobno prenočišče in izvrstno hrano in pijačo boste lahko dobili na Gabrski Gori 12, na Turistični kmetiji Ivanež tik pod gozdom.

To območje je bilo naseljeno že zelo zgodaj. V bližini Gabrja so odkrili gradišče in rimske grobove, v cerkvi na pokopališču nad vasjo pa je vreden ogleda križev pot z napisimi v bohoričici. Gabrje je bilo pomembno tudi med 2. svetovno vojno. Bilo je večkrat tarča okupatorjev napadov, saj so se tu od spomladi 1942 zadržale različne partizanske enote. Ker sovačnik ni mogel zagotoviti nadzora nad ozemljem pod Gorjanci, je številne vasi večkrat bombardiral in pobil 19 talcev in domačinov, o čemer pričata spomenika sredi vasi in na pokopališču. Skozi Gabrje teče pot kurirjev in vezistov, pohodniki pa lahko dobiti žig v gostilni Franca Hudoklina na sredini vasi.

Iz Gabrja so možni številni zanimivi pohodi: k Domu Vinka Paderšča nad studencem Gospodinča, od koder je čudovit pogled na vso novomeško kotlino z Novim mestom, Tolstim Vrhom in obširno Krško polje. Do Trdinovega vrha je od tam le še 50 min. hoje, bližu je tudi pianota s cerkvijo sv. Miklavža, pri kateri je Dom Revova z gospodčem. Slikovita je tudi sama okolica Gabrja. Poti vabijo na Zajčji Vrh pa v znameniti cistercijanski samostan Pleterje, v Šentjernej, daleč pa niso nisi Šmarješke Toplice in Kostanjevica.

Na Turistično kmetijo Ivanež prideš tako, da se od srednjega vasi Gabrie vzpnete na sam rob gozda in že boste tam. Ivaneževi so se s kmečkim turizmom začeli ukvarjati oktobra 1995. Letos so</

IGRAČE - STARE IN NOVE, MOJE IN TVOJE

Od "punzhize" do "žive" barbice

Zakaj se večini ljudem leta otroštva odblikavajo v spominu kot čas sreče, polnosti življenja in radosti? Kakšni čarobni zakladi se skrivajo v školjkah spomina, da se na otroštvo oziramo s toliko nostalzije? Odgovori na ta vprašanja so lahko učeni in dušeslovno zapleteni, a naj bodo kakršni koli že, najbrž nihče, ki jih išče, ne more spregledati tiste, s čimer je zaznamovano prav vsako otroštvo v vseh časih in na vseh poldnevnih sveta - igranja in igrač. Morda so zakladi otroštva, ki nam čarobno sijajo iz spomina, le preprosti leseni konjički, punčke, posodice, škatlice, pisane frnukole, pajacci ali zgoljeni plišasti medvedki in zajčki, morda kaj Še bolj skromnega, če ne zelo ubogega, pa vendar vir radosni igranja. Igrače, torej stvarčice, ob katerih se je in se razvrema otroška domišljija in se z njimi polni življenje v svojih poganjkih.

Kakšni so bili ti biseri otroštva, s čim so se otroci igrali od 19. stoletja do novejših časov, je mogoče videti na razstavi Igrače - stare in nove, moje in tvoje, ki so jo letos pripravili kot svojo osrednjo predstavo v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani. Odprli so jo v začetku tega meseca, na ogled pa bo vse do konca januarja prihodnje leto.

Kustodinja in muzejska svetovalka Tanja Tomažič je razstavo pripravila iz zbirke igrač, ki jo hrani v muzeju. Nastala je iz starejših zbirk Deželnega muzeja in Kraljevega etnografskega muzeja v Ljubljani, iz tako imenovane Grebenčeve zbirke Narodnega muzeja ter iz zbirk nekaterih zasebnih zbirateljev in donacij slovenskih izdelovalcev igrač, izolske Mehano-tehnike in Cicibana iz Mirna pri Novi Gorici. Po letu 1979, ko so postavili tudi prvo razstavo igrač pri nas, so zbirko načrtneje dopolnjevali z nakupi starejših in novejših igrač. V tem času so si zbirke igrač v etnoloških muzejih že izborile svoje mesto, saj imajo predmeti, ki so otrokom služili za razvedrilo, igranje in privajanje na svet, svojo dokumentarno vrednost in pomembno dopolnjujejo podobo določenega socialnega okolja ali obdobja, zato

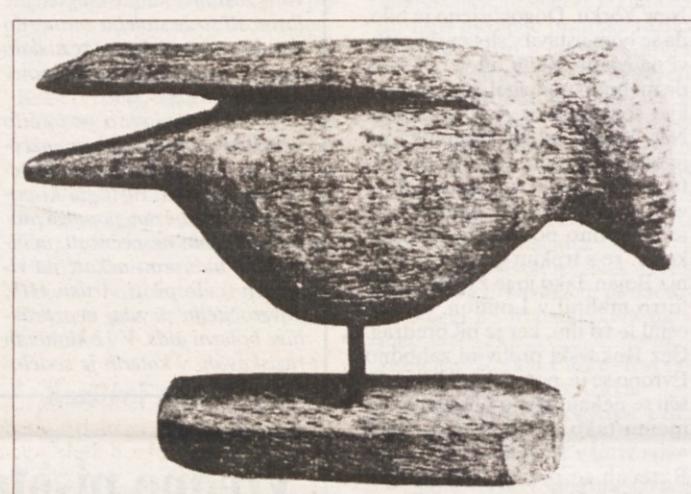
jim etnografi tudi posvečajo več pozornosti.

Naredili so si jih kar sami

In s čim so se igrali otroci na Slovenskem? V prejšnjih stoletjih zvečine z igračami, ki so jih na podeželju in v nižjih slojih izdelovali kar starši ali otroci sami, bogejši pa so poznali obrtniško



ZATOPLJENOST V "PROBLEM"- Igrače lahko zelo spodbudno vplivajo na otrokov razvoj. (Foto: MiM)



PTIČEK - Iz bukovega lesa izrezana igračka, ki si jo je sam naredil desetletni Lojze Petek s Sel pri Adleščih leta 1922. (Iz kataloga Slovenskega etnografskega muzeja)

izdelane in kupljene igrače. V rokopisu slovarskega gradiva Matije Kastelca iz 17. stoletja najdemo najstarejšo slovensko zapisano omembo igrače pod besedo "punzhiza", s katero se otroci "ygajo". Tudi o. Hipolit Novomeški ima v svojem trojezičnem slovarju razlagos gesla punčica. Punčke tistega časa so bile seveda različne, od najbolj preprostih, doma narejenih, do dragocenijših lutk. Na podeželju so si otroci z iznajdljivostjo in domisijo sami izdelovali predmete za igro, od mlinčkov do piščalk, prav je prišlo tudi navadno poleno ali deska. Meščanski in plemiški otroci so imeli občasno v rokah dragocenjše, kupljene ali obrtniško narejene igrače. Na portretu malega barona Lazarinija iz 18. stoletja je denimo videti konjička na kolescih, na podobah meščanskih otrok iz 19. stoletja pa so že lutke, porcelanaste punčke in konjički za jezdjenje.

V prejšnjem stoletju je bilo industrijsko izdelovanje igrač že precej razširjeno, pri nas pa so še vedno prevladovalo doma narejene igrače, a še te so bile na podeželju redke, saj kmečki otroci niso imeli kaj dosti časa za igranje. Ker so bile "kupivne" kmečkim otrokom nedostopne, so zanje iskali naredi-si-sam nadomestke.

V tem času so bile na primer pri meščanskih otrocih priljubljene zbirke figuric domačih živali, kmečki otroci pa so si voliče in jagenjčke kar sami rezljali iz drevesne skorje.

Presto kraljestvo igrač

V prvi polovici tega stoletja se na podeželju stanje ni kaj prida spremenilo, otroci so se v redkih prostih trenutkih igrali z igračami, s kakršnimi so se igrali že njihovi dedi in predadi, čeprav je bila v mestih ponudba igrač že zelo pestra in sta tudi v vzgojnih pogledih igra in igrača pridobil veljavno. Sele v drugi polovici stoletja, po drugi svetovni vojni, je prišlo do bistvenih premikov tudi na podeželju. Nastale so tudi slovenske tovarne igrač, ki so zalagale domači kmečkih in mestnih otrok so skoraj povsem izginile, danes pa jih

• Ogled razstave v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani si otroci lahko poprestijo z igro na igralki, ki so postavljena na zelenici pred muzejem, vsak četrtek ob petih popoldne pa potekajo otroške muzejske delavnice, na katerih izdelujejo igrače iz različnih materialov in z različnimi tehnikami. Ob četrtkih bodo potekale tudi glasbene delavnice ljubljanskih pesmi z otroškimi glasbili, jeseni pa so v programu lutkovne predstave in predstavitve modernih igrač.

slopi ni več, seveda pa se ohranajo razlike med bogatejšimi in renevnejšimi sloji prebivalstva.

Dandanes je otrokom na voljo pravo kraljestvo igrač, med katerimi je vse več elektronskih, dobijo se celo virtualne živalice, za katere je treba skrbeti kot za prave. Kljub vsemu pa ostajajo priljubljene tudi klasične igrače, lutke, kocke za sestavljanje, otroška orodja, posodice, vojaki in orožje pa seveda večne punčke, le da so zdaj manekenske postave in da govorijo, jokajo in so težavne kot resnični ljudje. Ali so otroci v tej poplavi igrač srečnejši od otrok iz prejšnjih časov, pa bi težko rekel.

MILAN MARKELJ



Anton Markovič

ANTON MARKOVIČ Z GRADIŠČA

Spomini starega kolarja

Vasica Gradišče je blizu Dolenskih Toplic. Od tam se razkrije čudovit razgled na dolino Krke, na roške gozdove v vsej njihovi lepoti pa tudi na vasice ob Radeščici in Sušici. Pred stoletji, ko so se Slovenci naselili tod okoli, so jim griči dajali odlično zavetje pred napadalci. Anton Markovič ve o tej preteklosti veliko, kako tudi ne, saj je prav on daljni potomec Gradiščanov. Veliko pove o razvalinah in obzidju starega gradu, v katerem so imeli tudi daritvene oltarje, tam so hranili svoja božanstva, kipe in slike svojih pradedov pa tudi druge dragoceneosti in orožje. Obzidje in grad so strogo varovali, medtem ko so drugi člani zadruge skrbno obdelovali zemljo in lovili ribe v Krki. V grad in selišče niso spuščali tujcev, ki so vohnili za druga plemena. V gradu so imeli vedenje osedlan trop konj in bojevnikov, da so udarili, če se je na obzorju pojavi sovražnik. Tudi obzidje je bilo zavarovano na opazovalnih stolpih.

To je bil tako nadarjen rod Slovencev, saj so v njihovi zadruzi izdelovali prav vse rokodelske potrebuščine in obrtniške stvari. Tako so prav tu izšli imeniti kovači, kolarji, lončarji, TONE VIRANT

spolterji, sitarji in drugi. Izdelki so menjavali na sejmih. Anton je o zgodovini svoje rojstne vase Ostrog (v starci slovensčini pomeni to tabor oz. utrdbu) slišal že v otroštvu.

Pri Markovičevih je bilo sodarstvo in kovaštvo visoko razvito, naročil pa toliko, da vseh niso mogli izpolniti. Sodi za vino so bili iz plemenitega hrvastovega lesa in največji, kar so jih izdelali, je držal 1000 litrov.

Poleg sodov so izdelovali tudi ostale izdelke iz lesa, tudi vse vrste vozov. Takrat je bilo na višku tudi furmanstvo in Antonov brat France je okoval vitezove, sani, zapravljivice tako mojstrsko in lepo, da je kaj.

Bili so tudi priznani izdelovalci sani, preš za sadje, mlinov. To je bila tako rekoč tovarna v malen za kmete. Anton je naredil veliko sodov, na tisoče stvari iz lesa, France pa je podkopal veliko konj.

Dela je bilo od vida do voda, obogatel pa ni nihče. Če

možje ne bi imeli dobre sestrške kmečke postreže, vsega dela

ne bi zmogli. Ko so se zbrali k

jedi okoli velike kmečke sklede,

je bil oče vedno tisti, ki so ga vsi

priznali za gospodarja. Prav kačor nekoč v zadruži utrjenega

Ostroga, danes Gradišča.

TONE VIRANT

OB 130-LETNICI ROJSTVA FRANCA JAGRA (1869-1941)

Naš delež v razvoju čebelarstva v svetu

li, za prestop v osmi razred pa bi morali plačati 20 goldinarjev šolnine. To je bilo za Jagrove starše nedosegljivo. Mali Jager je iskal izhod iz krize in zagrete: ali naj se loti rokodelstva ali pa naj obdrži sloves "faliranega študenta".

V letih 1886-1887 je Misijonska družba iz Amerike poskušala pridobiti nekaj slovenskih dijakov za bogoslovni študij in misionarstvo v Ameriki. Jager se je odločil in 6. februarja 1887 odpotoval brez potnega lista (nedoletnim je zadržalo) in lastno zabavo je kot ljubitelj narave začel čebelarstvo. Veselje do čebel je prinesel z doma, saj je njegov oče kot železničar na čuvajnici nad Bistro in kasneje na Raketu sam gojil čebel in s tem ustvarjal priboljšek za preživljvanje družine.

Francis Jager - čebelar in sadjar

Francis Jager - čebelar in sadjar

Za preživljvanje družine je začel čebelarstvo in lastno zabavo je kot ljubitelj narave začel čebelarstvo. Veselje do čebel je prinesel z doma, saj je njegov oče kot železničar na čuvajnici nad Bistro in kasneje na Raketu sam gojil čebel in s tem ustvarjal priboljšek za preživljvanje družine. Francis Jager je začel čebelarstvo po končnih misijonarskih popotovanjih, potem ko je postal župnik mestne fare sv. Elizabete v Minneapolisu. Toda mestno okolje ni ustrezalo za izlet in rojenje čebel. Zato je hotel ven iz mesta, in škof mu je podelil župnijo sv. Bonifacija v predmestju, kjer je Jager razvil "velečebelarstvo", zasadil sadovnjake sadnega drevja ter posejal medonosne rastline. Seme, sadike in ceplje je naročal preko Gustava Pirca pri Kranjski kmetijski družbi v Ljubljani. Organiziral je lastno knjižnico in v njej zbral vse, kar je bilo vrednega v angleškem, nemškem in slovenskem jeziku. Bil je mlad in zdrav, dobrih živcev in živel v urejenih razmerah. Z ustreznimi dodatki je podpiral vso družino v starji domovini, zlasti brata Janeza, ki je dokončal realko in na Dunaju doštel.

Za leta 1892 je preživel, priredil in v Celju izdal Janšev nauk o rojenju čebel župnik in čebelar v Grižah Janez Goličnik (1787-1807) z naslovom Popolno podvzetenje sa vsse zhebellarie. Goličnikova knjiga je pomagala slovenskemu izseljencu v Ameriki, da se je razvil v vrhunskoga svetovnoznanega čebelarja. To je bil Franc (Francis) Jager, ki se je rodil 2. aprila 1869 v čuvajnici št. 365 Južne železnice nad Bistro pri Vrhniku v družini železniškega čebelarja Matije Jagra in njegove žene Katarine Praprotnik. V isti družini se je rodil mlajši brat Janez, kasnejši slovenski arhitekt, tudi izseljenec John Jager (1871-1959), čigar strokovna in literarna zapisuščina se hrani v Arhivu Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Franc Jager je obiskoval ljudsko šolo na Vrhniku in na Uncu. Od leta 1880 je do sedmega gimnazijškega razreda v Ljubljani uspešno napredoval. Ko so učenci vrgli iz razreda zagrizenega Nemca, profesorja Nedveda, so vsi dobili slabe rede v vedenju; po pomilostivosti so sedmo šolo konča-

Minneapolisu izvolili za profesorja čebelarstva kot prvega predavatelja čebelarstva na tej univerzi.

Nato so ga imenovali še za predstojnika odseka v vodjo Kmetijske poskusne postaje, nazadnje pa še za svetovalca v ministrstvu za kmetijstvo Združenih držav. Tako je naš rojak med prvimi ameriškimi Slovenci dosegel čast univerzitetnega profesorja v Ameriki. V svoji stroki je dosegel najvišja priznanja in sloves vrhunskega strokovnjaka v ZDA in v Kanadi na predavanjih in številnih tečajih je oral ledino ter predpravil državljanje, da čebelarstvo kot postranska panoga kmetijstva prinaša dobitček in zadovoljstvo.

V svoji praksi je Jager preskušal različne načine čebelarjenja. Preskušal je tudi AZ panj, vendar se je odločil za nakladni Langstrof-Rootov sistem in kranjsko čebelo ter tripasasta laško čebelo. Francis Jager je prve članke objavil že pred prvo vojno, največ pa med obema vojnami v ameriških glasilih, kot so: American Bee Journal, Gleanings in Bee Culture. Univerzitetni arhiv iz Minneapolisa mi je posal seznam 25 razprav in člankov, ki jih je Jager objavil po prvi vojni do upokojitve leta 1928. Med samostojnimi publikacijami omenjam biten št. 37, 1923, 20 str., v katerem so objavljene dosežki Jagrovih raziskav o Aktivnosti in obnašanju čebel (Habits and activities of Bees), ki je ponovno razširjen izšel leta 1928 na 24 straneh. Zanimiva so njegova poročila, ko je leta 1927 kot delegat kmetijskega ministrstva potoval po 22 južnih ZDA.

Francis Jager na solunski fronti

Leta 1917 je Ameriški rdeči križ ustavil pomožno akcijo za slavobelecene in lačne žrtve vojne na Balkanu. Zaradi znanja jezikov in poznavanja razmer ga je ARK imenoval za člana pomožne akcije v zaledju solunske fronte, zvezna vlada pa ga je imenovala za načelnika akcije in mu modelila čin ameriškega majorja in mu dala spremstvo, v katerem so bili: kot pravstoljoc tudi Jagrov brat, arhitekt John, učitelj za kmetijske stroje Moffat in pomožno osebje. Francis Jager je imel široka pogloblastila, da najame ladjo in nabavi potrebna živila, semena in stroje: 40 traktorjev, parni mlin in parno žago. Ker je prevoz iz Marsella do Valone in od tod do zaledja srbske-francoske fronte trajal nekaj dni, je Jager medtem obiskal Pariz, zahodno in soško fronto. Medtem je arhitekt John Jager postavil taborske, učitelje pa so usposobili ljudi za delo s stroji. Posejano žito je zorelo, ko se je končevala prva svetovna vojna. Francis Jager je kot vojni kurat spremljal vojake vse do premirja. Srbski regent Aleksander je Francisca odlikoval z redom sv. Save III. razreda. Po strašnih naporih in bolezni se je iz Francije vrnil v Ameriko, škof pa mu je podelil župnijo Mond v Minnesoti. Njegov brat arhitekt John se je vracal prek Ljubljane, kjer so mu ponudili mesto predavatelja na novo ustanovljeni univerzi. Toda leta 1919 se je vrnil v ZDA.

Dr. FRANC ADAMIČ

V NEOBVEZEN PREMISLEK

Županove morije

Nič čudnega ne bi bilo, če bi pričeli gospoda župana klicati stric njegovi lastni otroci. Tako malo je namreč doma, saj mora biti domala na vsaki pasiji procesiji, ki se zgodi v občini. In če ga recimo, ni na občnem zboru gasilcev, so ti užaljeni in prepričani, da mu je vseeno, četudi bi pogorelo pol mesta z občinsko bajto na čelu. Kulturniki imajo povešene nosove, če gospoda župana ni na literarni večer stihoklepke iz Gornjega Kašlja, športniki pa ga razglasijo za športnika ignoranta, če ga ni bilo na tekmo med debelimi in suhih krajani.

Gospod župan je prezaposlen in utrujen od vseh vodenih degustacij, udeležb na kmečkih igrah, streljanja glinastih

DOSEŽEK ELECTROLUXA

Prihaja hladilnik, ki tudi misli

Naše mame še rade rečjo, kako je bilo včasih vse drugače, in pri tem mislijo na precej oddaljeno preteklost. V zadnjih letih je tehnološki razvoj tako hitre, da mu komaj sledijo tudi mlađi. Kar se nam še danes združenje, bo jutri že vsakdan. Tak izdelek za jutri je tudi inteligentni hladilnik Screenfridge, ki ga izdelali v svetovnem koncernu Electrolux, največjem proizvajalcu bele tehnike in gospodinjskih aparatov na svetu. Hladilnik, ki misli - si predstavljate?

V Electroluxu pravijo, da hladilnik izgleda tako kot vsak drugi le da so njegova vrata opremljena z računalniškim zaslonom, ki deluje na dotik (touch screen). Take ekrane so lahko tudi nepoznavalci srečali v ljubljanskem BTC-ju, kjer obiskovalcem pomagajo poiskati, kje se nahajajo in kje je trgovina ali lokal, ki ga iščejo. Sama oprema računalnika je vgrajena v hladilnik in ne zavzema nobenega prostora ter ne jemlje hladilniku nobenih znanih funkcij. Računalnik nima posebne tipkovnice ali miške, saj so vse funkcije na voljo na zaslonu, ki deluje na dotik in s pomočjo virtualne tipkovnice.

Ob informaciji o tem, kaj vse zmore ta inteligentni hladilnik, človeku jemlje sapo. Same funkcije so nam sicer domače z računalnikom, toda da bi vse to počeli kar s hladilnikom - to pa je ideja! Hladilnik nam omogoča priključevanje na internet, tako da lahko naravnost iz kuhinje pošljate elektronsko pošto (Sosed, ali daš v golaž tudi kaj popra?) in se sprejate po internetu, medtem ko se vam na štedilniku cvrejo rezki. S pomočjo pametnega hladilnika lahko tudi kupujete hrano, ne da bi pri tem sploh zapustili svojo kuhinjo. (Kako veseli bodo tega partnerji!) Snovenci te novosti

niso pozabili niti na stalno težavo gospodinj in gospodinjev, namreč, kaj skuhati. Zaradi tega so vgradili knjižico receptov, ki kuharjem ponujajo ideje za pripravo hrane.

Presenečen pa s tem še ni konec. Hladilnik ima vgrajene zvočnike, mikrofon in celo majhno video kamero. Vse to bo družinskim članom omogočalo, da bodo pustili vnemar pisanje nemarnih listkov in se začeli "pogovarjati" ali si dopisovati s sodobnejšimi sredstvi. Seveda, pravijo v Electroluxu, ima hladilnik tudi televizijo in radio, ki ju lahko spremljate, kadar pripravljate hrano.

Proizvajalci so mislili tudi na vse, ki radi pozabljate pri nabavi in se na jajca spomnите šele, ko panirate. Računalnik vam namreč lahko posreduje spisek živil, ki jih

potrebujete, naroča hrano in se stavine za pripravo obroka, za površ pa, če imate kaj na računu, uredi tudi plačilo vsega naročenega. Je tako pameten, da vam glede na vsebinsko hladilnika predlaga najprimernejši jedilnik, opozorja na izdelke, ki se jim počasi izteka rok trajanja (ali ne bi bil tak hladilnik tudi čudovit pripomoček za našo trgovce?) in svetuje, v kateri del hladilnika shranjuje kakšno živilo.

Ni kaj, v velikem koncernu obvladajo proizvodnjo, poznača tudi trg in navade kupcev. Z raziskavo so ugotovili, da se ljudje veliko časa zadržujejo v kuhinji, pa tudi, da je hladilnik najbolj obiskani kraj v našem stanovanju. Domnevamo lahko, da v Sloveniji niso raziskovali, a če odstojemo vinske kleti, so verjetno tudi pri

nas hladilniki prvi. Vsi družinski člani ga uporabljajo, in to pogosto ne samo za iskanje hrane in tolažbe, ampak tudi kot najbolj primerno mesto za puščanje sporočil ostalim družinskim članom ali za sezname nujnih opravkov. Zaradi tega so snovalci hladilnega čuda pripravili tudi družinski koledar, ki vas spomni na rojstne dneve najblžjih ali na neodložljive obveznosti. Screenfridge je tako zasnovan kot neke vrste družinski komunikacijski center.

Pametni hladilnik, ki bo na nek način tudi našo kuhinjo spremenil v računalniško vodenou delavnico, je izdelek prihodnosti. V Electroluxu so prepričani, da bo prinesel pravo revolucijo na trgu, a kdo ve, če je v praksi res tako uporaben in če se bo gospodinjam dalo tako redno beležiti podatke, vnašati spremembe in iskati infor-



HLADILNIK PRIHODNOSTI - Potreben bo le dotik računalniškega zaslona

PIKI, VROČINA, NEVARNOST UTOPITVE

Nevšečnosti, ki zagrenijo poletje

Poletje je prijeten letni čas, ko se predajamo soncu, se kopamo in hodimo na izlete v naravo. Vse to pa lahko hitro pokvari nedenad pikkstrepi ūželke, sončarica ali opeklne na koži. Kako se zavarovati pred temi poletnimi neprjetnostmi, kaj storiti, če dobitimo sončarico in nasploh, na kaj moramo biti poleti pozorni, smo v novomeškem zdravstvenem domu povprašali zdravnično splošne medicine dr. Nado Veček - Mijoč.

"Posebno previdni in pozorni morajo biti ljudje, ki so alergični na pike ose, čebele ali sršena, saj morajo v primeru, da jih piči, takoj poiskati zdravstveno pomoč. Če nimajo prevoza, morajo takoj poklicati službo nujne medicinske pomoči na telefon 112, kajti če pomoč ni dovolj hitra, lahko pride do zadušitve," opozarja dr. Mijočeva. Pri piku ose ali sršena je najbolje, da se oglasimo pri zdravniku v prvi urji po piku, saj se v tem času pokažejo znaki alergije na pik, prvi življensko nevarni znaki: zatekanje ustnic, jezik, težko dihanje, pa se pokažejo že v prvih 10 minutah. Lokalni znaki, kot so zatekanje okolice pika, občutek bolečine, rdeča koža na mestu vboda, se razvijajo počasneje, približno uro po piku. Da ne pride do zatekanja, si lahko pomagamo tako, da na mesto vboda damo čim hladnejši obkladek, najboljši je led.

Če na telesu odkrijemo klop, je najbolje obiskati ambulanto, kjer ga previdno odstranijo, saj se zelo rad zatrga. Potem je treba mesto vboda opazovati naknih 10 dni in ob morebitnih spremembah, če se pojavi rdeč maledž, takoj obiskati zdravnika. "Če se sami odločite odstraniti klop, je potrebno, da ga poskušate najprej zadušiti z vato, namočeno v alkohol ali jedilno olje, da bo sam popustil," svetuje dr. Mijočeva. Ljudje, ki so še posebej izpostavljeni nevarnosti klopa, npr. gozdarji, se lahko v februarju oz. začetku marca na

zavodu za zdravstveno varstvo cepijo proti klopemu meningitisu, eni od bolezni, ki jo prenaša klop. Tako kot povsod je tudi tu najpomembnejša in najcenejša preventiva. Kadar gremo v naravo, se primerno oblecimo: v dolge in ob noge stisnjene hlače, v rajco oz. pulover z dolgimi rokavami in se primerno obujemo, po prihodu domov pa se preoblečemo, stušamo in pregledamo po clem telesu.

V najhujši vročini v senco
Zadnja leta strokovnjaki zaračunavajo nevarnih sončnih žarkov sončenje odsvetujejo, predvsem pa naj se ne bi soncu izpostavljali med 10. in 4. uro popoldne, ko je najmočnejše in tudi najbolj nevarno. "Če že gremo na sonce, se moramo že pred odhodom na plažo zaščititi z vodooporno krema s čim višjim zaščitnim faktorjem, od št. 20 navzgor, prav tako moramo

poskrbeti tudi za zaščito glave s pokrivalom, neglede na starost in zdravje," je poudarila dr. Mijočeva. Se posebej pa se morajo paziti ljudje z visokim krvnim pritiskom in srčni bolniki, ki naj raje bivajo v senči; seveda si morajo kožo vseeno zaščititi, saj sončni žarki prodrejo tudi v senčo dreves.

"V primeru, da nas sonce opeče, je potrebno kožo hladiti, lahko jo namažemo s hladnim jogurtom ali nanjo polagamo mrzle kamilične obkladke in vzamemo aspirin, lekadol ali citripanček, da ublažimo bolečino in znižamo telesno temperaturo," svetuje dr. Mijočeva. V tem času moramo uživati tudi večje količine brezalkoholne in negazirane pijače, najboljši je malo sladkan čaj. Se posebej moramo pred soncem zaščititi majhne otroke do 3. leta starosti, in sicer s kremsom z visokim zaščitnim faktorjem, glavo pa s pokrivalom. Oblačila naj bodo iz bombaža, svetle barve in ohlapna, da bo lahko koža dihalna in se manj potila, zaščitenata pa bo tudi pred soncem. Če pride do sončarice, moramo takšnega človeka prenesti v senco, na glavo mu dajmo hladne obkladke in mu ponudimo pijačo, če je pri zavesti. Če je v nezavesti, ga moramo dati v položaj, primeren za nezavestnega, in poklicati zdravniško pomoč.

Pijača iz hladilnika ni primerna
V vročih poletnih dneh je treba paziti tudi na hrano, ki naj ima malo maščob, predvsem pa naj bosta na jedilniku sadje in zelenjava. Paziti moramo, da zaužijemo dovolj tekočine sobne temperature, od 2 do 3 litre na dan. "Za pitje ni primerna pijača iz hladilnika, saj pitje prehladnih pijač lahko pripelje do akutnega vnetja želodčne sluznice. Prav tako za gašenje poletne žere ni priporočljivo pivo, ker pospešuje potenje. Najbolj se odzajemo z vročim, malo sladkanim čajem z limono,"

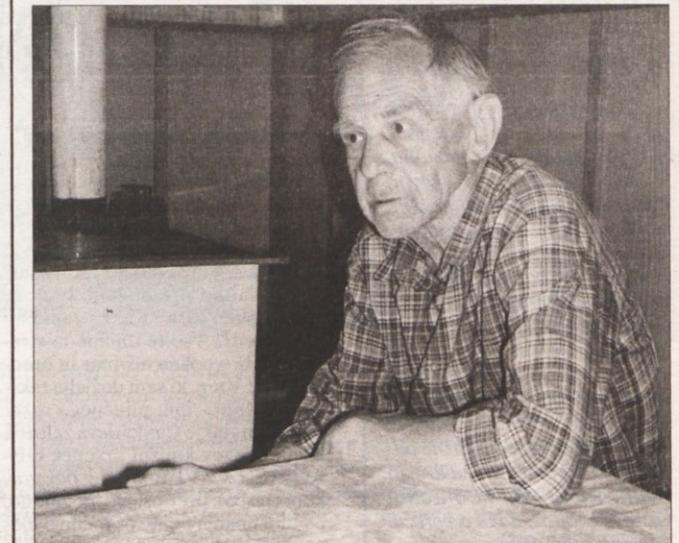
pravi dr. Mijočeva. Še posebej moramo paziti, da otroci zaužijejo dovolj tekočine, večkrat jim moramo ponuditi čaj ali sok, enkrat dnevno pa jim lahko damo tudi sladoled, vendar moramo biti pozorni, kje ga kupimo, da ne pride do zastrupitve. Najboljši je industrijsko pripravljen sladoled.

Brez skakanja na glavo

Veliko nesreč se vsako poletje zgodi pri kopanju, žal tudi s smrtnim izidom. Predvsem so v nevarnosti otroci, ki niso najboljši plavalcii in ne znajo dovolj dobro očeniti, kje tiči nevarnost. "Če ne poznamo vode, reke ali jezera, je treba biti pazljiv že pri stopanju v vodo, saj obstaja nevarnost, da se poškodujemo na skalah. Skakanje na glavo pa odsvetujemo še takoj dobremu skakalcu, ker je nevarnost poškodbe vratne hrbenice in glave. Še posebej je nevarno plavanje v bližini jeza. Če imamo na kopanju majhne otroke, mora odrasla oseba otroke nadzorovati ves čas, naj si bo v vodi ali zunaj nje," opozarja dr. Mijočeva.

Predvino se je treba odpraviti v vodo tudi, če je ta mrzla. V takem primeru ni priporočljivo, da ves razgret človek skoči v vodo, ker lahko pride do krča ožilja oz. srca. Če je voda mrzla, gremo v vodo najprej do kolen in si nato telo polivamo z vodo nekaj minut, da se telo navadi na spremenjeno temperaturo. "Če pride do utapljanja, je treba čimprej poskusiti z reševanjem, to lahko naredi le dovolj močan in dober plavalec, saj mora pri reševanju utopljenca paziti tudi na svojo varnost. Ko utapljalčega izvleče na kopno, nadaljuje z oživljanjem in čimprej pokliče zdravniško pomoč," svetuje dr. Mijočeva, ki ima skoraj vsako poletje opravka tudi z utapljalčimi. Žal je včasih prva pomoč prepozna, zato opozoril na previdno kopanje in nadzor nad otrokom ni nikoli preveč.

JOŽICA DORNÍŽ



NAŠE KORENINE

Kaj neki je onkraj roba?

Počasi in previdno je Jožek lezel k robu. Videl je skalnat vrhove onkraj Kolpe, na hrvaški strani, in nato stene, ki so se strmo spuščale navzdol. Najprej je slutil, nato pa tudi že videl tisti srebrni lesk, ki je dal življenje dolini man spodaj. Kolikokrat mu je bil čisto blizu, kolikokrat je v njem napojil živino, kolikokrat si v njem osvežil bose noge. Dostikrat se je ob vročih poletnih popolnolnih kar cel potopil v hladni tolmin. A danes, ko se je z vrstniki odpravil naokoli, da bi čez rob previse stene pokusal na svoj rojstni Kuželj, se mu je zdel tisti lesči drugačen. Skoraj bi že pomolil glavo čez skalni rob in videl svet pod seboj kot na dlani, ko je v bližini nekaj zasikalno in izginjalo v skalne razpove. Vajeno pastirsko uho je takoj uganiilo. Kača! Saj so spodaj pravili, da se sem gor ni varno podajati. Da kar mrgoli ogromnih plazilcev. Previdno je pokusal v vrtačo pod seboj in osupnil. Pomahal je še ostalim, naj pogledajo. Tam spodaj se je sončila kaka dva metra dolga, kot moška roka debela kača. Otreške oči so se za nekaj časa prilepile na veliki svetek tam dolni, nato pa se jih je zdelo, da se iz njega dviguje kačja glava in obrača proti njim. Otreške noge so prestrašeno zatopale po kamenu nazaj, od koder so prišle, in nič na svetu jih ne bi več spravilo sem gor. Preveč srhljivih zgodb o kačah velikanah so že slišala mlada ušesa.

To je bilo takrat, ko se je Jože Ožanič, po domače Jarkin, podal v skalne stene nad Kuželjem. Tudi danes sije prijazno sonce, tudi danes se nad Kuželjem belijo gladke stene in tudi danes se lesketa sredi doline sveža Kolpa. Toda od takrat, ko je bil Jože zadnji tam gor, je minilo že dobro sedemdeset let in nič več ga potem ni vleklo v tiste višine. Vendar se v njegovih vasi včasih ustavijo avtomobili, polni mladih plezalcev. Z vrvmi in klini se odpravijo v stene in nič več nimajo spoštovanja do starih priповidek o kačah velikanah in o njihovi čarobni moči. Morda tistih velikank ni več ali pa so se le umaknile globlje v skalne prepade?

Tudi tukaj v dolini se je marsikaj spremenilo. O tem bi mogel Jarkin marsikaj povedati. Kako je v Kužlju, tej vasi ob Kolpi, samo na slovenski strani včasih živel kar blizu dvesto ljudi. Imeli so na voljo dve gofstilni in tri trgovine. Celo nižje razrede osnovne šole so imeli v vasi in na oni strani Kolpe, na hrvaški strani, kjer je en Kuželj, je stala tudi pošta. Zdaj živi na tej strani le še kakih petdeset ljudi, večinoma starih, ni več šole, ne gostilni in ne trgovin, pa tudi znamke na pošti onkraj mostu so iz druge države in jih je moč kupiti le še za tujo valuto. Vodi pa ozka asfaltna pot do Kužlja in naprej do Osilnice tudi po slovenski strani. Tega pred slovensko osamosvojitvijo ni bilo. A kaj pomaga, ko pa je življenje že pred to cesto iz doline skoraj odteklo. Odtekalo je že dolgo. Tudi o tem se povedati Jarkin iz lastnih gremki izkušenj.

Jožetov oče, tudi Jože po imenu, se je priženil v vas iz Lazov k Majetičevi Katarini v Kuželj. Blizu hudournega jarka, ki vodi do Kuželjske stene, si je zgradil hišo. Od tod najbrž tudi naziv Jarkin. Katarina mu je rodila pet deklek, in ko je bil na poti že šesti otrok, je Jože povzel culico in se odpravil čez lužo v Ameriko. Ustalil se je v Kansas Cityju in tam ga je doletela vest, da mu je žena komaj nekaj mesecov po porodu najmlajšega otroka umrla. Ta zadnji otrok je bil Jože. Očetova sestra je vseh šest sirot vzela k sebi na kmetijo v bližnjo vas Laze, kjer so odrasli skupaj z njenima dvema otrokoma. V začetku dvajsetih let je starejše tri, Katarino, Marijo in Ano, oče, ki se je medtem drugič oženil, vzel k sebi v Ameriko. Jožek je imel takrat še deset let in je še vodil na pašo tetino govedo in drobnico. Ko je nekoliko odrasel, se je v Kočevju pri krojaški mojstru izučil obrti. Krojaštvo ga je popeljalo v svet s trebuhom za kruhom. A le po dolini Kolpe in po sosednji Hrvaški, nikoli pa ne tako daleč kot njegovega očeta, zato se njuna pota nikoli niso srečala. Saj je Jože tudi obiskal Ameriko, a takrat so bili oče in tudi starejša sestra Katarina že pokojni.

"Osemindeset leta, majha meseca, sem bil onkraj. Z našimi ljudmi iz Loškega Potoča sem se srečeval pred slovensko cerkvijo v Kansas Cityju in potožili so mi, da bi radi šli v staro kraj, se bojijo sestri v avion. Rakel sem jim, naj pogledajo mene in naj se ne bojijo. Takrat mi je bilo petinšestdeset let," pravi Jože, ki je brez strahu spred sedel na letalo in se vrnil domov.

Pa saj se je imel kam vrniti. Z Bauerjevo Ivanka iz Kužlja, izučeno šivilo, sta se še pred drugo svetovno vojno poročila in se naselila v Jarkinovi domačiji, kjer sta skupaj šivala. Rodili so se jima štiri otroci. Sin Ivan je postavil hišo poleg Jarkine, ena hčerka živi v Lahzi, dve pa v Delnicah. Ivanka je zdaj že pokojna, Jože pa je v sedemindesetih letu ter ima sedem vnučkov in enega pravnuka.

"Poznal sem starejšega zdravnika, Hrvata, ki se je večkrat z vozom pripeljal iz Delnic do hrvaškega Kužlja in potem pa obiskoval bolnike na tej strani, saj je bilo včasih tukaj še manj poti, kot jih je sedaj. Ta zdravnik je vedno govoril, da človek ne sme biti osoren, ampak prijazen in dobre volje. To je pol zdravja. Tega zdravila se držim. Po druga zdravila v kočevsko lekarino je bilo od tukaj predaleč, kake šest ur hoje. Zato smo si pomagali z domačimi zdravili. Nabirali smo tavženčo, arniko, šentjavzenko in druge zdravilne rastline in iz njih kuhalici," pripoveduje Jože iz Kužlja, svojevrstnega sveta v dolini Kolpe, ki ga moderno življenje še ni pokvarilo. Tam gori, visoko na skalni polici, pa pihači drugi vetrovi kakor v dolini in tam, pravijo, rastejo rastline, ki bi jim daleč naokrog ne našli enakih. Če so tam še tako velike kače, kot jih je videl Jože, pa ne vedo povedati.

TONE JAKŠE



MODNI KOTIČEK

Z lepim nasmehom

Zdravi zobje so ne samo znak mladosti, moči, lepot, ampak tudi odraz zdravja. Imajo pomembno vlogo pri prehranjevanju, sodelujejo pri govoru in ne nazadnje oblikujejo obrazno fisionomijo. Ob pomanjkanju mineralov, vitaminov ter tudi ob posameznem pojavu bolezni se pokazuje spremembe tudi na trdih zobnih tkivih in še bolj na tkivih ob zobjeh: na dlesnih in obzobni kosti. Nepozdravljeni zobje pa povzročajo razne bolezneske spremembe na drugih delih telesa. Da bi ohranili zdrave zobe oz. da bi preprečili nastajanje bolezni, moramo: skrbeti za pravilno prehrano, redno in pravilno negovati zobe in vsakih šest mesecev obiskati zobozdravnika.

Čiščenje zob z zubo ščetko

Za osnovno sredstvo čiščenja zob najpogosteje uporabljamo zubo ščetko, kakršna je bila uporabljena že v 16. stol. na Kitajskem, v Evropi pa od 18. stoletja. Z napredkom seje spremenila njihova kvaliteta (predvsem ščetin), vendar je vsaka ščetka sestavljena iz ročaja ter glave z dlačicami. Ročaj je lahko raven, prekijen ali zvit. Glava ščetke pa mora biti prilagojena obliku ust, da dosežemo vse zobne površine. Dlačice so iz umetnih vlaken, ki se hitreje sušijo in tako onemogočajo prezivjetje bakterijam, na koncu pa naj bodo zaobljene, ker tako ne poškodujemo zob in dlesni. Poznamo več tipov ščetek: trde, srednje, mehke. Če je zubo meso zdravo, smemo uporabljati trdo ščetko, če pa dlesni krvavijo, je bolje uporabiti mehko ščetko. Da bi ščetka služila svojemu namenu, moramo poskrbeti tudi za njen higieno. Po uporabi jo spremo v mrzlo vodo, obrišemo ter postavimo v kozares z glavo navzgor, da se hitreje posuši. Zobozdravniki priporočajo za menjavo ščetke vsake tri mesece. Na trgu pa se že dobijo ščetke z indikatorjem, ki pove, kdaj je potrebno ščetko za menjati.

JERCA LEGAN

Slonček za Razvojno ambulanto

Dobrodelen akcija

V zdravstvenem domu Novega mesta deluje razvojna ambulanta, ki je namenjena otrokom in mladostnikom dolenske regije, ki imajo motnje v duševnem razvoju, pri gibjanju in drži, motnje govorno-jezikovne komunikacije, pri zaznavanju okolja, psihosocialne in psihiatrične motnje. Razvojna ambulanta je začela delovati leta 1996 in kot mlada ustanova še nima vse opreme za učinkovito zdravljenje in, kar je še pomembnejše, za zgodnjne odkrivanje razvojnih bolezni. Zato je zdravstveni dom skupaj s Slovensko knjigo organiziral dobrodelen akcijo z naslovom Slonček za razvojno ambulanto. Z akcijo bi radi zbirali denar za nujno opremo omenjene ambulante. Akcija poteka preko prodaje slikanice. Zakaj je bil rožnati slonček žalosten in kako je spet postal srečen, ki jo je izdala Slovenska knjiga. Slikanica prinaša zgodbo o tem, kako premagati bolečino in žalost. Žalost in bolečino, ki ju je potrebitno premagati, mnogokrat poraja tudi zdravljenje otrok. V omenjeni slikanici pomaga Sovin nasvet, mogoče bo ta pomagal tudi v življenju, vsekakor pa bo otrokom, staršem in zdravstvenim delavcem pomagala akcija Slonček za razvojno ambulanto.

Cena slikanice je 3.240 tolarjev. Od vsakega v akciji prodanega izvoda bo 1.000 tolarjev namenjeno za opremo razvojne ambulante. Slikanico lahko naročite po telefonu 080 15 11 ali na naslov Slovenska knjiga, Rožna dolina c.II/7, Ljubljana.



KNJIŽNA POLICA

Obkoljena zver

Milijon vprašanj se zastavi človeku, ko se sreča z eno od vse pogostejših bolezni pri nas, z rakom, pa naj gre ranj ali za koga od njegovih bližnjih. Zakaj ravno jaz? Kaj zdaj? Ali ga lahko premagam, bom še živel, koliko časa? Kaj moram najprej storiti? Vse te dileme in strahove dobro pozna novinar in urednik Mile Vreg, ki sam doživila takšno izkušnjo - ima pljučnega raka. Pred kratkim je Cankarjeva založba izdala njegov knjižni prvenec OB-KOLJENA ZVER ali Moj boj z rakom (raščo), pretresljivo, pogumno, pa tudi upanja polno poročilo o njegovih bitkah z rakom, o neizbežni vojni med človekom in pošastjo, o vojni, v kateri dolgo ni jasno, čigava bo zmaga v čigav poraz.

"Da bi tudi drugi, ki se spopadajo z boleznjijo ali pa jih to še čaka, razumeli, da rak ni nujno smrt, temveč je lahko tudi novo življenje," pravi o namenu pisanja Mile Vreg, ki meni, da se o raku in o bitki, ki je neizbežna, pri nas premalo pogovarjam. Na 163 straneh pa sam prav odkrito opisuje prvo srečanje s to boleznjijo ter nato zdravljenje, ki je vsaj do zdaj bilo uspešno. Poleg kemoterapije in obsevanj ter seveda predvsem odpravljanja polglavnitih vzrokov, ki so ga pripeljali na rob preživetja (kajenje, nezdrava prehrana in stresno življenje), je poskusil tudi delček alternativne medicine. In počasi se je začela pot navzgor, ki ozdraviti. V skoraj dveh letih se je naučil, da ne sme praznovati vseake zmage v vsaki bitki. "Zver me je večkrat prečisa, in čeprav vojna še ni dobljena, sem zmagal že v petih bitkah. Nikoli ne veš, kam se je spet potuhnila, kje te čaka."

Kako se izogniti obupu, kje najti moč za optimizem, voljo in upanje? Prav Vregova knjiga opozarja, da je najtežja bitka tista, ki jo bošniki bješi sam s seboj, saj pridejo trenutki, ko se mu zdi, da ne more več. "Če ob sebi nimaš voditelja, je korak do konca lahek: Zakaj bi se mučil? Ampak jaz imam Jasno, Timona in Vango, ženo in sinova," pravi Vreg, ki jim je pisanje tudi posvetil.

Obkoljena zver je knjiga, ki bi jo moral prebrati vsak - ne tisti, ki zbolí z rakom. Spregorovi namreč o smislu življenja, o pristnih medsebojnih odnosih, kar potrebujemo tako zdravi kot bolni.

LIDIJA MURN

Whitman in Kiš v Kondorju

Mladinska knjiga vsako leto izda v zbirki Klasiki Kondorja po štiri knjige klasikov svetovne in domače literature. Po prvem paru, ki je bil slovenski (izbrane Minattive pesmi in Škojeloškim pasijonom), je zdaj tu drugi Kondorjev par, v katerem sta veliki bard ameriške poezije Walt Whitman in nesporni klasik povojne srbske književnosti Danilo Kiš.

Ko je daljnega leta 1855 izšla pesniška zbirka *Travne bilke Walta Whitmana*, jo je pospremilo hudo ogorčenje. Pesmi, ki jih dandanes pozna vsak malo literarno izobražen človek, so kritiki označili kot gnoj, pesniku pa prisodili, da se njihov avtor spozna na umetnost toliko kot prasič na matematiko. A pravno odklanjanje ni zaustavilo Whitmanove poti na svetovni Parnas. Travne bilke pa so s spremnimi prostimi verzi, ki opevajo pantelstično pojmovan kozmos, življenje in naravo, demokracijo, svobodo, kolektivno skupnost in hkrati pomembnost posameznika, postale ena najbolj znanih pesniških zbirk. K Slovencem je Whitman prišel z veliko zamudo. Prvi prevodi njegovih pesmi so se v revijah sicer pojavljali od leta 1925 naprej, a je šele leta 1962, torej več kot sto let po izvirniku, v zbirki Kondor izšel knjižni izbor Whitmanove poezije pod naslovom *Travne bilke* v prevedu Petra Levca. Leta 1989 je v zbirki Lirika ponovno izšel izbor Whitmanovih pesmi v prevedu Uroša Možetiča, zdaj pa je tu še tretji knjižni izid. Pri Klasikih Kondorja je izšel razširjen in dopolnjen izbor pesmi, nekaj še v Levčevem prevodu, ki mu je Uroš Možetič dodal prek 500 prevedenih verzov novih pesmi, s katerimi je zajel vse tri pomembna razdobja Whitmanovega ustvarjanja. Možetič je napisal tudi spremno besedo.

Veliko prahu je leta 1976 v tedenji Jugoslaviji dvignil tudi izid knjige *Grobica za Borisa Davidovića*, ki je njenemu avtorju Danilu Kišu

ku, Mickiewicz, von Hofmannsthalu in drugih. Spremno besedo je napisal Denis Poniz.

MILAN MARKELJ

Odraščanje z mediji

Slovenski otroci v povprečju največji del svojega prostega časa redno namenjajo spremljanju elektronskih medijev (35,6 odst.): televizija, računalnik, videokasete, kino. Nato pridejo na vrsto športne dejavnosti (27,6 odst.) in hobiji (24,9 odst.), najmanj pa se posvečajo branju (18,5 odst.). Na dan povprečno gledajo televizijo (3,5 ure), mlajši otroci od 7 do 10 let starosti pa celo 4,5 ure na dan. Najpogosteje gledajo televizijo zato, da se zabavajo, spočijejo, pozabijo na probleme in ker nimajo početi nič drugega. 30,9 odst. se jih s starši pogovarja o tem, kaj in kdaj bodo skupaj gledali, največ pa jih ne upošteva nobenega nasvetu pri izbiro programa. Na vprašanje, ali misijo, da televizija vpliva na njihovo mišljenje in znanje, jih je 37,4 odst. slovenskih otrok odgovorilo pritridentalno.

To je le nekaj primerov iz rezultatov lanske jesenske raziskave Mladi in mediji (zajela je 9752 osnovnošolcev), iz katere je razvidno, kako mladi preživljajo svoj prosti čas, kako so opremljeni z medijskimi napravami, kaj najraje gledajo, s kom in zakaj, kaže pa tudi na to, da postajajo mediji vse pomembnejši socializacijski dejavniki naših otrok. To pa je tudi glavni razlog za izdajo priročnika ODRASČANJE Z MEDIJIMA, ki so ga napisale mlade znanstvene načrtnike. To je eden najpomembnejših založniških dosežek **Geografija Slovenije**, temeljno geografsko delo, kakršnega vse od izida zadnjih knjig znamenitega Melikovega splošnogeografskega pregleda Slovenije pred skoraj štirimi desetletji še nismo imeli. Po osamosvojitvi naše države so na Geografskem inštitutu začeli pripravljati novo geografsko monografijo Slovenije, ki so jo zasnovali kot skupinsko delo. Po izidu regionalnega dela pri Mladinski knjigi je tu še celoten geografski pregled, v katerem so obdelane naravne in družbene prvine naše domovine, od lege v Evropi, relijfa, Krasa, vremena, hidrografije, rastlinstva in živalstva do historično-geografske dediščine, prebivalstva, naselij, gospodarske geografije, promete, turizma in varstva naravne dediščine. Besedilo je podprtzo bogatim slikovnim gradivom, fotografijami, zemljovidom, grafikonami, tabelami. Knjiga sta uredila Ivan Gams in Igor Višer (držbeni del), piscev pa je dvanajst.

Prikaz bere petletnega znanstvenega dela pri raziskovanju zgodovine naravoslovja je dvojna številka **Zbornika za zgodovino naravoslovja in tehnike**, ki ga je uredil dr. Sandi Sitar. Razdeljen je na dva sklopa: razprave in gradivo. V prvem je natisnjenih več tehnih in pomembnih prispevkov devetih avtorjev, ki pišejo o zgodovini slovenskega pomorstva, metalurgiji neželeznih kovin, o zgodovini raziskav naftne in njenem pridobivanju, razvoju instrumentalne seismografije, o fiziku Simona Šubicu, o endemskem silifusu in o razvoju vprežnega vozov. V razdelku Gradivo pa so različni prispevki devetih avtorjev.

Prva svetovna vojna je globoko zarezala v življenje slovenskega človeka, pa je bilo vendar o tem težkem času več desetletij objavljениh bolj malo osebnih pričevanj. Nove in nove izdaje pričevanskih dokumentov s krvavih front prve svetovne vojne pa zadnja leta dokazujo, da burno dogajanje le ni šlo tako gluho mimo naših ljudi. O vojnem dogajanju in osebnih doživetjih je vestno pisal dnevnik tudi **L. M.**

Slovenska klasika

Knjiga je posoda duha. Res je, da je najvažnejša njena vsebina, ki pač ostaja enaka v dragoceniji kot cenni posodi, pa vendar se mnogi

odločajo za nakup bogatej opremljenih knjig, saj jim lepo oblikovana knjiga požlahtni branje, ostaja pa tudi prijetnica za oko na polici v družinski knjižnici in kot trajnejša ter manj podvržena zobju časa kot njena skromnejša broširana sestra lahko daje časa vabi k branju nove rodoje. Če gre še za knjige, v katerih so natisnjena dela največjih mojstrov peresa, potem je mikavnejša oprema še toliko bolj primerna.

Pri založbi DZS so se odločili, da kupcem ponudijo žlahtno vsebino v žlahtni posodi, in so lani oblikovali zbirko Slovenska klasika. Vanjo so vključili tista pesniška, prozna, esejistična, kritična in dramska besedila slovenskih klasikov, ki so med bralstvom najbolj priljubljena in poznana, jih pa ni več mogoče kupiti v temeljni znanstvenokritični zbirki Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev, ker so pač pošla. Odziv na prvo izdajo je bil dober, zato je v prvem letu sledil še drugi letnik. V petih trd vezanih knjigah zlatotočno, oblikovanih v slogu bibliofilskih izdaj z začetka stoletja, se v branje ponujajo: **Josip Jurčič** s Spominami na deda, Jesensko nočjo med slovenskimi polharji, Jurijem Kozjakom, Hčerjo mestnega sodnika, Desetim bratom, Domnom, Sosedovim sinom, Rokovnjači in izborom kratke proze, **Simon Gregorčič** s svojimi poezijami, **Janko Kersnik** z Bujanovim Matejkom, Ciklamnom, Agitatorjem, Jaro gospodo in Kmetskimi slikami ter **Ciril Kosmač** s Pomladnim dnevom in izbranimi novelami. Gre za naslove, ki nam znano zvene še iz šolskih klopi, poznavalci leposlovja pa zagotavljajo, da je branje klasikov užitek posebne vrste.

MiM

Spomini ne dajo miru

"Preveč sem navajen na svobodo, da bi mi ukazovali. Zato spominov ni mogoče ukuniti!" je kot uvodno misel drugega poglavja svoje knjige Spomini ne dajo miru zapisal njen avtor Ivo Graul. Po več ko tridesetletnem delu v novinarstvu, kjer je bil med drugim tudi zaslužen urednik Bančnega vestnika in skoraj četrto stoletje tehnični urednik revije *Jezik* in slovstvo, se je ozrl po prehodeni poti z njenih mejnikov in zapisal vrsto nevsakdanjih dogodkov, kot jih zlepa ne doživi poprečen človek.

Ivo Graul se je s knjigo sprehodil skozi 70 let dolgo zgodbo spominov. Začenja jih v Brežicah, kjer se je rodil v skromni družini, začel hoditi v šolo, aprila 1941 pa se je po pol-drugem letu šolanja na novomeški gimnaziji vrnil v Brežice brez sprčevala. Konč je bilo otroške pomladni. Fant se je srečal z drugo svetovno vojno in z nemško okupacijo Brežic. Oče je izgubil službo kot

poštni šofer, 3. avgusta 1941 se je tričlanska družina z vozom odpeljala v izgnanstvo. Na Velikem Mraščevem je bila takrat meja med Nemčijo in Italijo. Cilj: Novo mesto. Žečer so ga dosegli, a so se morali vrniti v Mraščev, saj v Ljubljani, kamor so se hoteli preseliti k očetovi sestri, zanje ni bilo prostora. Brez denarja in premoženja se je družina znašla v Sv. Križu pri Kostanjevici, sedanjem Podbočju. Začela se je utrudljiva igra štiriletnega življenja, v katerem se je družina petkrat selila in se koncu vojne živa spet znašla v Novem mestu.

Vmes opisuje Ivo Graul mejnike tega burnega begunskega življenja brez osebnih izkaznic in živilskih kart. Napetih dogodkov, ki jih knjiga na 300 straneh razčlenjuje dostikrat kot nevaren film, tu nitiv najbolj zgoščeni obliki ni moč zajeti. Preveč jih je avtor knjige zajemal v njih vse svoje življenje. Polno je presenečen, ki jih pisek podaja s sijajnim branjem in z ostro misiljo, ki vabita bralcu, da zaupanjem sledi skoraj neverjetnim doživljajem mladega človeka.

Otroštvo in mladost, ki sta terjala od njega nenehno delo in samodovedovanje, sledijo srečevanja z vojno, ponovno iskanje dela in nenehno beginje, da bi družini vsaj malo olajšal preživetje. V knjigi presenečajo nešteta znana dolenska imena ljudi in krajev, ki jih je Ivo Graul spoznal med vojno. Doživi kapitulacijo Italije, septembra 1943 vstopi v zeleničarski brigado, se pozneje iz oči v oči sreča z nemškimi tanki, doživi nasilje ter zapori domobrancev, se vrne v Bršljin, mora na prisilno delo. Konec vojne doživi še enkrat z "novim partizančinom" v okolici Šentjerne, po letu 1945 pa se zanj začne novo življenje.

Začne se šolati, prebjraja pri tem neverjetne težave in nova odpovedovanja, a vztraja. Srednja šola, potem univerza, nevarne črte v novi družbi, dolga pedagoška poema in nato srečanje z novinarstvom. Ivo Graul je vztrajal, vedno je kritičen do družbe, oster nasprotnik vseh neumnosti in vsega birokratskega te nečloveškega, brez česar vojnih let seveda ni bilo. Vedno je neodpustljivo načelen do klerikalizma in škole, ki mu jo je od mladih let v siljevala nepriznana in dvolična Cerkev.

Graulovi spomini so resničnost, napisani s prepričljivo in neusmisljeno dokazljivo, da pritegnejo bralca. Tako je bilo njegovo življenje, zlepa mu ni podobno kako drugo. Jezik mu odlično teče, pero ga uboga, z njim si je po šolanju uredil življenje in mu veliko prispeval. Za vse to je vsa desetletja plačeval visoko ceno. Spomini na preživeto mu niso dali miru, zato nam jih je zaupal v knjigi, ki je izska v samozaložbi.

DAN CVETJA

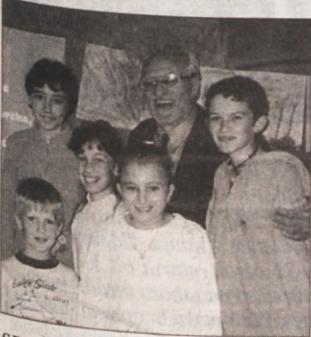
V petek, 28. maja, smo imeli dan cvetja. Učenci smo prišli v šolo šopke rož, nekateri pa so jih pozabili doma. Na šolo smo povabili tudi dve cvetličarki. Vsak razred je izdelal nekaj šopkov. Vsak je lahko izdeloval svoj šopek ali je gledal cvetličarki. Čas je kar prehitro minil. Nekateri so izdelali prekrasne šopke. Tudi meni se je kar lepo posrečil, vendar ga ni sem mogla popolnoma dokončati. Skupaj s cvetličarkama smo prepevali pesmice o cvetju. Ta dan mi bo ostal mi bo v zelo lepem spominu in upam, da bomo še kdaj pripravili takšen dan cvetja, kot je bil letos.

ANDREJA KLEMENČIČ, 4.r.
OŠ Blanca

IZ BABIČINE SKRINJE

Nekoč sem babici pomagala spravljati podstrešje. V koto sem zagledala staro skrinjo. Zanimalo me je, kaj je v njej. Odprli sva jo in babica je iz skrinje vzela pisma, ki jih ji je nekoč pisal njen mož, moj dedek. Ko sem si jih ogledovala, sem opazila, da je bila pisava drugačna, kot je danes. Na razglednicah in znakah so bili upodobljeni različni kraji. Prosila sem babico, da mi pripoveduje, kako so živelii nekoč. Najprej mi je povedala, kako so se oblačili. Mestne gospo so imele dolge oblike, okrašene s čipkami, in pisane klobuke. Kmetice so imele temnejše in krajše oblike za delo doma in na polju. Otroci so nosili zašita oblačila, ker pri hiši ni bilo denarja za nova. Hiše so imeli iz lesa, strehe so bile slanljene.

MAJA TERAŽ, 3.r.
Novinarski krožek
OŠ Sava Kladnika, Sevnica



SREČANJE S TONETOM PAVČKOM - Na našo šolo je letos prišel pododeljavati bralne značke pesnik Tone Pavček. Veselili smo se srečanja z njim. Pozdravili smo ga z močnim ploskanjem. Ne vem, od kod mu energija, saj je bil tako živahn, da mu nihče ne bi pripisal 70 let. Veliko smo se smeiali, ker je pripovedoval tako prikupno in smereno. Pravil nam je o svoji rojstni vasi Šentjurje, kako je hodil peš v šolo, o učiteljici Pavli, o pesmicah in rimah. Ima otroško srce, ker z njim cuti, kaj mora napisati. (Janja Erič, 5.r. OŠ Tržiče)



ODPRITE OKNA, ODPRITE DURLI... k nam prišel je sveti Jurij. Športni dan na OŠ Maksa Pleteršnika v Pišecah so popestrili petošolci, ki so sošolca oblekli v zeleno pomlad. Nam in učiteljem je bilo težko ugantiti, kdo se skriva za listnatim oblikom. Preden smo ugotovili, kdo je največji veseljak, nas je naša kuhalica razveselila z zunanjim cvrtjem, jajci. Lepo je pri nas na šoli, ko nas obiše sv. Jurij. (Literarno-novinarski krožek OŠ Maksa Pleteršnika, Pišece)

OBLAK

Svetel si ti, naš oblak,
v sebi čisto poln mlak.
Dež pošiljaš nam z neba,
tako raste trava vsa.
Poleti poljščine so suhe,
saj potrebne so deževne juhe.

PRIMOŽ MURN, 5.b
OŠ Bršljin Novo mesto

ČEBELARSKO TEKMOVANJE

V petek, 9. aprila, je bilo v OŠ Koprivnica posavsko tekmovanje čebelarjev. Pripravili smo 15-minutni program, nato so tekmovalci odšli v razrede in začeli razmišljati, kar so se naučili pri mentorjih. Testi so bili težki. Čeprav sem bila samo rezerva, sem jih videla. Za sošolca Zorana in prijateljico Natalijo sem držala pesti. Razdelili smo se na starejšo in mlajšo skupino. Za mlajšo sta iz naše šole tekmovala Tadej Klavžar in Joži Moškon (rezerva Tomaž Fidler). Ko je bilo tekmovanja konec, smo odšli na malico. Po nej smo se z avtobusom odpeljali na podsredski grad in si ga ogledali. Na koncu so podelili nagrade prvim trem uvrščenim in priznanja mentorjem. Bilo je zelo napeto. Kar dobro smo se odrezali. Zdaj čakamo še državno tekmovanje, ki bo na OŠ Gornja Radgona.

MARJANA KLAVŽAR, 6.r.
OŠ Koprivnica

S KNJIGO V SVET

4. maja smo se mlađi bralci OŠ Semič zbrali v šolski telovadnici, saj smo končno dočakali zaključek bralne značke. Naša knjižničarka Tereza Tomaževič je za letošnjo gostjo povabila otroško pisateljico in raziskovalko ljudskih pravljic Anjo Štefan. Prvo uro smo se podežile udeležili učenci predmetne stopnje. Gospa Anja nam je na zanimiv in prijeten način povedala tri pravljice. Vsi smo jo z velikim zanimanjem poslušali. Po pripovedovanju pa nam je s pomočjo naše knjižničarke podelila priznanja za veste branje. Na predmetni stopnji je bralno značko opravilo 80 učencev, največ iz 5. in 6. razreda. Bralci smo bili z gostjo zelo zadovoljni, zato jo je marsikater bralec poprosil še za avtogram.

ALEKSANDRA CINDRIČ
Novinarski krožek OŠ Semič

TEKMOVANJE

V soboto smo bili na državnem tekmovanju v plesu v Trbovljah. Čeprav nisem dosegla boljšega rezultata, sem bila zadovoljna. Bil je drugačen dan od drugih. Ker pa smo se prej vrnili v Krmelj, sva z mamico odšli na igrišče, kjer je bilo polno ljudi. S sošolko sva si privoščili vrtljak, skakanje po blazini in kokice.

DANIELA METELKO, 3.r.
OŠ Krmelj

Res ne vem, kaj ima človek v misih, ko vrže vrečko!

V soboto, 24. aprila, smo imeli učencih 6., 7. in 8. razredov nekakšen ekološko-naravoslovni dan in okviru vseslovenske akcije za ohranitev čistih gozdov in polj. Zbrali smo se ob 8. uri pred OŠ, kjer so nas že čakali lovci Lovske družine Boštanj. Razdelili smo se v skupine. Ena je šla na primer na Log, Orle in okolico,

Kolesarski izpit

V sredo smo se v šoli zbrali, že vsi nervozni smo bili, dve urij smo pouka imeli, potlej smo na malico šli. Že slabno nam je postal, ko smo v garderobo šli, se obuli, se oblekli in poskušali se sproščati. Po kolesu smo zdrevli, da čimprej bi konec b'lo, si številke smo nadeli in se usedli na kolo. Na začetku je bilo hudo, a na progi sploh ne tako. Na progi si pozabil na vso skrb in v napetosti je vladal mrk. Vsi smo progo srečno prevozili, zato izpite smo dobili, s kolesa smo skočili in se neizmerno veselili.

PETRA ŠKARJA, 4.r.
OŠ Mokronog

DAN MED JEZERČANI

V četrtek, 27. maja, smo trebani osmošolci preživeli zanimiv dan na Kraški učni poti okoli Jezerja. Na tej smo spoznavali značilnosti dolenskega kraša: vrtace, ponikalnice, ponore, Jame. Marsikdo izmed nas je šele zdaj dobil pravo predstavo o tem in razvozal izvor krajevnih imen. Razdeljeni smo bili na osem skupin. Vsaka je prehodila celotno pot, vendar je imela svoje zadolžitve iz geografije, biologije, kemije, gospodarstva. Poleg naravne dediščine smo spoznavali tudi kulturno: kmečke domove, vaško korito, Marnovo domačijo. Najbolj pa smo se razveselili, da so nas včasih izredno lepo sprejeli in tudi pogostili, čeprav nas je bilo pet oddelkov. Z veseljem se bomo vračali medenje.

JANA SMOLIČ,
KRISTINA KORELC

V imenu osmošolcev OŠ Trebnje

KRES

So mladinci marljivi cel teden se trudili, da so veliko lesa na kup dobili. Z baklo so kres prižgali, mi pa smo plamen njegov občudovali.

DAVORIN ERMAN, 1.r.
OŠ Krmelj

OSMARJI V MARIBORU

Učenci 8.r. smo si v prvem tednu junija na predlog učitelja glasbenega vzoje Aleša Makovca v Mariboru ogledali opero Netopir. Predstava nas je izredno navdušila. Vsi pevci so nam bili zelo všeč, najbolj pa Alenka Pinterič, za katero pravimo, da je bila "faca". Od navdušenega ploskanja so nas še dolgo plekle dlani. Med sprehodom po mestu smo obiskali Maistrov spomenik, si ogledali štiristoletno trto na Lentu in še marsikaj drugega. Domov smo se vrnili poln najlepših vtipov iz štajerske prestolnice. Bili smo prva generacija žužemberških učencev, ki si je za kulturni dan izbrala ogled znamenitosti Maribora. Tudi z enodnevne zaključne ekskurzijo 11. junija v Gardaland v Italiji smo se vrnili polni različnih vtipov, in izredno utrujeni. Zadnji dan pred zaključkom osemletnega šolanja smo preživeli na Krki, po kateri smo se z rafti spustili pod vodstvom Bojana Brulca in Emila Glaviča. Lep zaključek osovnovškega izobraževanja, ni kaj!

MIRJAM ANDREJČIČ
OŠ Žužemberk

PRAZNOVANJE

Letošnje šolsko leto je bilo v podružnični šoli Doljen vas zelo delovno, saj so veliko časa namenili raziskovanju šolstva v preteklosti do današnjih dni. Učenci so s pomočjo anketa, na katera so odgovarjali starši, starši starši in drugi krajan, izvedeli veliko novega. Svoje spomine na šolska leta je opisalo nekaj učiteljev, ki so poučevali na tej soli, in nekaj drugih znanih ljudi. Vse zanimivosti smo zbrali in izdali v praznični knjižici. Za zaključek projekta "40 let šole" smo pripravili bogato razstavo starih šolskih predmetov in pripomočkov, likovne in pisne izdelke otrok, fotografije, praktične izdelke otrok. Bila je tudi javna prireditev za vse goste in krajane. Prišlo je veliko ljudi, ki so uživali ob nastopih učencev iz šole in odraslih pevcev. Pripravili so tudi slavnostno torto iz papirja.

MARIJA HENIČMAN
Vodja OŠ Doljenja vas

STRAH IN STRAHEC

Nekoč je mali strah pojedel svoj orjaški zajtrk, veliki strah pa še svoj večji zajtrk. Malemu je bilo ime Navrhanc, velikega pa so klicali Bajsi. Nato sta sita odšla po ulici. Ljudje so se ju bali, ker sta se vedno našemila ali v krokodile ali v čarovnice. Včasih so ju videli kot drakule, spet drugič kot vampirje.

Veliki strah je strašil mlade in stare, mali strah pa čisto majhne ljudi. Tako sta strašila ves dan vse do večera. To je njuna služba.

NUŠA ZUPANC, 2.c
OŠ Center Novo mesto

MOJA NAJBOLJŠA PRIJATELJICA

Moji najboljši prijateljici je ime Mojca. Piše se Lužar. Ima črnorjavce lase. Stara je 12 let. Ima rada dojenčke. Rada se vozi s kolesom. Ima starejšega brata in dve mlajši sestri. Doma je na Dol. Lakovnicah. Poznavajo se že od otroštva, kajti bila je včasih moja sosedka. Moja najboljša prijateljica pa je zato, ker se ves čas, odkar se poznavata, še nisva skregali.

MAJA ŠUŠTERIČ, 3.r.
Podaljšano bivanje na OŠ Šmihel
Novo mesto

V tednu Rdečega križa

V maju je bil teden Rdečega križa. V tem tednu je bila krvodajalska akcija tudi v Trebnjem. Učenci iz podružnične šole Dobrnič, ki smo v varstvu, smo obiskali krvodajalsko akcijo. V Trebnjem smo se odpeljali s šolskim kombijem. Pred gasilskim domom nas je čakala gospa Majda Miklič. Opisala nam je naloge RS in krvodajalcem in dala pripombe. Povabila nas je, da smo si to ogledali.

Po ogledu testiranja krvi je medicinska sestra vprašala, kdo bi dal kri. Javlji sem se in medicinska sestra mi je vzela kri za analizo krvne skupine. Analiza je pokazala, da imam krvno skupino A. Po ogledu krvodajalske akcije smo malicilni in se vrnili v Dobrnič. Za nas učence je bil to zelo zanimiv dogodek, saj smo prvič videli, kako se darjuje kri.

UROŠ BOBNAR, 4.r., PŠ Dobrnič

Nesrečni polž

Polž ustavi polcaj. Polž se čudi, da je kaj, saj hitrosti ne pozna in po znakih se ravna. Mož postave pa prevzeto hoče videti prometno. Polž se glasno zasmehi: "Meni tega treba ni. Že moj ded in stara mama sta vozila se po vasi, kakor danes vozim jaz, prav previdno in počas."

ROK GODLER, 3.r.
OŠ Dobova

NARAVOSLOVNI DAN

V tork, 18. maja, smo imeli 6. razredi naravoslovni dan. Tema je bila reka Temenica. Razdelili smo se v tri skupine. Jaz sem bil v skupini, ki je opravljala meritve v Zijalu. Pred odhodom smo pojedli malico. V Zijalu smo šli peš. Kmalu smo prispešili do izvira Temenice pod pečino, ki je visoka 35 metrov. Izmerili smo temperaturo vode in zraka. Raziskovali smo kamninsko sestavo pečine. Prevladuje apnenec. Nato smo narisali skico pečine z izvirom. Ker je ta izvir miroval, nismo mogli izmeriti hitrosti toka, smo jo pa pri drugem. Temenica ima več izvirov. Naslednja postaja je bila na prostoru za piknik. Ugotovili smo, da je voda pri izviru hladnejša. Narišali smo skico sotočja. V solo smo se vračali kar ob Temenici. Opravili smo še nekaj meritev. Voda je ob izviru čista, ko pa se bližamo Mirni Peči, je čedala bolj onesnažena.

MARKO MUHIČ, 6.a
OŠ Mirna Peč



SREČANJE OTROŠKIH PEVSKIH ZBOROV - V petek, 7. maja, je Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ribnica, organiziral srečanje otroških pevskih zborov pod naslovom Naj nas pesem druži. Za uvod v srečanje je zapel mladinski pevski zbor OŠ dr. Antonia Debeljaka iz Loškega Potoka. Potem je nastopilo še osem pevskih zborov od Kočevja do Velikih Lašč. Največ učenosti in pevskega znanja je pokazal cerkevni otroški zbor iz Kočevja Otočki ljubezni (na sliki), ki ga vodi priznavačna dijakinja Sabina I. Devjak. Želja organizatorjev je, da bi srečanje postalo tradicionalno in da bi naslednje leto sodelovalo še več otroških pevskih zborov. (Janez Papež, Kočevje)



OD NITKE DO NOGAVICE - Učenci 3.r. smo imeli raziskovalno nalogu z naslovom Od nitke do nogavice. V Gregovce smo se peljali z avtobusom. Od glavne ceste naprej smo šli peš. Prišli smo do stavbe, kjer delajo nogavice. Povzdravili smo se z lastnikom. Potem nam je pokazal stroje, ki režejo in šivajo. Pokazal nam je še likalnik. Ta likalnik je drugačen od našega. Je veliko večji in posebne oblike. V drugi delavnici nam je pokazal, kako nogavice barvajo, sušijo, potem jih zapakirajo. Na škatlah obkrožijo številke in jih odpeljejo v trgovino. Bilo je lepo. (Peter Kožar, 3.r. OŠ Bizeljsko)



PODARJENA SLIKA KRASI VRTEC - Predšolski otroci radi rišeo, slikajo, oblikujejo različne materiale, zato smo v skupino povabili mamico Sašo Pajk, ki je cvetličarka, v prostih trenutkih pa rada seže po čopiču. Z otroki so slikali v tehniki mokro podlaglo. Razstava slik otrok in ge Pajk je bila zanimiva. Ob tej priložnosti je vrtcu podarila slika Otok v naročju matere, z okvirem jo je obogatil naš fotograf Stane Maver. Darovalcem se zahvaljujemo. (Olga Longar, vzgojiteljica Vrtca Žužemberk)



OBISK KONFEKCIJE MAJA - Otroci iz vrtca Labod v Novem mestu smo obiskali konfekcijo Maja v Šmihelu. Gospa Maja Recko nam je razkazala vse prostore. Postopek šivanja smo si natančno ogledali. Po ogledu smo obiskali Žavršnikove, kjer nas je Zalina mamica pričakala z ogromno posodo jag

Geomatika - sistem prihodnosti

V občini Novo mesto že imamo Geografski informacijski center

LIONS KLUB TUDI V TREBNJEM - Na pobudo članic Lions kluba v Novem mestu Tatjane Fink in Marice Škoda se je tudi v občini Trebnje osnoval Lions klub; svečana ustanovitev je bila v petek, 18. junija. Ustanovitev je počastil guverner distrikta Liona prof. dr. Stojan Plesničar, ki je poudaril, kako pomembno je, da s svojim osebnim zgledom poskušamo pomagati ljudem, potrebnim pomoči. Osrednje gibalno dejavnosti bo pomoč slepim in slabovidnim, nadarjenim učencem in študentom, pozornost izboljšanju živiljenjskih pogojev, poudarek vrednotam življenja. Za predsednico Lions kluba v občini Trebnje je bila izvoljena dipl. ekon. Marica Škoda, za guiding Lion pa dipl. ekon. - MBA Tatjana Fink. Delo se bo odvijalo ob botrskem sodelovanju z novomeškim Lions klubom, ki je s svojim zgledom že spodbudil ustanovitev štirih klubov na Dolenjskem, najvišji funkcionari kluba - dr. Peter Kapš, Jože Kukec in Štefan David - pa so bili tudi prisotni na ustanovni skupščini. Za praznično vzdusje je poskrbel kvartet klarinetov, ki ga sestavljajo člani Slovenske vojske. (J. Z., foto: Janez Platič)



Državni projekt na področju geomatike je projekt ONIX, s katerim želi država vzpostaviti možnosti za splošen pospešen razvoj s pomočjo računalniške podpore najrazličnejšim postopkom upravljanja s prostorom in okoljem. Projekt ONIX je vsebinsko in organizacijsko razširjen v osem podprojektov. Zato je Ministrstvo za okolje in prostor RS v okviru tega projekta predvidelo tudi podprojekt Izobraževalno središče za geomatiko, katerega poglavni cilj je popularizacija geomatike s posebnim poudarkom na izobraževanju.

Najpomembnejši del geoinformatičnih sistemov so podatki. Ti morajo biti zapisani v digitalni obliki tako, da so med seboj primerljivi in dovolj natančni. V našem prostoto

Mestni občini Novo mesto že imamo Geografski informacijski center, ki že nekaj let uspešno deluje. Samo upamo lahko, da bodo odgovorni na občini tudi v bodoče vlagali v nadaljni razvoj tega tako pomembnega središča za geomatiko.

FRONCI KONCILIA

IVANJE V DRAGATUŠU

ČRNOVELJ - Društvo kmečkih žen Dragatuš vabi v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo Črnomelj v nedeljo, 27. junija, ob 14. uri na vaški trg na prireditev, imenovano "Ivanje". Članice belokranjskih društv kmečkih žen se bodo pomerile v ruženju koruze, narejanju pšenice in mesenju rženega kruha. Članice dragatuškega društva pa bodo pripravile razstavo ročnih del, slik in kulinarike. Po tekmovanju bo družabno srečanje.

NOVA ŠTEVILKA ŽUMBERČANA

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 24.VI.

SLOVENIJA 1

- 7.40 - 1.55 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Pod klobukom
10.20 Zgodbe iz školjke
10.50 Otroška oddaja
11.35 Boj za obstanek, angl. serija, 6/12
12.25 Življenje slovenskih vasi: Krkavče
13.00 Poročila
13.40 Tedenski izbor
Očejev in sinovi
14.30 Zoom
16.00 Osmi dan
16.30 Slovenci po svetu
17.00 Tedi
17.35 Ročne ustvarjalnosti
18.00 Obzornik
18.10 Znanje je ključ
18.30 Zenit
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 TV Popar
21.40 Turistična oddaja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Gibljive slike
23.20 Portret

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 10.05 Videoring - 10.30 Doktor Finlay, škot. naniz. - 11.20 Vojaki zgodovine, SNG Drama Maribor - 14.10 35-letnica ansambla Lojetza Slaka - 15.10 Enoroki bokser, hongkong. film - 16.40 Vzhajajočemu soncu naproti, serija, 2/4 - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Popolna tujca, naniz., 1/24 - 18.30 Simpsonovi - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Petka - 21.20 Gospo Parker in njeno omisje, amer. film - 23.20 Red in zakonitost, amer. naniz., 3/22 - 0.15 Koda 10-07, kan. nadalj., 2/8 - 1.05 Sharman, angl. naniz.

KANAL A

- 7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 9.00 Glava družine, naniz. - 9.30 Želite, prosim, hum. naniz. - 10.00 Kraljica src, ponov. - 11.00 Nemogoče, nadalj. - 12.00 Atlantis - 13.30 Oprah show, ponov. - 14.30 Ne mi težit - 15.00 Manekenke, nadalj. - 16.00 Oprah show - 16.00 Bravo, Maestro - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Ne mi težit, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. - 19.30 Skrta kamera - 20.00 Kupid, nadalj. - 21.20 Ujetnica, film - 22.40 'Alo, 'alo, hum. naniz. - 23.20 Petek, trinajstega, naniz. - 1.20 Nemogoče, naniz. - 2.20 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Najspot - 17.50 Adrenalin za vsak dan - 18.20 Kmetijski razgledi - 18.40 Kulturni pregled - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Kako ustanavljamo podjetje

HTV 1

- 8.20 Tv spored - 8.25 Poročila - 8.30 Dobro jutro - 10.30 Poročila - 10.35 Vpisi v fakultere - 11.30 Mladostničke izpovedi - 12.00 Poročila - 12.20 Obala sončnega zahoda (serija) - 13.15 Ubogo bogato dekle (serija) - 14.00 Humor v glasbi - 15.00 Kosovska kriza - 15.20 Živa resnica - 16.10 Ferris Bueller (serija) - 16.35 Alpe-Donava-Jadran - 17.20 Jalna (serija) - 18.50 Kolo sreče - 19.30 Želite, prosim, hum. naniz. - 11.00 Nemogoče, nadalj. - 12.00 Odklop - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Manekenke, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Ne mi težit, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. - 19.30 Skrta kamera - 20.00 Kupid, nadalj. - 21.20 Ujetnica, film - 22.40 'Alo, 'alo, hum. naniz. - 23.20 Petek, trinajstega, naniz. - 1.20 Nemogoče, naniz. - 2.20 Dannyjeve zvezde

HTV 2

- 14.40 TV spored - 15.00 Film - 17.00 Stoletje (serija) - 18.05 Hugo, tv igra - 18.30 Prijatelji (serija) - 19.00 Hrvatska danes - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Zakon v L.A. (serija) - 21.20 Kremeljsko pismo (film)

SOBOTA, 26.VI.

SLOVENIJA 1

- 7.05 - 1.55 Teletekst
8.00 Zgodbe iz školjke
8.30 Trojčice, ris. naniz.
8.50 Pod klobukom
9.40 Don Kihot, naniz.
10.05 Mendel, norv. film
11.35 Seinfeld, naniz.
12.00 Tednik
12.50 Dobrodruški doma
13.00 Poročila
13.15 Tedenski izbor
Turistična oddaja
13.25 Petka
14.40 Skratno in črno, film
17.00 Pomp
18.00 Obzornik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Svet čudes, avstral. serija, 9/13
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Res je!
21.50 Druženje in praznovanje, dok. serija
22.30 Poročila, sport
23.00 Živiljene z Rogerjem, amer. naniz., 13/20
23.20 Divjina, angl. naniz., 1/3
0.10 Usoda Lee Khana, hongkong, film

SLOVENIJA 2

- 9.25 Videoring - 9.50 Zlata šestdeseta - 10.45 Davos svet, amer. naniz. - 11.10 Pearl, amer. naniz. - 12.05 Euronews - 12.25 Šport: Motociklizem; Teniški magazin; Smučarski skoki (Velenje); Košarka - 19.30 Videoring - 20.00 Noro zaljubljena, amer. naniz. - 20.25 Božič in potem franc. film - 22.10 Trend - 22.40 Sobotna noč - 0.40 Srhiščivo, avstral. naniz., 9/26

KANAL A

- 8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, naniz. - 10.00 Nara hiša, naniz. - 10.30 Kri ni voda, naniz. - 11.00 Charles je glavni - 11.30 Meego, hum. naniz. - 12.00 Prijatelji v krilu, naniz. - 12.30 Stilski izviv - 13.00 Lepotica in zver - 14.00 Peskovo polje, film - 15.50 Klik: Pravdarji, hum. naniz.; Katie Joplin; Atlantis; Prince Bel Air, hum. naniz. - 19.00 Kung fu, naniz. - 20.00 Težka osemljica, film - 21.50 Stilski izviv - 22.30 Moja domovina, film - 0.20 Nezgodni oddelek, naniz.

HTV 2

- 13.55 TV koledar - 14.05 Upor na ladji Bounty (amer. film) - 17.00 Stoletje (dok. serija) - 18.05 Hugo, tv igra - 18.30 Prijatelji (hum. serija) - 19.00 Hrvatska danes - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Incantesimo (serija) - 21.20 Popolna tujca (serija) - 21.50 Dosje X (serija) - 22.35 Obalna straža (serija)

PETEK, 25.VI.

SLOVENIJA 1

- 7.40 - 0.15 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Ročne ustvarjalnosti
9.45 Tedi
10.45 Mesto na lignitu, dok. oddaja
11.00 Severozvodna Slovenija v boju za svobodo
12.05 Znanje je ključ
12.25 Zenit
13.00 Poročila
14.45 Po domače
15.35 Zborovsko petje
16.00 Gibljive slike
16.30 Mostovi
17.00 Lahkih nog naokrog
18.00 Oddaja za otroke
18.10 Dok. oddaja
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Slovesnost ob dnevu državnosti
21.15 Zrcalo tedna
22.00 Seinfeld, naniz., 22/24
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.20 Polnočni klub
23.30 Simfoniki RTV Slovenija

KANAL A

- 13.40 Videostrani - 16.50 Videoboom 40 - 17.45 Kako biti zdrav in zmagoval - 18.20 Kako ustanavljamo podjetje - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

- 8.40 Tv spored - 8.55 Poročila - 9.00 Power Rangers (serija) - 9.25 Ulica Sezam (serija) - 10.25 Koncert - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Ekhaja (serija) - 13.20 Roseanne show - 14.50 Kosovska kriza - 15.00 Film - 16.30 Informacijski moska - 19.10 Za začetku je bila beseda - 19.30 Dnevnik, sport - 20.15 Only You (amer. film) - 21.50 Opazovalnica - 22.15 Nočna straža

HTV 2

- 9.00 Vremenska panorama - 10.05 Videoring - 10.30 Doktor Finlay, škot. naniz. - 11.20 Vojaki zgodovine, SNG Drama Maribor - 14.10 35-letnica ansambla Lojetza Slaka - 15.10 Enoroki bokser, hongkong. film - 16.40 Vzhajajočemu soncu naproti, serija, 2/4 - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Popolna tujca, naniz., 1/24 - 18.30 Simpsonovi - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Petka - 21.20 Gospo Parker in njeno omisje, amer. film - 23.20 Red in zakonitost, amer. naniz., 3/22 - 0.15 Koda 10-07, kan. nadalj., 2/8 - 1.05 Sharman, angl. naniz.

NEDELJA, 27.VI.

SLOVENIJA 1

- 7.05 - 2.55 Teletekst
8.00 Živ žav
Živahni svet iz zgodb Richarda Scarryja
8.25 Risanke
9.20 Telefime
9.25 Pika Nogavička, šved. naniz.
9.50 Ozare
9.55 Veliki skladatelji
11.00 Povodni raziskovalec, dok. serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.15 Pomagajmo si
13.55 Res je!
15.20 TV Popar
16.00 Trik-trak
16.30 Parada plesa
17.00 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Slovenski magazin
18.40 Po Sloveniji, dok. film
19.15 Risanka
19.20 Žrebjanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
22.00 Portret
22.55 Poročila, šport
23.20 Balet

SLOVENIJA 2

- 8.00 Vremenska panorama - 9.00 Videoring - 9.30 Emily z mesečeve domačije, kan. naniz., 1/13 - 10.20 Murphy Brown, amer. naniz. - 11.10 Zvezde Hollywooda - 11.40 Trend - 12.40 Euronews - 13.00 Šport - 19.30 Videoring - 20.00 Ščuke pa ni, ščuke pa ne, tv nadalj., 5/7 - 20.55 Nacisti: Svarilo iz zgodovine, dok. serija, 2/6 - 21.55 Šport v nedeljo - 22.25 Trpljenje device Orleanske, franc. film

KANAL A

- 8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve - 10.00 Nora hiša, naniz. - 10.30 Kri ni voda, naniz. - 11.00 Charles je glavni - 11.30 Meego, hum. naniz. - 12.00 Prijatelji v krilu, naniz. - 12.30 Stilski izviv - 13.00 Lepotica in zver - 14.00 Peskovo polje, film - 15.50 Klik: Pravdarji, hum. naniz.; Katie Joplin; Atlantis; Prince Bel Air, hum. naniz. - 19.00 Kung fu, naniz. - 20.00 Težka osemljica, film - 21.50 Stilski izviv - 22.30 Moja domovina, film - 0.20 Nezgodni oddelek, naniz.

HTV 2

- 14.40 TV spored - 15.00 Film - 17.00 Stoletje (serija) - 18.05 Hugo, tv igra - 18.30 Prijatelji (serija) - 19.00 Hrvatska danes - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Zakon v L.A. (serija) - 21.20 Kremeljsko pismo (film)

POVEDELJEK, 28.VI.

SLOVENIJA 1

- 7.40 - 1.00 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Oddaja za otroke
9.40 Lahkih nog naokrog
10.20 Otraška oddaja
11.10 Na vrtu
11.35 Svet čudes, dok. serija, 9/13
12.00 Slovenski magazin
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.15 Mendel, norv. film
15.20 Polnočni klub
16.30 Dober dan, Koroška
17.00 Radovedni Taček
17.15 Pika Nogavička, šved. naniz.
18.00 Obzornik
18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Žrebjanje 3 x 3 plus 6
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Gozdarska hiša Falkenau, nem naniz., 4/26

PONEDELJEK, 28.VI.

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 10.05 Teledenski izbor: Videoring; 10.30 Wildbach, nem. naniz., 4/13; 11.20 Ekstremske avanture; 11.45 Filmski triki; 12.10 Ščuke pa ni, Ščuke pa ne, TV nadalj.; 13.05 Svet poroča - 13.35 Euronews - 15.15 Risanka - 15.40 Jane Eyre, film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Doktor Finlay, škot. naniz. - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 35-letnica ansambla Lojetza Slaka - 21.00 Odkritje spomenika Rudolfa Maistra - 22.00 Poseben pogled: Ogledalo, film - 22.30 Sovražnikov soračnik, šved. nadalj., 2/8

KANAL A

- 8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, naniz. - 10.00 Nara hiša, naniz. - 10.30 Kri ni voda, naniz. - 11.00 Charles je glavni - 11.30 Meego, hum. naniz. - 12.00 Prijatelji v krilu, naniz. - 12.30 Stilski izviv - 13.00 Lepotica in zver - 14.00 Peskovo polje, film - 15.50 Klik: Pravdarji, hum. naniz.; Katie Joplin; Atlantis; Prince Bel Air, hum. naniz. - 19.00 Kung fu, naniz. - 20.00 Težka osemljica, film - 21.50 Stilski izviv - 22.30 Moja domovina, film - 0.20 Nezgodni oddelek, naniz.

HTV 2

- 14.40 Videostrani - 16.50 Videoboom 40 - 17.45 Kako biti zdrav in zmagoval - 18.20 Kako ustanavljamo podjetje - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

REŠITEV 23. KRIŽANKE

- Pravilna re

Na podlagi točke 7.3. statuta družbe Kremen, d.d., Industrija in rudniki nekovin, Novo mesto, Topliška cesta 2, 8000 Novo mesto, sklicuje začasna uprava družbe

1. skupščino družbe Kremen, d.d., Novo mesto

Ki bo v sredo, dne 21.7.1999, ob 10. uri v sejni sobi družbe Kremen, na Topliški cesti 2, z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev skupščine in predhodna ugotovitev navzočnosti.

Uprava otvoriti skupščino in ugotovi, da je na skupščini zastopanih toliko delnic, da skupščina lahko zaseda.

2. Izvolitev delovnih teles skupščine.

Predlog sklepa začasne uprave in začasnega nadzornega sveta: skupščina izvoli za predsednico skupščine go. Natašo Mahne, notarja g. Andreja Tirana, za prestevalca glasov pa go. Liljano Gorenc in g. Danilo Korena.

3. Obravnavo in sprejetje sprememb in dopolnitve statuta družbe.

Predlog sklepa začasne uprave in začasnega nadzornega sveta: sprejmejo se spremembe in dopolnitve statuta v predloženem besedilu.

4. Sklepanje o izvolitvi članov nadzornega sveta.

Predlog sklepa začasnega nadzornega sveta: skupščina razreši člane začasnega nadzornega sveta in imenuje člane nadzornega sveta za naslednje mandatno obdobje. Novi člani nadzornega sveta so: ga. Nataša Mahne - predstavnica zunanjih delničarjev, g. Danilo Koren - predstavnik notranjih delničarjev in g. Anton Povhe - predstavnik zaposlenih delavcev. Mandat imenovanih članov nadzornega sveta traja dve leti.

5. Določitev sejin za člane nadzornega sveta.

Predlog sklepa začasne uprave in začasnega nadzornega sveta: neto sejnjina za posameznega člena nadzornega sveta znaša 30.000,00 SIT, za predsednika nadzornega sveta pa 40.000,00 SIT.

6. Sprejem sklepa o imenovanju revizorja.

Predlog sklepa začasnega nadzornega sveta: za revizorja družbe se za poslovno leto 1999 imenuje revizijska hiša Elstar Consulting, d.o.o., Velenje.

7. Seznanitev s potekom lastninskega preoblikovanja družbe in s poslovnimi rezultati za obdobje 1993 do 1997, obravnavo in sprejem letnega poročila za leto 1998.

Predlog sklepa začasne uprave in začasnega nadzornega sveta: Skupščina sprejme informacije o poteku lastninskega preoblikovanja družbe. Na predlog začasne uprave in ob pozitivnem mnenju začasnega nadzornega sveta skupščina sprejme letno poročilo družbe za leto 1998.

8. Razporeditev dobička in pokrivanje izgube za obdobje 1993-1998.

Predlog sklepa začasne uprave in začasnega nadzornega sveta: skupščina na predlog začasne uprave in ob pozitivnem mnenju začasnega nadzornega sveta sprejme:

- pokrivanje izgube iz leta 1993 v znesku 1.010.028,40 SIT, izgube iz leta 1996 v znesku 13.786.663,65 SIT, izgube iz naslova uskladitve stanj z otvoritveno bilanco v znesku 12.206.088,48 SIT in revalorizacijskega popravka izgube v znesku 8.130.341,35 SIT iz tekočih prihodkov v letu 1997 in 1998;
- potrdi se delitev dobička za leto 1998 in dobička iz preteklih let v skupnem znesku 7.685.277,24 SIT, in sicer 2.000.000,00 SIT za pokrivanje preostanka izgube po uskladitvi, 5.685.277,24 SIT pa se prenese med rezerve.

9. Sprejem sklepa o oblikovanju sklada lastnih delnic.

Predlog sklepa začasne uprave in začasnega nadzornega sveta: oblikuje se sklad lastnih delnic iz rezerv družbe do višine 10% osnovnega kapita družbe. Družba lahko s sredstvi sklada pridobiva lastne delnice za namene, ki so skladni z zakonom.

Udeležba na skupščini

Skupščine se lahko udeležijo delničarji, njihovi pooblaščenci in zastopniki. Pooblastilo mora biti pisno. Pooblastila za zastopanje na skupščini družbe je potrebno deponirati v tajništvu družbe, kjer se mora hraniti ves čas trajanja pooblastilnega razmerja. Vsak delničar ali njegov pooblaščenec naj prijavi svojo udeležbo na skupščini družbe v pisni obliki do vključno 18.7.1999.

Udeleženci skupščine naj se prijavijo ob prihodu na skupščino pred vstopom v sejno sobo, kjer bodo s podpisom potrdili svojo navzočnost in prevzeli ustrezno gradivo.

Popolno gradivo za 1. skupščino družbe je delničarjem na vpogled pri direktorju družbe ali pri vodji ekonomskega sektorja družbe, in sicer vsak delovni dan od objave sklica skupščine do dneva zasedanja skupščine, od 8. do 9. ure.

Delničarje vabimo, naj utemeljene nasprotne predloge k posameznim točkam dnevnega reda pisno sporočijo v sedmih dneh po objavi sklica skupščine začasni upravi družbe ter ji tako omogočijo pravočasno pripravo njenih stališč.

Če ob napovedani urki skupščina ne bo sklepčena za odločanje, se bo ponovno sestala eno uro kasneje z istim dnevnim redom. V tem primeru bo skupščina veljavno določala ne glede na višino zastopanega osnovnega kapitala družbe.

Kremen, d.d., Novo mesto
Začasna uprava



NASILJE NAS BOLI - Učenci 7. in 8. r. na OŠ Milke Šobar - Nataše Črnometl smo se v mesecu juniju posvetili temi Nasilje nas boli. Pogovarjali smo se, kaj je nasilje in kje ga srečujemo, o oblikah nasilja ipd. Na to temo smo risali plakate in pisali spise. Na zaključnu pogovor o nasilju smo povabili vodjo policijskega okoliša Črnometl Milana Leskovarja, da nas je seznanil z nasiljem in o njegovih posledicah. V imenu učencev se mu lepo zahvaljujemo. (Mentorka Darinka Jerman)

Podgorje, d.o.o., tovarna ploskovnega pohištva, Trubarjeva cesta, Šentjernej, ki ga zastopa direktor Kostanjšek Marijan, dipl. ing.

OBJAVLJA

JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA PRODAJO STROJEV IN NAPRAV

Predmet tega razpisa je odprodaja spodaj navedenih osnovnih sredstev, strojne opreme, ki je bila odstranjena iz proizvodnje zaradi spremembe tehnološkega procesa:

Naziv	Tip	Leto izdelave
1. Valjčni brusilni stroj	VBR-K078	1966
2. Vertikalni vrtalni stroj	RPM2C-	
3. Robna furnirka OTT, ni kpl.	S2-F	1983
4. Tračni brusilni stroj	WS-2	1973
5. Vertikalni brusilni stroj	AS	1983
6. Večvretnski vrtalni stroj (pnevmatiski)		1980
7. Nanašalec lepila	FIN	1983
8. Brus. stroj za bruš. skobeljnih nožev	HSA 49	1978
9. Mizni rezkar ŽNIČNICA	M.F062	1969
10. Spajalec furnirja OTT	OFM/S	1969
11. Varijni agregat ULJANIK	SA 340	1967

Pogoji za oblikovanje ponudbe:

- I. Sodelujejo lahko vse pravne in fizične osebe. Pisna ponudba mora vsebovati predmet nakupa, ceno, rok in način plačila.
- II. Prodaja se bo izvršila po načelu "videno-kupljeno" brez kasnejših ugoverov.

III. Kupec dobi sredstvo v posest po plačilu celotne kupnine.

IV. Prometni davek plača kupec.

V. Ponudbe morajo biti poslane na sedež podjetja do 3.7.1999 v zapečetilno ovojnici z oznako "JAVNO ZBIRANJE PONUDB", na naslov:

Podgorje, d.o.o., tovarna ploskovnega pohištva
Trubarjeva cesta 24, 8310 Šentjernej

VI. Prispele ponudbe bo ocenila komisija.

Upoštevani bodo vsi elementi ponudbe, ki so navedeni v točki I tega razpisa. Na predlog komisije bo z najugodnejšim ponudnikom sklenjeni kupoprodajna pogodba. Komisija za zbiranje ponudb bo vse ponudnike obvestila o rezultatih zbiranja ponudb v 15 dneh po končanem zbiranju.

Informacije v zvezi s prodajo lahko dobite na sedežu podjetja oziroma na tel. št.: 068/81-249 (g. Markelc), kjer se lahko dogovorite tudi za ogled sredstev in naprav.

Telekom Slovenije, d.d., PE Novo mesto

objavlja

prosto delovno mesto

zahtevno načrtovanje, vzdrževanje in montaža tk omrežja in naprav

Pogoji:

- inženir elektrotehnike za tk oz. elektron.
- strokovni izpit po ZGO
- vozniški izpit B-kategorije
- 5-letne delovne izkušnje na podobnih delih v telekomunikacijah

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom po š.d.m. 6204.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov:

Telekom Slovenije, d.d., PE Novo mesto,
Služba za kadr. prav in spl. zadeve,
Novi trg 7a, Novo mesto.

mentorjem prometne vzgoje na metliški osnovni šoli.

M. O.
OŠ Metlika

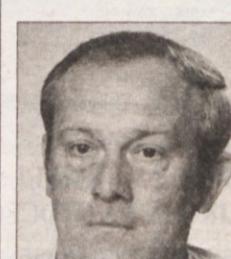
Uspešna prometna vzgoja v šoli

Presto delo prometnega krožka na metliški osnovni šoli

Prvi šolski dan smo prvošolčkom razdelili rumene rutice in kresničke. Naslednje dni so si še drugi učenci ogledali varne poti v šolo in domov, učenci višjih razredov pa so reševali prometne teste na internetu. V tednu otroka smo pripravili prometni kviz, na katerem so se pomerili petošolci iz metliške in podzemeljske osnovne šole. Na vprašanja, ki jih je pripravila mentorica prometna vzgoja Minka Omerzel, so najbolje odgovarjali učenci 5. b razreda OS Metlika.

Med zimskimi počitnicami smo pripravili za učence, ki so želeli opraviti izpit za kolo z motorjem, tečaj iz CPP, ki ga že vrsto let uspešno vodi Martin Simonič. Izpit je uspešno opravilo 16 učencev, medtem ko je 68 četrtošolcev uspešno rešilo teste za kolesarski izpit, vsi pa so bili uspešni tudi pri praktični vožnji na cesti.

Na občinskem tekmovalju Kaj veš o prometu je pri kolesarjih zmagal Emanuel Grgić iz 5. razreda, pri voznikih kolesa z motorjem pa Marko Gršič iz 8. razreda, ki je na državnem prvenstvu med osnovnošolci in srednješolci zasedel 2. mesto. Zahvala za take uspehe gre predvsem



Mar prav zares odšel je tja,
v neznanu?
Kako je mogel, ko smo mi še tu?
Nositi moramo vsak svojo rano
molče, da mu ne zmotimo miru.
(S. Makarovič)

Nepričakovano in brez slovesa nas je v 50. letu starosti zapustil dragi mož, ati, dedi, brat, stric in boter

FRANC PIŽMOHT

Trebnje, Levstikova ul. 9

V dneh, ko je težko dojeti, da ni več med nami našega dragega Franceta, se z bolečino v srcu iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem za pomoč ter vsem, ki so našemu dragemu poklonili cvetje, sveče, nam pa ustno ali pisno izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo Združenju šoferjev in avtomehanikov Ivančna Gorica in Trebnje, ki so svojega določetnega člana z vsemi častmi pospremili k zadnjemu počitku, Traigu, d.d., Ivančna Gorica za denarno pomoč. Hvala vsem, tudi govornikoma, ki sta se s toplimi besedami poslovila od njega, gospodu direktorju Štefanu Lazarju in imenu podjetja, gospodu Tinetu Megliču v imenu sosedov, gospodu župniku za opravljen obred, pevcem, trobentaku, družinam Greznik, Zoran, Cejan, Jurčkovim in ostalim. Hvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč v tako velikem številu, ga pospremili na njegovi mnogo prezgodnjih zadnjih poti. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi



KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelečeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 27.6.1999, objavlja javno licitacijo rabljenih in poškodovanih vozil.

Letnik	Izk. cena v SIT
1. R-ESPACE 3,0 RXT	1997 4.200.000,00
2. R-ESPACE 2,0 16 V	1999 1.800.000,00
3. R-MEGANE COUPE 1,6	1998 950.000,00
4. ŠKODA FELICIA 1,6 LX	1997 450.000,00
5. KIA CLARUS 1,8	1998 600.000,00
6. OPEL ASTRA 1,4	1998 800.000,00
7. R-CLIO 1,2 RN	1997 500.000,00
8. DAEWOO NUBIRA WAGON 1,6	1998 1.500.000,00
9. DAEWOO NUBIRA WAGON 1,6	1998 1.200.000



KREKOVA BANKA

ČE STE SE ODLOČILI ZA PRODAJO VAŠIH DELNIC, KI STE JIH PRIDOBILI Z ZAMENJAVO ZA LASTNINSKE CERTIFIKATE, LAHKO TO STORITE PRI NAS. PRIJAZNO VAM BOMO SVETOVALI IN POMAGALI IZPOLNITI NAROČILO ZA PRODAJO DELNIC, KI KOTIRAJO NA LJUBLJANSKI BORZI.

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 322-190
www.krekova-banka.si

Da bo denar v službi človeka

SLOVENIJA UVAJA DDV

DDV

DAVEK NA DODANO VREDNOST



REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

INFORMACIJSKE PISARNE NA DAVČNIH URADIH

V mesecu juniju so začele delovati informacijske pisarne na davčnih uradih po vsej Sloveniji. Prosimo davčne zavezance, da poklicajo informacijsko pisarno na pristojnem davčnem uradu, kjer bodo vsak torek in četrtek med 12. in 14. uro dobili odgovore na vprašanja v zvezi z DDV.

Telefonske številke informacijskih pisarn:

Davčni urad Celje in Velenje:	063/442-911
	063/442-148
	063/442-098
	063/442-049
Davčni urad Nova Gorica:	065/23-308
Davčni urad Novo mesto:	068/39-13-599
Dačni urad Brežice:	0608/66-20-106
Davčni urad Kranj:	064/371-180
Davčni urad Murska Sobota:	069/28-004
Davčni urad Ptuj:	062/778-441 (int. 216)
Davčni urad Ljubljana in Davčni urad Kočevje:	061/13-19-266 (int. 3845) 061/13-19-266 (int. 2388)
Davčni urad Koper in Postojna:	066/21-08-021
Davčni urad Trbovlje:	0601/43-664
Davčni urad Maribor:	062/221-242 (int. 330) 062/225-261 062/224-084

Posebni davčni urad (samo za zavezance PDU-ja)
fax: 061/328-589
el. pošta: tomaz.andrejka@gov.si

ZAHVALA

V 48. letu nas je zapustil dragi sin, brat in stric

JOŽE BAJUK

Železniki 2

Zahvaljujemo se sovaščanom, prijateljem, znancem in sodelavcem Beti Preja in Kometa za izraze sožalja, podarjene sveče in cvetje ter spremstvo na zadnji poti, pogrebni službi, GD Drašiči, pevcom in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: mama, sestri Marija in Martina z družinama



ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga žena, mama, tašča, stara mama in sestra

MIRA MAKOVEC

iz Semiča

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste našo dragu mamo pospremili na zadnji poti, sorodnikom, sosedom ter vsem za darovanje cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo dr. Olgi Cerar, Interni bolnici Novo mesto in dr. Mariji Plut za skrb in večletno pomoč. Zahvaljujemo se tudi prof. Anici Snoj in Anici Lah za poslovilna govorja, sodelavcem carine in Iskre Semič, pevcom, gospodu župniku za pogrebni obred in pogrebni službi Kukar. Najlepša hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje in nam dali moč za soočenje s praznino, ki je ostala za našo ljubljeno mamo.

Žalujoči: mož Franci, sin Igor z družino in sestra Ivanka z družinam, sestrični Hilda in Slavka Semič, Ljubljana, Trebnje, Idrija, Završ, Lokve pri Novi Gorici

V SPOMIN

FRANCU ROLIHU

1920 - 1979

22. junija je minilo 20 let, odkar nas je zapustil mož, oče in dedek. Iskrena hvala vsem, ki mu prizigate sveče in krasite grob.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Minilo je 10 let, odkar nas je zapustila naša draga

BARBARA POŽEK

iz Adlešičev 29

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki se je spominjate in postojite ob njem grobu ter ji prinašate cvetje in prizigate svečke.

Žalujoči: otroci

Vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi, sporočamo, da smo se poslovili od prijatelja in sodelavca

LOJZA ZARABCIA

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Moretovi in kolektiv Sodavičarstva More



ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil

JANEZ GORJANEC

doma iz Gor. Suhačola 8,
Brusnice, ki je 28 let živel in delal
na Dunaju

Pogreb dragega sina, brata in strica je bil v torek, 15. junija, na Dunaju. Zahvaljujemo se prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje in prizgane sveče ter vsem, ki sočustvujete z nami in se ga spominjate. Iskrena hvala!

Vsi njegovi

• Usoda države je odvisna od stanja družine. (Vinet)



POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

068/323-193

mobil: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovenske republike.



V SPOMIN

Vse življenje trdo si garal,
vse za dom, družino dal.
Bolečne težke si prestal,
a v naših srčih si ostal.

28. junija mineva žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedek

FRANC STRGAR

z Broda

Iskrena hvala vsem, ki mu prizigate sveče in postojite ob njegovem grobu z lepo mislio v srcu.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

MARIJE JAZBEC

z Loga

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti v tako velikem številu, darovali cvetje, sveče in za svete maše. Posebna zahvala osebnemu zdravniku dr. Pesjaku za dolgoletno zdravljenje, zahvala tudi gospodoma župnikoma Novaku in Zrimu za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se vsem sovaščanom za nesebično pomoč, posebno družinam Liseč, Cizerle in Erjavec. Še enkrat najlepša hvala vsem!

Žalujoči: vsi njeni



ZAHVALA

V 79. letu nas je nenadoma zapustila draga žena, mama, stara mama in prababica

ANA BARBO roj. Strnad

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala velja tudi osebju Zdravstvenega doma Novo mesto ter podjetju Vino Brežice, d.d., Zdravilišče Šmarješke Toplice in SŽ VV Novo mesto, LD Mirna Peč, ZB Mirna Peč za poslovilne besede. Hvala tudi pevcom iz Šmihela, pogrebni službi Novak in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste sočustvovali z nami in mamo pospremili v tako velikem številu k zadnjemu počitku, iskrena hvala.

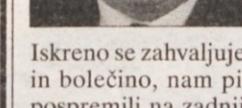
Vsi njeni

ZAHVALA

V 73. letu nas je za vedno zapustil

JOŽEF ŠTRAVS

iz Dolenjskih Toplic, Gregorčeva 46



Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami delili žalost in bolečino, nam pisno in ustno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se gasilcem, posebno Gasilskemu društvu Dolenjske Toplice, Občinski gasilski zvezi Novo mesto, Čebelarskemu društvu Straža - Dolenjske Toplice, Krajevnemu odboru ZZB NOV, sodelavcem Cestnega podjetja Novo mesto - Upravna enota Novo mesto, podjetju Varnost, govornikom za poslovilne besede, pogrebni službi Oklešen, pevcom in gospodu za odigrano Tišino. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Vida, hčerki Sonja in Majda z družino, vnuka Irena in Jan, sestre Jožefa, Angela in Ana z družinami ter ostali sorodniki

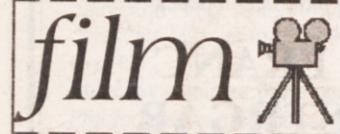
tedenski koledar

Četrtek, 24. junija - Janez
Petek, 25. junija - dan državnosti, Hinko
Sobota, 26. junija - Stojan
Nedelja, 27. junija - Ema
Ponedeljek, 28. junija - Hotimir
Torek, 29. junija - Peter, Pavel
Sreda, 30. junija - Emilia
LUNINE MENE
28. junija ob 23.38 - ščip

kino

BREŽICE: Od 25. do 27.6. (ob 19. uri) ter 28. in 29.6. (ob 21. uri) komedija Moj najljubši marsovec. Od 25. do 27.6. (ob 21. uri) glasbeni film Studio 54. 30.6. (ob 21. uri) kriminalni film Kvartopirci.

CRNOMELJ: 25. in 26.6. (ob 21. uri) romantična drama Življenje po življenju. 27.6. (ob 18.30 in 20.30) komedija Taxi.



• **MOJA BOŠ**, drama (I Want You, Velika Britanija, 1998, režija: Michael Winterbottom)

Moja boš je hudo zmeden film o štirih tipičnih v nekem izgubljenem angleškem obmorskem mestcu, ki se iz nepojasnjene razlogov mečejo za eno in isto dejbo, lokalno frizerko. Helen, temnolasta in bledoplatna Rachel Weis, je resda seks, toda brez kakšnih drugih drastičnih lastnosti, ki bi jo označevalo kot fantalko. Pravzaprav je povprečna, simpatična dekle, s katero v času, ko na primer oblikuje sicer povsem solidno frizuro, ne morete spregovoriti kaj hudo pametnega. No, saj človek kaj takega v sanonih niti ne pričakuje. Helen se resda ne pusti prijeti nikomur, vsaj ne zlahka, obenem pa ne izveno zakaj. Zakaj je tako privlačna in tako hladna? Lokalne mu didžeju se že meša, saj mu po pollettem razmerju še vedno noče "dati", čeprav je prepričan, da ima do tega vendarle pravico. Na suhem ostane tudi nekdanji ljubimec, ki je že tako zrajcan, da jo hoče kar posiliti. Malo drugače je z njenim bivšim fantom, ki se vrne po osmih letih zapora in ima zato nekaj več pravice do njenega telesa. Preprosto si postreže, grobo, kot človek iz aresata pač, ona pa mu ne more odreči.

TOMAŽ BRATOŽ

PBS. Poštna banka Slovenije, d.d.

Na več kot 270 poštabah po vsej Sloveniji lahko odprejo

ziro račune

fizične osebe, samostojni podjetniki, obrtniki, društva in civilno pravne osebe.

Informacije na tel. št.: 061/174 1207, 062/228 8247, 063/425 2712.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dorniž, Breda Dušić Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovsek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 1. polletje 5.330 tolarjev, za upokojence 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.920 tolarjev, za upokojence 9.828 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 21.840 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valutu v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomsko oglase 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-601-59881. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomski propagandi in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi minenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarife številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

ČESTITKE

DRAGI MAMI Tereziji Vizlar iz Velike vas 19 čestitamo za 80. rojstni dan z dobrimi željami in lepimi pozdravi! Hčerka Mimica iz Nemčije. 2282

KMETIJSKI STROJI

TRAKTORSKO ŠKROPLILNICO, 330-litrsko, prodam. ☎ (068)83-640. 2267

KOSILNICO Mini padamo Lamborghini 250 in rezervno blajerico, koso in vodilo za njo prodam. ☎ (068)83-302. 2268

TRAKTOR ZETOR 5211, letnik 1990, 1100 ur, kot nov, ter žetveno napravo za BCS in mlatilnico s popolnim čiščenjem prodam. ☎ (068)89-821. 2294

HLADILNI potopni agregat za mleko, 1,9 kW, prodam. ☎ (041)581-335. 2336

KOSILNICO FIGARO v delovnem stanju prodam. Lešnjak, Gotna vas 47, ☎ (068)22-006. 2322

MOTORNA VOZILA

JUGO 45, letnik 1991, dobro ohranjen, registriran do maja, prodam. ☎ (068)85-756. 2261

126 P, letnik 1990, prodam. ☎ (068)41-074. 2262

LADO SAMARO 1300, 5V, letnik 1989, 93.000 km, prvi lastnik, prodam za 150.000 SIT. ☎ (068)322-463. 2293

FORD ESCORT karavan 1.8 16 V ghia, letnik 1992, 138.000 km, kovinsko zelen, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)81-149 ali (041)690-082. 2300

R 5, letnik 1993, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)25-816. 2307

AX ALLURE 1.1 i, letnik 1993, registriran do 5/2000, prodam. ☎ (068)75-250. 2308

FORD ESCORT CLX 1.6, letnik 1996, avtomatik, z dodatno opremo, 15.000 km, prodam. ☎ (041)760-766 ali (068)41-100. 2309

SUZUKI MARUTI, letnik 1.95, prodam. ☎ (068)65-376, popoldan. 2315

R 19 1.4 RT, letnik 1993, kovinsko moder, registriran do junija 2000, prodam. ☎ (068)78-088. 2319

PASSAT TDI karavan, bel, letnik 1994, prodam. ☎ (068)341-952. 2321

MARUTI, letnik 1993, rdeč, 56.000 km, prodam. ☎ (068)81-231, po 16. uri. 2323

GOLF JGL, letnik 1982, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (068)73-217. 2324

VW POLO 55, styling oprema, letnik 1995, zelen, prodam. ☎ (068)89-070 ali (0609)633-163. 2326

SEAT IBIZO 1.4 CLX, letnik 1995, model 1996, registriran do septembra, rdeč, prva lastnica, prodam. ☎ (068)65-281, po 16. uri. 2328

PEUGEOT 206 1.4, letnik 1998, registriran do konca leta, kovinske barve, prodam. ☎ (041)628-851. 2340

OPEL ASTRO GSI 1.8 16 V, belo, veliko dodatne opreme, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)628-851. 2341

FORD FIESTO 1.1, belo, letnik 1993, temno sivo, prodam. ☎ (068)75-256. 2342

JUGO KORAL 55, letnik 1989, bel, prodam. ☎ (068)81-141. 2343

MEGANE CLASSIC 1.6 RT, bel, letnik 1997, registriran do 4/2000, 40.000 km, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)65-340 ali 341-109, dopoldan. 2349

FIAT TIPO 1.4 i.e., letnik 12/93, brez dodatne opreme, prodam. ☎ (041)691-432. 2350

R TRAFIC T 1400, povišan, letnik 1991, ohranjen, prodam. ☎ (068)344-295. 2351

TOVORNI AVTO Z 38-8 A, letnik 1990, vozen z B- kategorijo, 74.000 km, velikost kasona 380 x 195 cm, prodam. ☎ (068)53-771. 2352

R 4 GTL, letnik 12/89, registriran do 1/2000, 94.000 km, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)53-001. 2284

126 P, letnik 1989, registriran do 5/2000, prodam. ☎ (068)78-465. 2345

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 4/2000, prodam. ☎ (068)22-031. 2303

Splača se varčevati!

DOLGOROČNO VEZANA TOLARSKA SREDSTVA

Doba varčevanja

Obrestna mera
TOM + 2,54 %
TOM + 4,00 %
TOM + 5,00 %

RENTNO VARČEVANJE V TOLARJIH

deposit

TOM + 5,50 %
TOM + 5,50 %
TOM + 5,30 %



Banka, kjer ne boste ostali pred zaprtimi vrati!

POEST

MANJŠI VIKEND v okolici Novega mesta kupim. ☎ (068)24-652. 2286

V NOVEM MESTU, na Košenici, prodamo hišo, 200 m², parcela 720 + 700 m², telefon, CK, za 31.000.000 SIT. Media nepremičnine, ☎ (068)325-449 ali (041)636-746. 2346

PARCELO na Vinjem Vruhu, 52a, vinograd in travnik, sončna lega, z dostopom, prodam. ☎ (068)770-150. 2327

PREKLICI

ANGELCA ŽABKAR, s.p., Kotarjeva 6, Šentjernej, s 15.7.1999 prenehamb z dejavnostjo vođenja poslovnih knjig. 2264

ALOZ BOBNAR, Petane 7, prepovedujem Francu Vidmarju in sinu Romanu, Petane 9, vsako vožnjo deponije Cestnega podjetja in ostalih prevoznikov s tovornimi vozili po mojem zemljišču brez mojega soglasja. Ce tega ne bodo upoštevali, sledi popolna zapora ter sodni postopek. Preklic je trajen. 2351

300 LITROV dobrega rdečega vina prodam. ☎ (068)73-708. 2318

SUHA gabrova drva in 4 mlade pse prodam. ☎ (068)87-741, po 20. uri. 2309

PRODAM

OPAŽ, smrekov, stropni ali talni, in zaključne letve, suh, prve ali druge klase, prodam. Dostava brezplačna. ☎ (063)451-082. 1621

600 LITROV dobrega rdečega vina iz bizejško-sremškega okoliša (Pišec) prodajamo od 120 SIT dalje. ☎ (068)65-526 ali (041)823-938. 2216

PECLJANIK za grozdje, rabljen dve sezon, prodam. ☎ (068)41-162. 2266

DRVA, metre, bukove, kalane, lahko razčaganje, z dostavo na dom, prodam. ☎ (068)322-754. 2281

RAZNO

<p

DVOSOBNO STANOVANJE oddamo v na-
jem z odkupom delne opreme. ☎ (068) 325-
469. 2288
V SEVNICI prodam enosobno stanovanje,
tako vsejivo, prvo nadstropje. ☎ (068) 67-168
ali (041) 802-043. 2316

V NOVEM MESTU, Dolenskih Toplicah,
Trebnjem ali okoliči najamem garsonero ali
enosobno stanovanje. ☎ (0609) 637-114.

ŽENITNE PONUDBE

UREJAMO resne zvezze. Sreča, ženitna posre-
dovalnica, ☎ (068) 326-033. 2273

ŽIVALI

MLADE NESNICE hisex, rjave, pred nes-
nostjo, in grahaste, opravljena vsa cepljenja,
prodajamo po ugodni cenici. Naročila in infor-
macije: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj,
(068) 52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Doba-
va, ☎ (068) 67-587, Dušan Sajevec, Vavta vas
9, ☎ (068) 84-111, Anita Janežič, Slepšek,
Mokronog, ☎ (068) 49-813. 1287

TELICO SIVKO, brez 8 mesecev, in 2 telici,
stari 8 mesecev, prodam. ☎ (068) 45-101.

ROTWEILER, mladič z rodovnikom, pro-
dam. ☎ (068) 341-049. 2279

OVCE za nadaljnjo rejo, nakladalko Sip, 19
m3, harmoniko c, f, be in jugo 55 prodam. ☎
(068) 67-003. 2291

KOKOŠI NESNICE ter mlade jarkice proda-
jamo na farmi na Gor. Lazah. Peritninarstvo
Humek, ☎ (068) 67-108 ali (0609) 631-060.

KRAVO, staro 3 leta, križanko, odlčno mle-
karico, prodam ali menjam za kravo za zakol.
☎ (041) 538-018. 2312

ČREDO OVAC prodam ali menjam za gove-
do, konje ali traktor. ☎ (068) 344-086 ali 344-
021. 2317

JARKICE, stare 18 tednov, prodajamo. ☎
(068) 47-197. 2333

KRAVOSIVKO, brez 7 mesecev, prodam. ☎
(061) 785-494. 2338

TELICE in krave po izbiri prodam. ☎
(068) 25-083. 2314

KRAVO, brez 8 mesecev, in suhe smrekove
deske, 2,5 cm, prodam. ☎ (068) 67-511. 2265

PRAŠIČE, težke 25 do 130 kg, prodam.
Možnost zakola. ☎ (068) 81-179. 2310

MANA
turistična agencija

VI NAM - MI VAM

glas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

ŠTUDENTSKI TABOR
ANKARAN

Čisto morje, mrzlo pivo ali vročo juho, poceni bivanje lahko vedno dobite pri nas v ŠTUDENTSKEM TABORU ANKARAN. Vabimo vse, ki gredo na izlet, na kratek oddih, na dopust, v naše bungalowe pod borovci, v času od junija do septembra.

Informacije in rezervacije ☎ /faks: 061/271-471, 061/1232-122, int. 249.

PREDSEZONSKO
LETOVANJE
PO UGODNIH CENAH

Dijaški dom Koper vabi na predsezonsko letovanje po ugodnih cenah. Polni penzion je 3.500 SIT. Gostom, ki bodo letovali v predsezoni (do 30.6.1999), nudimo 15% popusta. Otroci do 5. leta starosti imajo brezplačno bivanje, otroci do 12. leta starosti pa 30% popusta. Po 1.7.1999 bodo cene nekoliko višje.

Pričakujemo vas!

ISČETE ZAPOSЛИTEV?

Smo uspešno mednarodno trgovsko podjetje, ki širi obseg poslovanja, zato vabimo k sodelovanju kandidate za delovni mesti:

1. VODJA POSLOVNE ENOTE

V SLOVENSKI VASI

Od kandidatov pričakujemo najmanj srednjo izobrazbo (trgovski poslovodja ali ekonomsko komercialni tehnik), aktivno znanje vsaj enega tujega jezika, dobro poznavanje poslovanja maloprodajne enote in večletne izkušnje na področju vodenja.

2. PRODAJALEC

Od kandidatov pričakujemo najmanj poklicno izobrazbo trgovske smeri, komunikativnost, urejenost in več let delovnih izkušenj.

Izbranim kandidatom zagotavljamo kreativno in odgovorno delo, stimulativni zaslужek in možnost napredovanja.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih izkušenj pričakujemo v osmih dneh po objavi na naslov:
ERA, d.d., Prešernova 10, 3504 Velenje



ERA

Poleg kegljiča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje



Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfrtom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pihačami.

☎ 068/321-878

Vabljeni



LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

tel./fax: 068/322-282

tel. 068/342-470

mobil: 0609/633-553

Prodamo:

• hiše: v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Mokronogu, Srednjem Lipovcu, Semiču, Kostanjevici, Straži, Brezovici pri Šmarjeških Toplicah, Zagradu, Škocjanu, Grobljah, Volčkovim vasi, Gor. Vrhpolju in drugod;

• stanovanja: v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Kranju, Smolenj vasi;

• vikendi: na Otočcu - okolici, v Brežicah - okolici, Dvor-Boršt, Kot pri Dvoru, Straža, Trška gora, Gabrie, Bučka, Podturn-Jagodnik, Stari Ljuben, Tolsti Vrh, Šmarješke Toplice, Šentrupert - okolica in drugod;

• gradbene parcele: v Češči vasi, Mirni Peči, Mokronogu, Šentjernej-Groblje, Vrh nad Šentrupertom;

• poslovni objekti in prostori: v Novem mestu, Črnomlju, Sevnici - Dol, Boštanj, Šentrupert, Žužemberku

• ostalo: prodamo kmetije, oddamo v najem stanovanja in poslovne prostore.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

BI RADI POP TV? Pokličite!

RTV SERVIS

MUHABER 39, NM ELEKTRONIKA

TEL: 068 25 046

GSM: 041 673 487

BAJC



**M
I
R
A**

frizerski
salon

Sabina Zakšek, s.p.

Marjana Kozine 3

Novo mesto

*

- ponedeljek in torek od 9. do 16. ure,
- sreda, četrtek in petek od 12. do 19. ure,
- sobota od 8. do 13. ure.

☎ 041/533-001



DOLENJSKI LIST

ROLETARSTVO

MEDLE

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDERI
- KOMARNIKI
- FASADNI PROFILI
- SESTAVNI IN NADOMEŠTI DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIJE
- MONTAŽA IN SERVIS



- * ravne
- * kupolaste
- * balkonske
- * senčniki

ZA VĀ DOM
ali
POSLOVNI OBJEKTI



KZ Krka, z.o.o.

Rozmanova ulica 10, Novo mesto

vabi k sodelovanju

- trgovskega poslovodjo ali
- kmetijskega tehnika - trgovskega poslovodjo

za delovno mesto vodja OC Graben, Ragovo 7, Novo mesto.

Kandidat bo delovno razmerje sklenil za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom. Od kandidata zahtevamo 2 leti delovnih izkušenj na delih trgovskega poslovodja.

Prijave pošljite v 8 dneh na gornji naslov. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 8 dni.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto



Najhitrejši prenos mednarodnih pošiljk s
Pošto Slovenije
in mednarodnim kurirskim podjetjem

TNT

Za nadaljnje informacije so vam na voljo:

Ljubljana	061 174 1712, 174 1714, 174 1715
Maribor	062 449 2720
Celje	063 401 3760
Kranj	064 262 4724
Koper	066 452 6724
Nova Gorica	065 122 5720
Novo mesto	068 371 8710
Murska Sobota	069 377 9650

POŠTA SLOVENIJE

Šentjernejska cesta 13,
8000 Novo mesto,
tel.: 068/323-673, fax: 068/341-673

PVC

STAVBNO POHŠTVO

• OKNA • VRATA • VSEH OBLIK •

